

Universum

ASN Duurzaam Aandelenfonds

Universum per oktober 2018

De onderstaande bedrijven zijn goedgekeurd voor het beleggingsuniversum van het ASN Duurzaam Aandelenfonds. Elke onderneming wordt eenmaal per vier jaar opnieuw getoetst. De beheerder van het fonds selecteert uit dit universum de aandelen voor de portefeuille van het ASN Duurzaam Aandelenfonds op basis van hun financiële en economische soliditeit en de actuele situatie op de financiële markten.

Wil je direct naar de informatie over een bepaald bedrijf?

Klik dan in de inhoudsopgave op de naam.

AAC Technologies	4	Benesse	19
Adecco.....	5	Berkeley Group	19
Adidas	5	BIC	20
Advanced Micro Devices	6	Billerud.....	21
Advantest	7	Brambles	21
Aixtron	7	Bristol-Myers Squibb.....	22
Amadeus.....	8	British Land.....	23
Amer Sports	8	Campbell Soup Company.....	24
ams AG.....	9	Canadian Solar	25
ASICS.....	10	Capital & Counties Properties	25
ASML.....	11	Ceconomy.....	26
Asos	11	Chunghwa Telecom	26
ASSA ABLOY AB	12	Clicks	27
Astellas Pharma	13	Coca Cola HBC.....	28
AstraZeneca	14	Coloplast	29
Axel Springer.....	14	Compugroup Medical	29
Barratt Developments	15	Dexus.....	29
Becton Dickinson.....	16	Dialog Semiconductor	30
Beijing Enterprises Water Group Limited	17	DNA	31
Bekaert.....	17	DS Smith	32
Bellway.....	18	Dürr.....	32
		East Japan Railway.....	33

EDP Renováveis	33	Indutrade.....	54
Electrocomponents	34	Infigen Energy	54
Electrolux.....	35	Infineon Technologies	55
Elis.....	36	Interface.....	55
Elisa	37	INTU Properties	56
Elmos Semiconductor.....	37	Inventec	57
Ensign Group.....	38	ISS	58
Esprit Holding Limited	39	JCDecaux.....	58
Essilor	39	Jones Lang Lasalle.....	59
Essity	40	Jungheinrich.....	59
First Group.....	41	KDDI.....	60
Gecina	41	Kesko	61
Georg Fischer	42	Kingfisher	62
Gerresheimer.....	43	Kingspan	62
Gildan Active Wear	43	Korian	63
Givaudan	44	KPN	63
GlaxoSmithKline.....	44	Krones.....	64
GoPro	46	L'Oréal	65
Great Portland Estates	46	Lagardère	66
Hammerson.....	46	Land Securities	66
Hannon Armstrong Sustainable	47	Landis+Gyr	67
Hays	47	Lassila & Tikanoja	68
HELLA KGaA Hueck & Co.	48	Legrand	69
Henkel.....	48	LG Electronics.....	70
Hennes & Mauritz	49	Lite-On Techno	70
Herman Miller	49	Lojas Renner	71
Holmen.....	50	Manpower	71
Huaneng Renewables.....	51	Marks & Spencer	72
Huhtamaki	51	Mercialys	73
Ibiden Co	52	Merck & Co	74
Inditex.....	53	Meredith	74
Indivior.....	53	Metro	74

Metropole Television	75	Randstad	98
Meyer Burger.....	76	REC Silicon ASA	98
Micron Technology.....	76	Reckitt Benckiser	99
Multiplus	77	Red Eléctrica de España	100
Murata Manufacturing	77	RELX.....	101
Natura Cosmetics	78	Renewi	101
Netcare.....	79	Rightmove	102
New York Times	79	Rockwool	102
Nexstar.....	80	Rogers Communications.....	103
NIBE Industrier	80	ROHM Co. Ltd.....	103
Nielsen Holdings plc.....	81	Sage Group.....	104
Nike	82	Salesforce.com	105
Nordex AG	82	Schibsted.....	106
Novo Nordisk.....	83	SEB.....	106
Novozymes	84	Severn Trent	107
NTT Docomo.....	85	SIG	108
Omron	85	Simcorp.....	108
Ontex	86	SMA Solar Technology	109
Orange Belgium	87	Smith & Nephew	110
Orange S.A.....	87	Smurfit Kappa	110
Orora	88	Soitec.....	111
OSRAM Light	89	Sonova	112
Pattern Energy Group	90	Sophos Group.....	113
Pearson	91	Stagecoach Group	113
Pernod Ricard	92	Starhub	114
Persimmon	92	STMicroelectronics.....	114
Philips	93	Svenska Cellulosa AB.....	115
Philips Lighting.....	94	Swisscom.....	116
Plastic Omnium	95	Tableau Software	117
Proximus.....	95	Taiwan Semiconductor Manufacturing	117
Puma.....	96	Tarkett	118
Ramsey Health Care	97		

Taylor Wimpey.....	119	Unilever.....	128
Tech Data Corporation	120	Uponor	129
Technicolor.....	121	Vanguard International Semiconductor Corporation.....	129
Telefónica	121	Vestas Wind Systems.....	130
Telefónica Deutschland	122	Vodafone	131
Telenet Group.....	123	WH Smith	132
Terna	124	William Demant Holding	133
Tesla Motors.....	124	Wolters Kluwer	133
TKH Group	125	WPP	134
Tokyo Electron Ltd.....	125	Xinyi Solar Holdings.....	135
Toppan Printing.....	126	Yaskawa Electric Corporation	135
Tupperware	127	Zumtobel	136
Unibail-Rodamco	127		

AAC Technologies

(augustus 2017)

- **Activiteiten**
AAC Technologies is een Chinees bedrijf dat micro-technologische onderdelen ontwikkelt en produceert. Deze onderdelen worden toegepast in elektronische apparaten en communicatieapparatuur, zoals smartphones en notebooks. AAC Technologies is een belangrijke toeleverancier van Apple.
- **Bestuur**
AAC Technologies heeft voldoende tot goed beleid op onze criteria voor bestuur. Het bedrijf heeft zijn gedragsregels gepubliceerd. Het heeft goed beleid tegen corruptie. Bovendien rapporteert AAC Technologies over zijn duurzaamheidsprestaties in een jaarlijks duurzaamheidsrapport. Deze rapportage voldoet aan internationaal erkende richtlijnen.
- **Mensenrechten**
Het mensenrechtenbeleid van AAC Technologies voldoet aan al onze criteria. Het bedrijf erkent internationale mensenrechtenverdragen. Het is op verschillende onderdelen extern gecertificeerd, zoals gezonde en veilige arbeidsomstandigheden.
- **Klimaat**
AAC Technologies beschikt over een externe certificering voor zijn milieubeheersysteem. In het jaarlijkse duurzaamheidsverslag rapporteert het over de uitstoot van schadelijke stoffen, energie- en watergebruik en de hoeveelheid geproduceerd afval. Daarnaast houdt het zich aan Europese richtlijnen voor de omgang met gevaarlijke stoffen. Hiermee voldoet AAC Technologies aan onze criteria voor klimaat.

[Terug naar boven](#)

Adecco

(februari 2017)

- **Activiteiten**
Adecco Group (Adecco) werd opgericht in 1957 en heeft zijn hoofdkantoor in Glattburg in Zwitserland. Het bedrijf levert diensten op het gebied van personeel en arbeid (human resources) aan organisaties wereldwijd. Adecco levert onder andere uitzendkrachten en permanente krachten, en biedt diensten voor loopbaanverandering, talentontwikkeling, outsourcing en consultancy.
- **Bestuur**
Adecco heeft een gedragscode om het ethisch handelen van medewerkers te waarborgen. Daarin wordt aandacht besteed aan onder andere corruptie en giften. Er is een klokkenluidersprogramma waar misstanden dag en nacht anoniem gemeld kunnen worden. Adecco heeft goed ketenbeleid; het bedrijf stelt eisen aan zijn leveranciers op het gebied van milieu en van mensenrechten, zoals kinderarbeid, veilige, gezonde arbeidsomstandigheden, discriminatie, dwangarbeid en vrijheid van vereniging.
- **Mensenrechten**
Adecco heeft goed beleid om mensenrechten binnen de organisatie te waarborgen. Het beleid is gebaseerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het erkent de Verklaring inzake de fundamentele beginselen en rechten in verband met werk van de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties). Adecco neemt de verantwoordelijkheid mensenrechten te beschermen, te respecteren en te bevorderen. In dat kader erkent Adecco de vrijheid om vakverenigingen op te richten en het recht op collectieve onderhandelingen. Het bant alle vormen van gedwongen en verplichte arbeid uit, schaft kinderarbeid af en bant discriminatie van werknemers uit op het gebied van werkgelegenheid en beroepsuitoefening. Zo wil Adecco gepaste werkomstandigheden garanderen.
- **Milieu**
Adecco heeft goed milieubeleid. Het bedrijf stelt doelen en deadlines en monitort de vooruitgang. Zo wil het bedrijf in 2022 12% minder CO₂ uitstoten dan in 2012. Om dit te realiseren vliegen werknemers minder, stimuleert het bedrijf carpooling en let het op het energieverbruik in de kantoren. Het bedrijf heeft een milieubeheersysteem. Minder dan 10% is ISO 14001-gecertificeerd.

[Terug naar boven](#)

Adidas

(december 2016)

- **Activiteiten**
Het Duitse Adidas verkoopt sportartikelen en -accessoires. Adidas Sourcing Ltd, een dochterbedrijf van Adidas in Hongkong, besteedt de productie uit aan toeleveranciers in Brazilië, China, India, Indonesië, Korea, Pakistan, Taiwan, Thailand, Turkije, de Verenigde Staten en Vietnam. Adidas heeft ongeveer 40.000 werknemers.
- **Bestuur**
Adidas is transparant over de samenstelling van het bestuur. Het verbiedt omkoping en corruptie en heeft richtlijnen en voorbeelden opgesteld. Zo weten medewerkers wat Adidas verstaat onder onacceptabel gedrag. Ook is er een klokkenluidersprogramma waar misstanden dag en nacht gemeld kunnen worden. Adidas heeft goed ketenbeleid. Dit bevat onder andere een verbod op kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie, en respect voor vrijheid van vereniging. Ook heeft het bedrijf goed dierenwelzijnsbeleid. Daarin zegt het dat het geen gebruikmaakt van wol die afkomstig is van *mulesing* (het – vaak onverdoofd – wegsnijden van huid rond het achterwerk van een schaap) en van angorakonijnen.
- **Mensenrechten**
Adidas heeft een gedragscode voor werknemers. Voor zijn eigen werknemers heeft het de Labor Rights Principles opgesteld. Zij bevatten beleid voor loon, discriminatie, vakbondsvrijheid, kinderarbeid, veilige, gezonde arbeidsomstandigheden en het milieu.
- **Milieu**
Adidas stimuleert leveranciers zich te certificeren volgens de milieustandaard ISO 14001. Tevens investeert het in de ontwikkeling van ecoproducten. De kledinglijn Adidas SLVR, die in 2009 is gelanceerd, wordt vervaardigd van duurzame materialen zoals organische katoen, bamboe en sojabonen.

[Terug naar boven](#)

Advanced Micro Devices

(juni 2017)

- **Activiteiten**
Advanced Micro Devices (AMD) maakt producten waarmee elektronica efficiënter en sneller kan functioneren. AMD ontwikkelt en produceert microprocessoren (chips) voor pc's en consumentenelektronica, evenals flashgeheugen. De grafische tak richt zich op onder meer 3D-beeldprojecties. Het hoofdkantoor staat in Californië (VS).
- **Milieu**
AMD heeft milieubeleid en doelen op het gebied van CO2-uitstoot, water en afval. Het rapporteert uitgebreid over de voortgang van deze doelen en geeft de cijfers van zijn uitstoot en verbruik. Alle productiefaciliteiten zijn ISO 14001-gecertificeerd.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
AMD is aangesloten bij de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC). Zijn leveranciers moeten voldoen aan de gedragsregels van de EICC. Ook is AMD

aangesloten bij de Principles of Social Responsibility van het Institute for Supply Management, die ethisch handelen, mensenrechten en milieu behandelen. Het bedrijf heeft beleid voor conflictmineralen, dwangarbeid en mensenhandel.

[Terug naar boven](#)

Advantest

(april 2015)

- **Activiteiten**
Advantest Corporation uit Japan ontwikkelt, produceert en verkoopt testsystemen en elektronische meetapparatuur voor halfgeleiderfabrikanten. Deze halfgeleiders worden gebruikt in pc's, smartphones, lcd-schermen en tv's, consumentenelektronica en elektronica voor auto's. Het bedrijf publiceert jaarlijks een duurzaamheidsrapport op basis van de GRI-richtlijnen.
- **Bestuur**
Advantest heeft een uitgebreid, sterk ketenbeleid, dat refereert aan alle relevante standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Deze zijn vastgelegd in de duurzame leveranciersrichtlijnen. Verder stelt het bedrijf milieueisen aan zijn leveranciers die zijn omschreven in de 'groene leveranciersrichtlijnen' (Green Procurement Guidelines). Leveranciers moeten minimaal een milieubeheersysteem hebben, en bij voorkeur een ISO 14001-certificering. Via een programma verbetert Advantest de milieuprestaties van zijn leveranciers: het monitort de leveranciers en begeleidt ze bij verbeteringen.
- **Mensenrechten**
Het bedrijf heeft beleid voor de fundamentele arbeidsrechten. Dit benoemt kindarbeid, dwangarbeid, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, vakbondsvrijheid en gelijke behandeling. 55% van de werknemers is lid van een vakbond en/of valt onder een cao.
- **Milieu**
Advantest heeft een goed milieubeleid. Het is gecertificeerd volgens de ISO 14001-normen en heeft een milieubeheersysteem (EMS) dat hierop is gebaseerd. Het bedrijf heeft programma's om zijn verbruik van energie en water terug te dringen. Het rapporteert hierover, evenals over de behandeling van afval en gevaarlijke stoffen. Niet voor alle onderwerpen heeft Advantest echter duidelijke doelstellingen, ook in de tijd. Via het Carbon Disclosure Project rapporteert Advantest over zijn CO₂-uitstoot, waarvoor het wel duidelijke doelstellingen en deadlines heeft.

[Terug naar boven](#)

Aixtron

(december 2015)

Aixtron produceert en levert apparatuur aan producenten van halfgeleiders. De apparatuur wordt gebruikt bij de productie van onder meer energiezuinige ledverlichting, zonnecellen en mobiele telefoons. De activiteiten van Aixtron voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank, en vallen niet onder activiteiten die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bij de bedrijfsvoering en bij de toeleveranciers van het bedrijf bekend.

[Terug naar boven](#)

Amadeus

(december 2015)

- **Activiteiten**
Het Spaanse Amadeus IT Holding (Amadeus) werd opgericht in 1987 en heeft zijn hoofdkantoor in Madrid. Het bedrijf ontwikkelt en verkoopt IT-oplossingen voor de reis- en toerismebranche. Amadeus maakt onder andere platforms waar de verschillende reisaanbieders, zoals vliegtuigmaatschappijen, hotels, spoorwegbedrijven, cruiseaanbieders en touroperators, elkaar kunnen vinden. Amadeus ontwikkelt ook mid- en backofficesystemen waarmee reisbureaus reserveringen, boekingen etc. kunnen doen.
- **Bestuur**
Amadeus heeft gedragsregels en beleid tegen corruptie. Het bedrijf rapporteert volgens de GRI-richtlijnen. Daarbij heeft het de hoogste rating, A+, wat inhoudt dat de inhoud van het verslag extern geverifieerd is. Amadeus heeft ook ketenbeleid: het stelt eisen aan zijn leveranciers en verwacht dat zij de internationale standaarden voor arbeidsomstandigheden en de behandeling van werknemers respecteren.
- **Mensenrechten**
Amadeus heeft beleid tegen discriminatie en respecteert vakbondsvrijheid. Het heeft voldoende privacybeleid.
- **Milieu**
Amadeus stelt in zijn milieubeleid dat het wil meebouwen aan een duurzaam klimaat, hoewel het geen industrieel bedrijf is. Het gebruikt daarom energie-efficiënte technologieën. Ook probeert Amadeus zoveel mogelijk te recyclen. Het rapporteert over zijn energieverbruik, directe en indirecte CO₂-uitstoot en waterverbruik. Het bedrijf heeft een milieubeheersysteem.

[Terug naar boven](#)

Amer Sports

(december 2016)

- **Activiteiten**
Het Finse Amer Sports biedt artikelen en accessoires aan voor een breed scala aan sporten. Het voert merken als Wilson, Atomic, Suunto en Salomon. De belangrijkste eigen fabrieken staan in Oostenrijk, Bulgarije, Frankrijk, Finland, Canada en de

Verenigde Staten. De belangrijkste leveranciers zijn gevestigd in China, Mexico, Taiwan en Zuid-Korea.

- **Bestuur**
Amer Sports heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Daarin staat dat zij moeten voldoen aan wet- en regelgeving. Ook behandelen de gedragsregels onder meer belangenverstrengeling, corruptie en omkoping. Amer Sports heeft een klokkenluidersregeling en non-vergeldingsbeleid.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Amer Sports respecteert de fundamentele mensenrechten. Zowel de eigen werknemers als de toeleveranciers moeten de Universele Verklaring van de Rechten van de Mensen van de Verenigde Naties en de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) respecteren. Amer Sports heeft een uitgebreide gedragscode voor zowel zijn eigen werknemers als zijn toeleveranciers. Deze behandelt arbeidsomstandigheden, arbeidsrechten en mensenrechten. Amer Sports laat door een externe partij controleren of zijn toeleveranciers zich eraan houden.
- **Milieu**
Het milieubeleid heeft als doel de invloed van de producten op het milieu terug te dringen. Amer Sports rapporteert over zijn CO₂-uitstoot, afval, watergebruik en energieverbruik. Ook is het aangesloten bij het Carbon Disclosure Project, waarbij het zijn koolstofuitstoot openbaar maakt.

[Terug naar boven](#)

ams AG

(april 2015)

- **Activiteiten**
Het Duitse ams AG (ams, voorheen AustriaMicroSystems) ontwerpt, produceert en verkoopt halfgeleiders en, meer specifiek, analoog geïntegreerde circuits (ICs). De onderneming opereert wereldwijd.
- **Bestuur**
ams heeft gedragsregels opgesteld waarin de integriteit van zijn werknemers aan bod komt. De onderneming geeft duidelijk richtlijnen om omkoping, corruptie en fraude te voorkomen. Ams heeft een monitorings- en implementatiesysteem en een klokkenluidersprogramma. Om de implementatie van het beleid te garanderen worden er interne en externe audits uitgevoerd. In geval van overtreding worden er disciplinaire maatregelen genomen, wat in het ergste geval kan leiden tot ontslag. Het ketenbeleid behandelt gedragsregels, mensenrechten en milieu. Er is ook beleid om gebruik van conflictgrondstoffen tegen te gaan.
- **Mensenrechten**
ams is lid van het Global Compact van de VN. In zijn beleid stelt ams dat het de rechten zoals neergelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de principes van de

OESO respecteert. Dit geldt in het bijzonder voor zijn leveranciers. Kinderarbeid is niet toegestaan. Het bedrijf volgt hierbij de standaard van de ILO. Als er in een bepaald land een hogere minimumleeftijd voor werknemers geldt dan volgens de ILO-richtlijnen, hanteert ams de hoogste leeftijd. ams respecteert het recht van werknemers om zich vrij te verenigen. Hierbij volgt het bedrijf de ILO-standaard.

- Milieu
Het bedrijf heeft goed beleid om zijn impact om het milieu te beperken. Zo zijn onder andere alle vestigingen ISO14001-gecertificeerd. ams heeft als doelstelling zijn CO₂-uitstoot terug te dringen en uiteindelijk CO₂-neutraal te opereren. Volgens ams wil het deze doelstelling de komende jaren bereiken, maar het koppelt er geen jaartal aan. ams ziet klimaatverandering als een serieus probleem en heeft daarom volgens eigen zeggen ook verschillende programma's om over te stappen op volledig duurzame energiebronnen.

[Terug naar boven](#)

ASICS

(december 2016)

- Activiteiten
Het Japanse ASICS maakt en verkoopt sportartikelen en -accessoires, vooral voor hardlopers. Het bedrijf is voornamelijk actief in Japan, de VS en Europa. ASICS voert de volgende merken: ASICS, Nishi Athletic Goods, OT Planning en Haglöfs Holding. ASICS heeft ongeveer 7400 werknemers.
- Bestuur
Asics is open over de samenstelling van het bestuur. Het heeft goede gedragsregels, waarin het onder andere omkoping en corruptie verbiedt. Het bedrijf geeft voorbeelden van wat toelaatbaar en ontoelaatbaar is. Ook is er een klokkenluidersprogramma waar misstanden dag en nacht gemeld kunnen worden. ASICS heeft een uitgebreid ketenbeleid waaraan de onderaannemers moet voldoen. Hierin wordt gerefereerd aan de standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het bedrijf is aangesloten bij de Fair Labour Association (FLA). Deze non-profitorganisatie voert audits uit op basis van de ILO-regels. Door middel van onverwacht checks onderzoekt ASICS zijn eigen organisatie. Ook laat het audits uitvoeren door andere partijen. Het presenteert de uitkomsten van deze audits per fabriek tot in details op zijn website.
- Mensenrechten
Het bedrijf heeft goed mensenrechtenbeleid. ASICS is lid – en een van de initiatiefnemers – van de Sustainable Apparel Coalition. Deze organisatie probeert de keten van kledingbedrijven verder te verduurzamen op het gebied van klimaat, biodiversiteit en mensenrechten.
- Milieu
ASICS heeft een uitgebreid milieubeleid. Het heeft een milieubeheersysteem op basis van de ISO 14001-standaard. Het heeft doelen voor de korte en middellange termijn

om de uitstoot van CO₂ en ander verbruik terug te dringen. Ook is het bedrijf erg actief in onderzoek naar en productie van milieuvriendelijke producten.

[Terug naar boven](#)

ASML

(februari 2015)

- **Activiteiten**
In Veldhoven, Nederland, is ASML gevestigd, dat marktleider is in geavanceerde lithografiesystemen voor de halfgeleiderindustrie. Het produceert gespecialiseerde machines die essentieel zijn voor de fabricage van chips. Tevens biedt ASML software aan. In 2005 publiceerde ASML zijn eerste duurzaamheidsrapport.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
ASML heeft een stichting opgericht die scholing biedt en activiteiten steunt om de kwaliteit van leven te verbeteren in de landen waar het actief is. Speerpunten zijn armoedebestrijding en het welzijn van kinderen.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
De onderneming heeft een uitgebreid diversiteitsbeleid. ASML onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het steunt de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).
- **Milieu**
ASML heeft een milieubeleid en een ISO 14001-gecertificeerd milieuzorgsysteem. Het controleert ieder kwartaal systematisch of zijn belangrijkste leveranciers de Europese wetten en regels en de milieurichtlijnen van ASML zelf naleven.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
ASML schrijft in zijn duurzaamheidsverslag over 2010 dat het van leveranciers eist dat ze voldoen aan de gedragscode van de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC). Dit betekent dat ASML het gevaar van conflictgrondstoffen in acht neemt. Het bedrijf voert audits uit bij zijn leveranciers om te controleren deze de gedragsregels naleven.

[Terug naar boven](#)

Asos

(december 2016)

- **Activiteiten**
Het Britse bedrijf Asos verkoopt online mode van verschillende merken en eigen labels, waaronder dames- en herenmode, schoenen en schoonheidsproducten. Vanuit

het centrale distributiecentrum in het Verenigd Koninkrijk gaan de producten naar klanten in meer dan 190 landen.

- **Bestuur**
Asos is transparant over de samenstelling van het bestuur. Het bedrijf verbiedt omkoping en corruptie. Misstanden kunnen dag en nacht gemeld worden. Asos heeft ook goed dierenwelzijnsbeleid.
- **Mensenrechten**
Asos heeft beleid voor ethisch handelen en mensenrechten. Dit beleid geldt voor de eigen werknemers en de leveranciers. Het heeft sterk beleid tegen kinderarbeid, waarbij het verwijst naar de verdragen van de International Arbeidsorganisatie (ILO). Het heeft tevens beleid tegen gedwongen arbeid en discriminatie, en voor vakbondsvrijheid. Asos stelt een maximum aan het aantal werkuren en biedt gezonde, veilige arbeidsomstandigheden. Een onafhankelijke partij controleert of leveranciers zich hier ook aan houden.
- **Milieu**
Asos wil zijn milieubelasting voortdurend verminderen. Het milieubeleid bestaat uit vier onderdelen: minder grondstoffen verbruiken, de CO₂-uitstoot verminderen, afvalbeleid volgens de uitgangspunten 'verminderen, hergebruiken en recyclen', en vervuiling voorkomen.

[Terug naar boven](#)

ASSA ABLOY AB

(augustus 2018)

- **Activiteiten**
Het Zweedse ASSA ABLOY is specialist in de vergrendeling en ontgrendeling van deuren voor de utiliteits- en woningbouw.
- **Bestuur**
Het bedrijf heeft een goede gedragscode, waarin ethisch handelen, corruptie, rekening houden met het milieu en mensenrechten worden behandeld. In de gedragscode wordt verwezen naar internationaal erkende verdragen en conventies. Er is ook een klokkenluidersregeling. ASSA ABLOY is erg transparant. Het hanteert de G4-richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI) in zijn duurzaamheidsverslagen. Deze richtlijnen van de GRI zijn een internationaal erkende standaard voor duurzaamheidsverslagen.
- **Mensenrechten**
ASSA ABLOY is sinds 2008 lid van het Global Compact van de VN. Het bedrijf verwijst naar verschillende internationaal erkende standaarden en verdragen, zoals die van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de OESO en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. ASSA ABLOY is gecertificeerd volgens OHSAS 18001 voor veilige, gezonde arbeidsomstandigheden.
- **Milieu**
ASSA ABLOY heeft voldoende beleid voor milieu. Het heeft een milieubeheersysteem dat ISO 140001- gecertificeerd is. Het bedrijf heeft doelen en termijnen gesteld om zijn CO₂-uitstoot en energieverbruik te verminderen. Het is transparant over zijn processen en resultaten.

- **Ketenbeleid**
Het ketenbeleid van ASSA ABLOY bevat belangrijke elementen op het gebied van duurzaamheid. Zo moeten leveranciers mensenrechten beschermen volgens internationale richtlijnen en hun impact op het milieu minimaliseren. Onethisch gedrag is niet toegestaan. Het ketenbeleid van ASSA ABLOY verbiedt ook het gebruik van conflictmineralen (mineralen die gewonnen zijn in conflictgebieden).

[Terug naar boven](#)

Astellas Pharma

(december 2017)

- **Activiteiten**
Astellas Pharma Inc produceert en verkoopt farmaceutische producten. Het hoofdkantoor is in Japan. Het bedrijf heeft ook vestigingen in Europa, Noord-Amerika en Azië. De Aziatische vestigingen bevinden zich onder andere in China, Thailand, Indonesië, India en de Filipijnen.
- **Mensenrechten**
Astellas heeft een duurzaamheidscommissie en publiceert een uitgebreid duurzaamheidsrapport in het jaarverslag. Voor het uitvoeren van klinische testen onderschrijft Astellas de ethische richtlijnen van de Verklaring van Helsinki. Daarnaast onderschrijft het de beginselen van het Global Compact van de Verenigde Naties, waaraan het ook jaarlijks rapporteert. Astellas verwijst ook naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het bedrijf toont zijn maatschappelijke betrokkenheid via donaties en dialoog met lokale gemeenschappen over medische zorg, milieu en welzijn.
- **Milieu en dierenwelzijn**
Astellas heeft doelstellingen om zijn impact op het milieu te reduceren, onder andere door vermindering van CO₂-uitstoot, waterverbruik en luchtvervuiling. Onder dit beleid – het Environmental Action Plan – vallen echter alleen alle productiefaciliteiten wereldwijd en alle vestigingen in Japan. Het milieubeleid is dus niet bedrijfsbreed geïntegreerd. Astellas stelt wel dat het stappen onderneemt om de prestaties van vestigingen die buiten de reikwijdte van het Environmental Action Plan vallen te verbeteren. Daarbij focust het op energieverbruik. Ook past het de 3V-beginselen voor dierproeven (vermindering, verfijning en vervanging) toe
- **Verbeterpunten**
Zoals veel grote farmaceutische bedrijven heeft Astellas sterk beleid, maar tegelijkertijd is er sprake van ernstige misstanden. Dit zegt iets over de moeite die Astellas heeft om zijn beleid te verankeren in de bedrijfsvoering, en misschien ook over de bedrijfscultuur. Omdat dit een sectorbreed probleem is, zijn wij in 2016 een dialoogtraject met de farmaceutische sector gestart. De insteek hiervan is om een omslag in de sector te bewerkstelligen zodat de bedrijven de eindgebruikers van hun producten (patiënten en consumenten)

meer centraal gaan stellen. Hierbij ligt de focus op de volgende onderwerpen: ethisch handelen, beloning, verantwoorde marketing en veilige medicijnen. Dit proces loopt tot eind 2018. In dat jaar maken we de balans op en bepalen of de farmaceutische bedrijven in het beleggingsuniversum voldoende stappen gezet hebben.

[Terug naar boven](#)

AstraZeneca

(december 2017)

- **Activiteiten**
AstraZeneca is een internationaal biofarmaceutisch bedrijf, met zijn hoofdkantoor in Londen (VK). AstraZeneca ontwikkelt en verkoopt geneesmiddelen voor aandoeningen zoals kanker, hart- en vaatziekten, neurologische stoornissen, ademhalingsziekten en infecties.
- **Mensenrechten**
AstraZeneca heeft in zijn gedragsregels opgenomen dat het de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens onderschrijft. Het heeft het Global Compact van de VN ondertekend. In alle landen waar AstraZeneca actief is, voert het elke twee jaar een beoordeling uit van de arbeidsrechten, met de focus op vakbondsvrijheid, kinderarbeid, discriminatie, lonen en werkuren.
- **Milieu**
AstraZeneca heeft een goed milieubeleid. Het bedrijf rapporteert over de relevante onderdelen en publiceert kwantitatieve gegevens. Daardoor is voor- of achteruitgang duidelijk te zien. Ook past het de 3V-beginselen voor dierproeven (vermindering, verfijning en vervanging) toe.
- **Verbeterpunten**
Zoals veel grote farmaceutische bedrijven heeft AstraZeneca sterk beleid, maar tegelijkertijd is er sprake van ernstige misstanden. Dit zegt iets over de moeite die AstraZeneca heeft om zijn beleid te verankeren in de bedrijfsvoering, en misschien ook over de bedrijfscultuur. Omdat dit een sectorbreed probleem is, zijn wij in 2016 een dialoogtraject met de farmaceutische sector gestart. De insteek hiervan is om een omslag in de sector te bewerkstelligen zodat de bedrijven de eindgebruikers van hun producten (patiënten en consumenten) meer centraal gaan stellen. Hierbij ligt de focus op de volgende onderwerpen: ethisch handelen, beloning, verantwoorde marketing en veilige medicijnen. Dit proces loopt tot eind 2018. In dat jaar maken we de balans op en bepalen of de farmaceutische bedrijven in het beleggingsuniversum voldoende stappen gezet hebben.

[Terug naar boven](#)

Axel Springer

(oktober 2016)

- **Activiteiten**
Axel Springer is een Duitse uitgever van verschillende soorten gedrukte en online media, waaronder tijdschriften en kranten.
- **Bestuur**
Axel Springer heeft gedragsregels voor ethisch handelen en corruptie. In zijn duurzaamheidsverslag rapporteert het over de voortgang op het gebied van bestuur, mensenrechten, klimaat en biodiversiteit.
- **Mensenrechten**
Axel Springer onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Daarnaast rapporteert het volgens de GRI-richtlijnen over zijn medewerkers en activiteiten voor de maatschappij.
- **Klimaat**
Axel Springer wil zijn gebruik van energie en water, zijn afval en zijn CO₂-uitstoot verminderen. Het rapporteert hier volgens de GRI-richtlijnen over.

[Terug naar boven](#)

Barratt Developments

(december 2015)

- **Activiteiten**
Het Britse Barratt Developments ontwikkelt vastgoed in Groot-Brittannië. Het bedrijf bouwt eengezinswoningen, flats en sociale woningen voor investeerders, gezinnen, starters en sociale huurders. Het bedrijf is ook betrokken bij de ontwikkeling van commerciële gebouwen zoals kantoren.
- **Bestuur**
Barratt Developments heeft goed corruptiebeleid, evenals uitgebreid ketenbeleid. Barratt Developments verwacht dat zijn leveranciers een milieustrategie hebben, eventueel onderbouwd met actieplannen. Het beoordeelt de leveranciers op de milieuprestaties van hun producten en helpt hen de duurzaamheid van hun producten te verbeteren. Vooral afvalvermindering en de duurzame inkoop van hout zijn daarbij belangrijk. Barratt Developments controleert ook of leveranciers voldoen aan de veiligheidsstandaarden. Het bedrijf wil langetermijnrelaties aangaan met zijn leveranciers.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Het bedrijf heeft uitgebreid beleid voor gelijke behandeling. Alle divisies zijn OHSAS-gecertificeerd. OHSAS 18001 is de certificering op het gebied van gezondheid en veiligheid.
- **Milieu**
Barratt Developments heeft goed milieubeleid. Zo gebruikt het alleen hout met FSC- of PEFC-keurmerk en hebben alle locaties het milieubeheercertificaat ISO 14001. Het

bedrijf voldoet aan alle wetten en standaarden, committeert zich aan al zijn verantwoordelijkheden en stelt kwantitatieve doelen. Barratt Developments gebruikt veelal herbruikbare materialen en beschermt flora en fauna zo goed mogelijk. Het bedrijf heeft projecten opgezet om de biodiversiteit te beschermen, zoals het Save the Bee-project.

[Terug naar boven](#)

Becton Dickinson

(juni 2015)

- **Activiteiten**
De Amerikaanse onderneming Becton Dickinson and Company (BD) is wereldwijd actief op het gebied van medische technieken om de toediening van medicijnen en de diagnose van infectieziekten en kanker te verbeteren. Ook ontwikkelt BD nieuwe medicijnen.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
BD heeft beleid om de toegang tot gezondheidszorg te verbeteren, vooral in achtergestelde gemeenschappen. Speerpunten zijn onder meer verbetering van de gezondheidsinfrastructuur en van klinische praktijken. Daarmee wil BD noodhulp en gewone hulp aan lokale gemeenschappen verbeteren.
- **Mensenrechten**
BD onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en rapporteert volgens de GRI-richtlijnen. BD meldt dat het zich inspant in om kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie te voorkomen en vakbondsvrijheid te bevorderen. Ook noemt het bedrijf het recht op een veilige, gezonde werkplek.
- **Milieu**
BD heeft goed milieubeleid. Het rapporteert over water, energie, CO₂-uitstoot, afval en vervuiling. Daarbij toont het duidelijk vooruitgang. Het bedrijf stelt vooraf doelstellingen en publiceert kwantitatieve gegevens. Ook heeft het een recycleprogramma om bepaalde delen van medische producten te hergebruiken. Een vijfde van de productiefaciliteiten is ISO 14001-gecertificeerd. Op dit punt kan het bedrijf dus wel wat verbeteren.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
BD heeft uitgebreid ketenbeleid waarin mensenrechten, milieu, dierenwelzijn en ethisch handelen aan de orde komen. Ook kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie en vakbondsvrijheid zijn opgenomen. BD verwacht dat zijn leveranciers zorgen voor een gezonde, veilige werkplek. Becton Dickinson voldoet aan ons beleid voor dierproeven. Het bedrijf heeft beleid dat verwijst naar de 3R's van dierproeven. Dit houdt in dierproeven zo veel mogelijk vervangen worden door andere proeven, verminderd en verfijnd worden.

[Terug naar boven](#)

Beijing Enterprises Water Group Limited

(augustus 2018)

- **Activiteiten**
Beijing Enterprises Water Group Limited (BEWG) uit China biedt oplossingen voor afvalbehandelings- en waterzuiveringsystemen, waaronder ontwerp, projectmanagement, technologisch onderzoek en ontwikkeling. Het bedrijf focust zich daarbij voornamelijk op waterlevering en rioleringen.
- **Bestuur**
BEWG heeft beleid voor het ethisch handelen van zijn medewerkers en anti-corruptiebeleid. Ook is er een klokkenluidersregeling.
- **Mensenrechten**
BEWG heeft geen apart mensenrechtenbeleid, maar geeft in zijn duurzaamheidsrapport aan dat het arbeidsrechten respecteert, zoals non-discriminatie en geen kinder- en dwangarbeid. Het heeft beleid om veilige en gezonde arbeidsomstandigheden te garanderen en geeft aan dat zijn kwaliteitsbeheersystemen in lijn zijn met ISO 9001.
- **Milieu**
BEWG heeft milieubeleid dat volgens het bedrijf zelf in lijn is met het milieubeheersysteem ISO 14001.
- **Verbeterpunten**
Sinds het vorige onderzoek, in 2014, heeft BEWG zijn duurzaamheidsbeleid en transparantie sterk ontwikkeld. In 2014 vonden we geen bewijs dat het bedrijf beleid had op het gebied van bestuur, mensenrechten of milieu. Nu publiceert het een duurzaamheidsverslag waaruit blijkt dat het beleid heeft op deze punten. Soms is dit beleid echter matig, zoals het beleid tegen corruptie, voor non-discriminatie, tegen kinderarbeid en het ketenbeleid. BEWG heeft geen beleid voor vrijheid van vereniging. Er zijn geen misstanden op deze punten gevonden. Toch zouden wij graag zien dat het bedrijf zijn beleid verder ontwikkelt of, als dit beleid er al is, er meer transparant over is. Hierover zijn wij in gesprek met BEWG.

[Terug naar boven](#)

Bekaert

(september 2016)

- **Activiteiten**
Het Belgische Bekaert produceert allerlei soorten staaldraad en stalen kabels. Met bijna 30.000 werknemers is het actief in risicolanden als China, India, Rusland, Brazilië, Chili, Venezuela en Turkije.
- **Bestuur**
Bekaert heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt belangenverstrengeling en de omgang met collega's en de overheid. Omkoping is verboden.

- **Mensenrechten**
Het gezondheids- en veiligheidssysteem van het bedrijf is gecertificeerd volgens de OHSAS 18001-standaard. Verder respecteert Bekaert de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de aanbevelingen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het bedrijf heeft dit omgezet in beleid en op dit gebied de afgelopen jaren vooruitgang geboekt.
- **Milieu**
Bekaert heeft een robuust milieubeleid en milieubeheersysteem. 95% van de fabrieken is ISO 14001-gecertificeerd. Om deze certificatie te verkrijgen moet het bedrijf onder meer doelen stellen, zijn milieubelasting monitoren en een milieubeheersysteem hebben. Bekaert is transparant over zijn voortgang op het gebied van waterverbruik en CO2-uitstoot. Het heeft maatregelen genomen om de milieubelasting te reduceren door het productieproces te optimaliseren. Dat wil het doen door het energieverbruik en de afvalproductie te verminderen en milieuvriendelijke materialen te gebruiken. Het heeft daar diverse programma's voor opgesteld.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Bekaert heeft sinds 2015 een gedragscode voor zijn leveranciers. Hierin worden anti-corruptie, vakbondsvrijheid, eerlijke behandeling, loon en werktijden behandeld. Het bedrijf heeft ook beleid tegen conflictmineralen en voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en milieu.

[Terug naar boven](#)

Bellway

(februari 2017)

- **Activiteiten**
Bellway bouwt diverse typen huizen en woningen in het Verenigd Koninkrijk: vrijstaande woningen, bungalows, eengezinswoningen en appartementen voor gezinnen, starters en sociale huurders.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Bellway publiceert een uitgebreid jaarverslag en duurzaamheidsverslag. De mensenrechten worden voldoende gewaarborgd door de wetten in het Verenigd Koninkrijk.
- **Milieu**
Bellway heeft een goed milieubeleid. Het stelt doelen op het gebied van energie, water en huishoudelijk afval in de woningen die het bouwt, en rapporteert het over deze doelstellingen. Het uiteindelijke doel van deze doelstellingen en diverse maatregelen is dat de woningen die Bellway bouwt, energiezuiniger worden. Het bedrijf installeert recyclingmogelijkheden in de huizen en geeft informatie over het belang van recycling.

[Terug naar boven](#)

Benesse

(augustus 2015)

- **Activiteiten**
Benesse Holdings is een Japans bedrijf dat producten en diensten aanbiedt op het gebied van onderwijs, talenstudie, levensstijl, zorg, opvoeding en pc-scholing. Benesse is ook actief in telemarketing en als verzekeringsagent, exploiteert hotels en campings en verkoopt ICT-systemen en ondersteunende diensten. Het bedrijf is voornamelijk actief in Japan. Benesse is een van de kleinere beursgenoteerde ondernemingen.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Benesse zet zich in voor het welzijn van mensen, zoals ook tot uiting komt in de bedrijfsnaam ('bene' staat voor 'wel', 'esse' voor 'zijn'). Benesse is lid van het VN Global Compact. Het respecteert de mensenrechten zoals neergelegd in de Universele Verklaring van de rechten van de Mens en de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).
- **Milieu**
Benesse heeft goed milieubeleid. Het wil consumenten bewustmaken van het milieu en de invloed die zijn producten daarop hebben. Benesse stelt doelen om de milieubeheersystemen en milieuprestaties voortdurend te verbeteren. Het wil onder andere afval vermindering en recyclen door schonere en betere technologie in te voeren. Het bedrijf heeft een ISO 14001-certificering.

[Terug naar boven](#)

Berkeley Group

(december 2015)

- **Activiteiten**
Berkeley Group bouwt woningen, met een focus op stedelijke ontwikkeling in het Verenigd Koninkrijk. Daarnaast is Berkeley ook betrokken bij het (ver)bouwen van commercieel vastgoed, historische gebouwen en recreatie- en gemeenschapsvoorzieningen. Berkeley is alleen actief in het Verenigd Koninkrijk.
- **Bestuur**
Berkeley heeft beleid tegen corruptie en omkoping, waaronder steekpenningen en faciliterende betalingen. Er is een klokkenluiderregeling.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Berkeley is alleen actief in het Verenigd Koninkrijk, waar de nationale wetten op het gebied van mensenrechten voldoende zijn. Het heeft apart gelijkheids- en diversiteitsbeleid. Voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden heeft het beleid dat voldoet aan de vereisten van OHSAS 18001.

- Milieu
Berkeley heeft twee beleidsstukken over milieu. Het Sustainability Policy Statement gaat over vermindering van afval en stort en van het gebruik van hulpbronnen zoals materialen, water en energie. In zijn Climate Change Policy zegt Berkeley dat het klimaatverandering wil tegengaan door de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Dat geldt voor het bedrijf zelf, de keten, en de huizen die Berkeley bouwt.
- Ketenverantwoordelijkheid
Berkeley besteedt de meeste activiteiten bij de ontwikkeling en bouw uit. Het werkt samen met ongeveer 7500 leveranciers. Bij het aanbestedingsproces neemt het de milieu-impact en -prestaties van leveranciers mee. Hout mag nooit illegaal gekapt zijn en Berkeley geeft de voorkeur aan hout dat FSC- of PEFC-gecertificeerd is. Als materialen uit ontwikkelingslanden komen, moeten ze in relatie tot mensenrechten voldoen aan de standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en het Ethical Trading Initiative (ETI).

[Terug naar boven](#)

BIC

(februari 2017)

- Activiteiten
BIC is een Franse producent van kantoorartikelen, scheermesjes en aanstekers. Het is voornamelijk actief in Europa en de VS, maar heeft ook fabrieken in Rusland en Brazilië. BIC heeft ruim 9.000 werknemers.
- Mensenrechten
BIC onderschrijft de OESO-richtlijnen en de vier kernconventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) voor de bescherming van werknemers. Het bedrijf heeft een goed sociaal beleid, waarin onder meer non-discriminatie en vakbondsvrijheid zijn opgenomen. Ook stelt BIC strenge voorwaarden aan productveiligheid. Het heeft het toezeggingen gedaan om programma's op te nemen die sectorspecifieke mensenrechtenproblemen aanpakken.
- Milieu
BIC lijkt op het eerste gezicht geen milieubewuste producent vanwege zijn wegwerppennen en -aanstekers. Het werkt er echter hard aan om niet alleen zijn imago te verbeteren, maar, veel belangrijker, om de milieugevolgen van zijn producten en activiteiten te beperken. En niet zonder succes.
- Ketenbeleid
BIC draagt zijn beleid uit in zijn keten. Het heeft een uitgebreid ketenbeleid opgesteld om er zeker van te zijn dat ook leveranciers (blijven) voldoen aan sociale en milieustandaarden. Zo niet, dan worden zij gecorrigeerd of uitgesloten.

[Terug naar boven](#)

Billerud

(april 2017)

- **Activiteiten**
Het Zweedse bedrijf Billerud produceert verpakkingsmaterialen en gebleekte sulfaatpulp om tissues en printpapier van te maken. Alle productievestigingen van Billerud bevinden zich in Europa.
- **Mensenrechten**
Billerud refereert aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Ook is het bedrijf lid van het Global Compact van de Verenigde Naties. Het heeft een goed sociaal beleid, waarin onder meer het welzijn en de veiligheid van de werknemers zijn opgenomen. Zo hebben de werknemers de vrijheid om lid te worden van een vakbond naar eigen keuze. Vóór elke bestuursvergadering spreekt het hoofd van de personeelsafdeling met een vertegenwoordiger van de vakbonden.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
De gedragsregels van Billerud zijn ook van toepassing op de leveranciers. Alle leveranciers zijn gevestigd in Europa, waar de wetten meestal voldoende zijn. Billerud controleert zijn leveranciers jaarlijks.
- **Milieu**
Billerud heeft een goed milieubeleid en een goed milieubeheersysteem, dat volledig ISO 14001-gecertificeerd is. Het bedrijf heeft verschillende maatregelen genomen om de milieubelasting van het productieproces te minimaliseren. Daardoor produceert het de laatste jaren minder afval. De biobrandstof die de productie genereert, gebruikt Billerud weer om energie op te wekken. Bleken van papier gebeurt alleen op moderne wijze. Billerud probeert actief de milieubelasting van zijn producten te verminderen, vooral door het gebruik van materiaal te beperken. Het koopt een groot deel van de grondstoffen (hout) in bij bosbouwbedrijven die werken volgens duurzame bosbouw. Alle energie die nodig is in het productieproces, is afkomstig uit bossen die volgens FSC of PEFC zijn goedgekeurd. De bossen die Billerud zelf in eigendom heeft, zijn ook volledig FSC-gecertificeerd.

[Terug naar boven](#)

Brambles

(augustus 2015)

- **Activiteiten**
Het Australische Brambles is gespecialiseerd in de productie en verkoop van pallets, containers en herbruikbare (plastic) kratten. Dit doet Brambles voornamelijk onder de twee merknamen: IFCO en CHEP. CHEP biedt allerlei verpakkings- en vervoersoplossingen aan diverse industrieën. IFCO beheert herbruikbare plastic containers.

- **Bestuur**
Voorheen voldeed Brambles niet aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank door gebrekkig beleid op het gebied van bestuur. Inmiddels heeft het bedrijf voldoende beleid voor corruptie, gedragsregels en ketenbeer. Dat is van belang omdat het in een groot aantal risico- en hoogrisicolanden actief is. Er zijn geen controversen bekend over het bedrijf.
- **Mensenrechten**
Brambles heeft voldoende beleid voor de meeste mensenrechtencriteria. Het verwijst naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Ook noemt het kinderarbeid en gedwongen arbeid expliciet als onaanvaardbaar bij zowel de eigen onderneming als in de keten. Verschillende vestigingen voldoen aan OHSAS 18001, een standaard voor veilige, gezonde arbeidsomstandigheden. Het beleid voor vrijheid van vereniging is matig, maar ook op dat gebied zijn er geen controversen bekend bij het bedrijf.
- **Milieu**
Ook op het gebied van klimaat en biodiversiteit scoort Brambles voldoende. Het heeft doelen voor de uitstoot van broeikasgassen, die in 2015 zijn gerealiseerd. In dat jaar heeft het nieuwe doelen geformuleerd. Brambles maakt veel gebruik van hout voor de pallets. Het wil voor al het hout een PEFC-certificaat (Programme for the Endorsement of Forest Certification), zodat de herkomst volledig bekend is. In 2014 was 69% van het hout komt uit hoge-inkomenslanden.

[Terug naar boven](#)

Bristol-Myers Squibb

(december 2017)

- **Activiteiten**
Bristol-Myers Squibb (BMS) is een biofarmaceutisch bedrijf dat innovatieve behandelingen ontwikkelt en verkoopt op het gebied van oncologie, hart- en vaatziekten, immunotherapie, virologie en neurowetenschappen. Het bedrijf is gevestigd in de Verenigde Staten en is wereldwijd actief.
- **Bestuur**
Het bedrijf heeft gedragsregels die onder andere belangenverstrengeling, productkwaliteit en -veiligheid, omgang met gezondheidsprofessionals en eerlijke competitie behandelen. Ook sluit het elke vorm van omkoping en corruptie uit.
- **Mensenrechten**
BMS onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, waaronder gelijkheid, recht op leven, veiligheid, persoonlijke vrijheid en economische, sociale en culturele vrijheden. Ook onderschrijft het bedrijf de fundamentele arbeidsrechten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het bedrijf zegt dat het de bescherming van mensenrechten ondersteunt en respecteert en dat het medeplichtigheid in mensenrechtenschendingen vermijdt; dat het een divers, inclusief personeelsbestand omarmt; dat het een veilige,

gezonde, gelijke en respectvolle behandeling van werknemers bevordert, en dat het geen discriminatie en intimidatie toestaat. BMS is lid van het Global Compact van de Verenigde Naties.

- Milieu
BMS heeft milieubeleid en een milieubeheersysteem ingevoerd. Het rapporteert over zijn CO₂-uitstoot, water- en energieverbruik. Ook heeft het milieudoelen voor 2020.
- Verbeterpunten
Zoals veel grote farmaceutische bedrijven heeft BMS sterk beleid, maar tegelijkertijd is er sprake van ernstige misstanden. Dit zegt iets over de moeite die BMS heeft om zijn beleid te verankeren in de bedrijfsvoering, en misschien ook over de bedrijfscultuur. Omdat dit een sectorbreed probleem is, zijn wij in 2015 een dialoogtraject met de farmaceutische sector gestart. De insteek hiervan is om een omslag in de sector te bewerkstelligen zodat de bedrijven de eindgebruikers van hun producten (patiënten en consumenten) meer centraal gaan stellen. Hierbij ligt de focus op de volgende onderwerpen: ethisch handelen, beloning, verantwoorde marketing en veilige medicijnen. Dit proces loopt tot eind 2018. In dat jaar maken we de balans op en bepalen of de farmaceutische bedrijven in het beleggingsuniversum voldoende stappen gezet hebben.

[Terug naar boven](#)

British Land

(augustus 2015)

- Activiteiten
British Land beheert, financiert en ontwikkelt commercieel vastgoed in het Verenigd Koninkrijk, zoals warenhuizen, winkelcentra, winkelstraten en supermarkten.
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen
British Land is koploper in zijn sector. Het heeft uitgebreid beleid voor mensenrechten, milieu, verantwoord ondernemen en ethische standaarden, inkoop en ketenbeheer, en is zeer transparant. In de buurten waar het panden beheert, voert het projecten voor werkgelegenheid, sociale inclusie en vergroening uit. Zo heeft het 50.000 m² aan groene daken en tuinen gerealiseerd.
- Mensenrechten
British Land is alleen actief in het Verenigd Koninkrijk en niet in risicolanden. De lokale wet biedt dus in principe voldoende bescherming om mensenrechten te waarborgen. Toch heeft British Land beleid en programma's om de gezondheid en veiligheid van werknemers en gebruikers van de gebouwen en huizen uit zijn portefeuille te garanderen. Het beheersysteem voor gezondheid en veiligheid is gebaseerd op de OHSAS 18001-standaard. Het beleid is verder uitgewerkt voor nieuwe projecten en bestaand vastgoed, en voor gebruikers van het vastgoed. Ook is er een richtlijn voor ongevallen en een klachtenprocedure.

- Milieu
British Land heeft goed milieubeleid, met aandacht voor onder meer duurzaam gebruik van materiaal en natuurlijke hulpbronnen, vermindering van CO₂-uitstoot, energiegebruik, afval en watergebruik, en bescherming en bevordering van biodiversiteit. Het bedrijf committeert zich aan hoge standaarden, zoals BREEAM Excellent voor nieuwe kantoren en BREEAM Very Good voor alle retailbedrijven en nieuwe projecten (BREEAM is een instrument om integraal de duurzaamheid van gebouwen te meten en te beoordelen).
- Ketenverantwoordelijkheid
British heeft een uitgebreid ketenbeheersysteem. In het beleid is aandacht voor mensenrechten, milieubeheer, biodiversiteit, afvalbeheer, betrokkenheid bij de gemeenschap en de inkoop van materialen als hout. Hierbij legt het bedrijf de lat hoog voor zichzelf.

[Terug naar boven](#)

Campbell Soup Company

(augustus 2018)

- Activiteiten
Het Amerikaanse Campbell Soup Company is een van de grootste en bekendste producent van blikken soep en sauzen in de wereld. Campbell verkoopt zijn producten in vrijwel alle landen ter wereld.
- Bestuur
Campbell heeft goed beleid tegen corruptie als onderdeel van de gedragsregels. Om misstanden te melden kan het personeel gebruik maken van een klokkenluidersregeling. Het bedrijf houdt ook rekening met de diversiteit van het bestuur. Het hanteert de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI) in zijn duurzaamheidsverslagen.
- Mensenrechten
Campbell heeft goed beleid voor mensenrechten. Het is lid van het Global Compact van de VN en verwijst naar verschillende internationaal erkende standaarden en verdragen, zoals die van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de OESO, en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Deze verwijzingen en standaarden komen bijvoorbeeld terug in het beleid tegen kinder- en dwangarbeid en het antidiscriminatiebeleid.
- Milieu
Campbell heeft beleid en beheersystemen om de CO₂-uitstoot, energie- en waterverbruik en afval te verminderen. Vooral het beleid en beheer voor watergebruik springen er bovenuit. Het bedrijf heeft goed beleid voor het inkopen van onder andere palmolie en chocolade.
- Ketenbeleid
Het ketenbeleid van Campbell behandelt mensenrechten, milieu en bestuur. Noemenswaardig is dat er ook beleid is opgesteld voor watergebruik, nutriënt- en bodemgebruik, GMO's en bescherming van ecosystemen en biodiversiteit. Als leveranciers dierlijke producten leveren, verwacht Campbell dat zij rekening houden met de vijf vrijheden van dierenwelzijn.

[Terug naar boven](#)

Canadian Solar

(december 2016)

- *Activiteiten*
Canadian Solar maakt en levert wereldwijd fotovoltaïsche modules en oplossingen op het gebied van zonne-energie. Het produceert zonnepanelen, energiesystemen, off-gridapplicaties en opslag voor zonne-energie. Het hoofdkantoor is in Guelph, Canada.
- *Bestuur*
Canadian Solar heeft gedragsregels, beleid tegen corruptie en omkoping, en een klokkenluidersregeling. In zijn duurzaamheidsverslag rapporteert Canadian Solar over zijn voortuitgang op het gebied van milieu, afval, recycling en sociale zaken.
- *Mensenrechten- en ketenbeleid*
Canadian Solar heeft voor de meeste relevante mensenrechten voldoende beleid en rapporteert volgens de GRI-standaard. Het bedrijf is transparant over zijn leveranciers. Zij moeten een overeenkomst tekenen over de standaarden waaraan ze moeten voldoen. Deze standaarden bevatten criteria over veiligheid, milieu en kwaliteit.
- *Milieu*
In zijn duurzaamheidsverslag stelt Canadian Solar duidelijke milieudoelen. Het bedrijf is ISO 14001-gecertificeerd. Het rapporteert volgens de GRI-standaard over zijn water- en energiegebruik en CO₂-uitstoot. Canadian Solar heeft een recyclingsysteem opgezet voor oude zonnepanelen en voert energiebesparende maatregelen in.

[Terug naar boven](#)

Capital & Counties Properties

(februari 2016)

- *Activiteiten*
Capital Counties & Properties (CapCo) ontwikkelt en beheert vastgoed in West-Londen en in West End, de uitgaanswijk van Londen. Het is een klein bedrijf met een beperkte, zeer specifiek vastgoedportefeuille. Doordat het vastgoed allemaal in Londen ligt, is CapCo niet betrokken bij het bouwen op greenfields. Er zijn geen misstanden bekend, de duurzaamheidsrisico's zijn gering en CapCo is niet betrokken bij activiteiten die wij mijden of uitsluiten.
- *Bestuur*
Het risico op corruptie in de vastgoedsector is groot. CapCo heeft goed anti-corruptiebeleid. Daardoor is dit risico voor CapCo laag. Er zijn op dit gebied geen misstanden bekend.

- **Mensen- en arbeidsrechten**
Het bedrijf heeft zeer beperkt beleid op het gebied van mensenrechten. Door zijn beperkte activiteiten is er op dit gebied weinig risico.
- **Milieu**
Op het gebied van milieu is CapCo geen hoogvlieger, maar het loopt ook weinig risico's.

[Terug naar boven](#)

Ceconomy

(december 2017)

Ceconomy is de voormalige consumentenelektronicatak van Metro Group, die in 2017 werd gesplitst in twee aparte bedrijven. Ceconomy voert onder andere de retailmerken Saturn en Media Markt. Het focust zich op de Europese markt. Ceconomy is niet actief in activiteiten die wij uitsluiten of mijden.

[Terug naar boven](#)

Chunghwa Telecom

(augustus 2018)

- **Activiteiten**
Chunghwa Telecom is opgericht in 1996 en is sindsdien uitgegroeid tot een van de grootste telecommunicatie bedrijven in Taiwan. Chunghwa biedt zowel lokale als internationale mobiele telecommunicatie en internetvoorzieningen aan.
- **Bestuur**
Chunghwa heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechten, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, discriminatie en milieu. Verder heeft het bedrijf een klokkenluidersregeling en een beleid tegen represailles. Overtredingen worden voorkomen en gecorrigeerd. Tot slot is Chunghwa in zijn duurzaamheidsrapporten erg transparant over de resultaten die het behaalt op bovengenoemde gebieden
- **Mensenrechten**
Chunghwa heeft een goed mensenrechtenbeleid voor onder meer discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid, privacy, gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en vakbondsvrijheid. De gedragsregels zijn gebaseerd op internationale normen, waaronder de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het VN Global Compact. Verder heeft het bedrijf een uitgebreid privacybeleid. Daarin staat dat het de verplichting om mee te werken met overheden in het belang van de nationale veiligheid, zorgvuldig afweegt tegen de verplichting van telecombedrijven om de privacy en mensenrechten van hun klanten te waarborgen en te beschermen. Tot slot bevordert Chunghwa vrijheid van meningsuiting door het communicatienetwerk.

- Milieu
Chunghwa heeft een sterk milieubeleid. Het stelt doelen, geeft trainingen en is transparant over de behaalde resultaten. Chunghwa is hard op weg om volledig te transformeren in een groen bedrijf, mede dankzij een subsidieprogramma van het ministerie van economische zaken. Tot slot ontwikkelt Chunghwa heel actief hernieuwbare energie onder meer door zonne-energiestations te installeren.
- Ketenverantwoordelijkheid
Chunghwa heeft een sterk ketenbeleid. Dit behandelt onder meer veilige arbeidsomstandigheden, kinderarbeid, dwangarbeid, vrijheid van vereniging en discriminatie. Chunghwa voert interne en externe audits uit op leveranciers. Verder geeft Chunghwa trainingen en bijeenkomsten om het ketenbeleid bekendheid te geven. Als het gaat om conflictmineralen heeft Chunghwa de Dodd Frank Act in zijn ketenbeleid verwerkt. Het rapporteert hierover volgens de richtlijnen van de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC) en de Global e-Sustainability Initiative (GeSI).

[Terug naar boven](#)

Clicks

(juni 2018)

- Activiteiten
Clicks is een Zuid-Afrikaanse retailer die farmaceutische producten en verzorgingsproducten verkoopt. Clicks heeft ook vestigingen in de omliggende landen Namibië, Botswana, Swaziland en Lesotho. Merken van Clicks zijn GNC, Claire's en The Body Shop. Voor dit laatste merk heeft Clicks een franchiseovereenkomst. Met zijn winkels richt Clicks zich op het midden- en hogere segment.
- Bestuur
Clicks voldoet aan al onze criteria van het thema bestuur. In de gedragsregels gaat Clicks in op onderwerpen als corruptie, integriteit, werksfeer en belangenverstrengeling. Er zijn geen misstanden vastgesteld bij Clicks.
- Mensenrechten
In zijn mensenrechtenbeleid noemt Clicks belangrijke internationale richtlijnen zoals die van de OESO en die van het VN Global Compact. Daarnaast heeft Clicks expliciet beleid voor de toegankelijkheid van medicijnen, een belangrijk criterium in deze sector. Clicks is niet betrokken bij misstanden.
- Milieu
Het milieubeleid van Clicks voldoet aan onze criteria. Daarnaast beschikt Clicks over een milieubeheersysteem. Op het gebied van dierenwelzijn onderschrijft het de principes van Cruelty Free International, een internationale organisatie die zich inzet tegen dierenleed. De producten van de Body Shop zijn allemaal vrij van dierlijke producten. Ook geeft Clicks aan niet betrokken te zijn bij dierproeven.

- Keten
Het ketenbeleid van Clicks voldoet aan onze criteria. Het bevat onderwerpen op het gebied van milieu, mensenrechten en bestuurlijke thema's als anti-corruptie.

[Terug naar boven](#)

Coca Cola HBC

(april 2016)

- Activiteiten
Coca-Cola Hellenic Bottling Company (Coca-Cola HBC) produceert, verkoopt en distribueert alcoholvrije dranken, voornamelijk in Europa. Het bedrijf bottelt de producten van Coca-Cola Company. Daarnaast verkoopt het andere merken vanuit zijn eigen portefeuille. De producten worden verkocht in allerlei winkels, van supermarkten tot horecagelegenheden.
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)
Coca-Cola HBC is een transparant bedrijf met een gedegen, vooruitstrevend MVO-beleid. Het publiceert een duurzaamheidsverslag op basis van de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI). Ook rapporteert het aan het Global Compact van de VN. Het bedrijf streeft naar certificering van alle bedrijfsonderdelen op het vlak van onder meer bedrijfsprocessen, milieu en gezondheid en veiligheid.
- Mensenrechten
Het mensenrechtenbeleid van Coca-Cola HBC is erg goed. Het beleid verwijst naar de Universele verklaring van de Rechten van de Mens en de tien uitgangspunten van het Global Compact op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptie. In het beleid is aandacht voor respect voor mensenrechten in het algemeen, en in het bijzonder voor onder andere non-discriminatie en gelijke kansen, kinderarbeid en vakbondsvrijheid.
- Milieu
Coca-Cola HBC heeft een goed milieubeleid. Momenteel is 99% van de productiefaciliteiten ISO 14001-gecertificeerd. Het bedrijf wil alle fabrieken waar het bottelt, certificeren. Coca-Cola HBC stelt zich concrete doelen. In zijn duurzaamheidsverslag rapporteert het sinds 2002 jaarlijks uitgebreid hoe het zijn verbruik van water en energie vermindert, over afval en het terugdringen van CO₂-uitstoot. In 2011 bracht Coca-Cola HBC een duurzamere PET-fles op de markt, de PlantBottle, waarin minimaal 30% biopolymeren is verwerkt. Voor het produceren van eigen dranken monitort het bedrijf zelf zijn watervoorraden.
- Ketenverantwoordelijkheid
Coca-Cola HBC heeft een uitgebreid ketenbeleid (Guiding Principles for Suppliers). Het bedrijf geeft bij navraag aan dat het mensenrechtenbeleid ook van toepassing is op leveranciers. Coca-Cola HBC houdt toezicht op zijn leveranciers en rapporteert hierover in het duurzaamheidsverslag.

[Terug naar boven](#)

Coloplast

(april 2017)

- **Activiteiten**
Het Deense Coloplast fabriceert en distribueert producten en diensten voor de gezondheidszorg. Het bedrijf richt zich op stomazorg, urologie, continentiezorg en wond- en huidzorg. Wereldwijd werken er 9.500 mensen bij Coloplast.
- **Mensenrechten**
Coloplast onderschrijft de beginselen van het Global Compact van de Verenigde Naties en rapporteert hier ook jaarlijks aan. Daarnaast refereert Coloplast aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Coloplast heeft zich verplicht een gezonde, veilige werkomgeving te garanderen, het principe van non-discriminatie toe te passen en toeleveranciers te screenen. Het bedrijf heeft een milieu-, veiligheids- en gezondheidsbeleid geformuleerd, inclusief een controlesysteem. Coloplast heeft ook een veelomvattend beleid voor dierproeven; het is gecommitteerd aan de uitgangspunten van 'vervangen, verfijnen en reduceren'.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Om betrokkenheid bij mensenrechtenschendingen te voorkomen heeft het bedrijf een 'kwaliteit-ethiek-risicomatrix' ontwikkeld, waarmee Coloplast het gedrag van toeleveranciers onderzoekt. Het stelt zich daarnaast proactief op tegenover de duurzaamheidsthema's in de sector.
- **Milieu**
Van de vestigingen is 90 procent ISO 14001-gecertificeerd. Het bedrijf heeft daarnaast duidelijke doelen en termijnen gesteld om het energieverbruik te reduceren en om materialen te recycleren. In het duurzaamheidsverslag maakt het bedrijf duidelijk welke doelen het heeft gesteld voor zijn energieverbruik, grondstoffen- en afvalbeheer. Het rapporteert over de vooruitgang hiervan.

[Terug naar boven](#)

Compugroup Medical

(juni 2016)

Compugroup ontwikkelt en verkoopt software in de medische sector. Deze software wordt gebruikt voor bijvoorbeeld de administratie van patiënten en afspraken. De activiteiten van Compugroup Medical voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers van het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

Dexus

(oktober 2017)

- **Activiteiten**
Dexus ontwikkelt, beheert en investeert in vastgoed. Dexus is uitsluitend actief in Australië.
- **Bestuur**
Dexus heeft veel verschillende beleidsstukken op zijn website staan en is daarmee transparant over zijn duurzaamheidsbeleid. Er zijn geen misstanden bekend bij Dexus.
- **Mensenrechten**
Het mensenrechtenbeleid van Dexus voldoet op alle onderdelen aan onze eisen. Wij beoordelen het als positief dat Dexus de uitgangspunten van de United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) heeft geïntegreerd in zijn duurzaamheidsbeleid. Noemenswaardig is de expliciete verklaring om de rechten van inheemse volken, waaronder de Aboriginals, te respecteren.
- **Klimaat**
Dexus heeft een leidende positie in de Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB). Carbon Disclosure Project (CDP) heeft Dexus een leider in de strijd tegen klimaatverandering genoemd. Dexus heeft een uitgebreid beleid om de biodiversiteit te versterken op percelen waar het nieuw vastgoed ontwikkelt.

[Terug naar boven](#)

Dialog Semiconductor

(april 2015)

- **Activiteiten**
Dialog Semiconductor produceert energie-efficiënte elektronische producten, zoals mixed-signal circuits voor smartphones, tablets, ultrabooks en andere draagbare apparaten. De producten worden gebruikt in onder andere schakelaars en dimmers voor ledverlichting, alarmsystemen voor ouderen, systemen om via de laptop het klimaat in huis te regelen, meetsystemen en beveiliging van huizen tegen inbraak en brand.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Dialog Semiconductor neemt maatschappelijk verantwoord ondernemen serieus. Het bedrijf heeft een goede gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechtenrechten, gezonde en veilige werkomstandigheden, discriminatie en milieu.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
In 2012 heeft Dialog Semiconductor het Global Compact van de Verenigde Naties ondertekend. Het erkent de Verklaring inzake de fundamentele beginselen en rechten in verband met werk van de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties).

- Milieu
Dialog streeft ernaar zo weinig mogelijk natuurlijke bronnen te gebruiken en alle vormen van afval te reduceren. Het bevordert het milieubewustzijn in het hele bedrijf. Ook richt het zich op producten en diensten waar het milieu van profiteert. Het bedrijf heeft een milieubeheersysteem. Drie vestigingen zijn ISO 14001-gecertificeerd.
- Ketenverantwoordelijkheid
Dialog Semiconductor heeft een goed ketenbeleid, met aandacht voor sociale en milieucriteria. Het bedrijf verwacht dat zijn leveranciers voldoen aan de milieustandaard ISO 14001. Verder past het de gedragsregels van de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC) toe in zijn keten. In dit beleid wordt onder meer aandacht besteed aan kinderarbeid, dwangarbeid, werkuren, vakbondsvrijheid en non-discriminatie.

[Terug naar boven](#)

DNA

(oktober 2018)

- Activiteiten
DNA Oyj is een klein Fins bedrijf dat mobiele-communicatiediensten en kabel-tv levert.
- Bestuur
DNA heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechten, gezonde, veilige arbeidsomstandigheden, discriminatie en milieu. Het bedrijf heeft een klokkenluidersregeling en beleid tegen represailles. DNA is aangesloten bij het transparantieregister van de EU. Het rapporteert volgens de uitgangspunten van het Global Reporting Initiative (GRI).
- Mensenrechten
DNA is alleen in Finland actief. Daarom loopt het weinig risico op het gebied van mensenrechten. Toch heeft het bedrijf een goed mensenrechtenbeleid voor onder meer discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid, privacy, gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en vakbondsvrijheid. De gedragsregels zijn gebaseerd op internationale normen, waaronder de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van de VN.
- Milieu
DNA is transparant over de resultaten die het behaalt op het gebied van onder meer energie, verspilling en watergebruik. Het rapporteert deze resultaten volgens de richtlijnen van het GRI. Het bedrijf stelt doelen, bijvoorbeeld om de gasuitstoot met 15% te verminderen voor 2020. Het hergebruikt gevaarlijk afval, zoals batterijen.
- Ketenverantwoordelijkheid
DNA heeft een sterk ketenbeleid. Dit behandelt onder meer veilige

arbeidsomstandigheden, kinderarbeid, dwangarbeid, vrijheid van vereniging, milieu en discriminatie. Het bedrijf verwijst hierbij naar internationale normen, waaronder de OESO-richtlijnen, de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

[Terug naar boven](#)

DS Smith

(augustus 2017)

- **Activiteiten**
DS Smith plc is een Brits bedrijf dat verpakkingsproducten verkoopt van grotendeels gerecycled materiaal. Tevens recyclet het bedrijf onder andere papier, voedsel en bouwafval. Met deze diensten levert DS Smith een positieve bijdrage aan het hergebruik van materialen.
- **Bestuur**
DS Smith heeft een gedragscode waarin omschreven wordt welk gedrag het van zijn werknemers verwacht. Het bedrijf publiceert jaarlijks een duurzaamheidsverslag in overeenstemming met de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI).
- **Mensenrechten**
Het mensenrechtenbeleid van DS Smith voldoet aan onze criteria. In zijn beleid verwijst DS Smith naar internationale kaders, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).
- **Klimaat**
Alle productiefaciliteiten van DS Smith zijn gecertificeerd volgens de ISO 14001-richtlijn voor milieubeheer. Het bedrijf heeft zichzelf doelen gesteld om de uitstoot van CO₂ en het water- en energieverbruik terug te dringen.

[Terug naar boven](#)

Dürr

(december 2017)

- **Activiteiten**
Dürr is een Duits machine- en installatiebouwbedrijf. Dürr levert producten, systemen en diensten voor productieprocessen van verschillende industrieën, zoals de auto-industrie, machinebouw, en de chemische, farmaceutische en houtverwerkende industrie.
- **Bestuur**
Dürr heeft gedragsregels die het ethische handelen van zijn werknemers en opdrachtnemers vastleggen. Deze regels behandelen onder andere prijsafspraken, omkoping en belangenverstrengeling. Dankzij de klokkenluidersregeling kunnen misstanden vertrouwelijk gemeld worden.

- **Mensenrechten**
Dürr verwijst in zijn gedragsregels naar het VN Global Compact. Het behandelt ook de fundamentele arbeidsrechten: non-discriminatie, geen kinderarbeid en dwangarbeid en respect voor vrijheid van vereniging. Dürr heeft ketenbeleid waaraan leveranciers moeten voldoen; ook deze behandelen de fundamentele arbeidsrechten.
- **Milieu**
In de gedragsregels staat dat Dürr als doel heeft alle productiefaciliteiten te certificeren volgens het milieubeheerssysteem ISO 14001. Verder streeft Dürr ernaar om het energie-, materiaal- en grondstoffenverbruik te verminderen.

[Terug naar boven](#)

East Japan Railway

(augustus 2017)

- **Activiteiten**
East Japan Railway Company verzorgt het treinverkeer rond Tokyo. Daarnaast is het bedrijf actief in drie andere segmenten: gebruik van stationsruimtes, winkelcentra en kantoorgebouwen, en overig. Onder gebruik van stationsruimtes (Station Space Utilization) vallen bijvoorbeeld retailactiviteiten zoals kiosks en restaurants. Onder winkelcentra en kantoorgebouwen (Shopping Centers & Office Buildings) valt het ontwikkelen en verhuren van winkelpanden en kantoorgebouwen in het station aan retailers. Het segment overig bevat onder andere hotelketenactiviteiten.
- **Duurzaamheid**
De CO₂-uitstoot van East Japan Railway is lager dan het sectorgemiddelde. Het bedrijf plant bomen langs de spoorlijnen om ze te beschermen tegen wind en sneeuw. Dat draagt tegelijkertijd bij aan de biodiversiteit. Het bedrijf heeft voldoende beleid voor bestuur en milieu.
Het beleid voor mensenrechten schiet echter tekort. Vier jaar geleden was Japan een laagrisicoland; daarom hoefden bedrijven volgens onze criteria geen mensenrechtenbeleid te hebben. Inmiddels is het echter als risicoland geclassificeerd. Daarom is mensenrechtenbeleid noodzakelijk.
Een tweede aandachtspunt is het ketenbeleid. Wij verwachten ketenbeleid voor onder meer het gebruik van FSC-gecertificeerd hout en de inkoop van vlees en vis. Welk beleid nodig is, hangt af van de betrokkenheid bij activiteiten zoals de exploitatie van restaurants en de bouw van kantoren. Daarom voeren wij engagement met East Japan Railway Company over zijn mensenrechten- en zijn ketenbeleid.

[Terug naar boven](#)

EDP Renováveis

(december 2015)

- **Activiteiten**
EDP Renovaveis (EDPR) levert energie uit hernieuwbare bronnen. Het Spaanse bedrijf bestaat uit drie onderdelen: Europa, Noord-Amerika en Brazilië. Het ontwerpt, ontwikkelt, bouwt, onderhoudt en beheert windmolenparken in twaalf landen wereldwijd. Die vertegenwoordigen samen negen gigawatt aan geïnstalleerd vermogen. Het bedrijf is verder op beperkte schaal actief in zonne-energie, waterkracht, afvalbehandeling en recycling. EDPR is in 2007 opgericht en onderdeel van EDP-Energias de Portugal.
- **Bestuur**
Het bedrijf hanteert een ethische code die verwijst naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de het VN Global Compact en de Guiding Principles on Business and Human Rights van de VN Mensenrechtenraad. In de ethische staat duidelijk wat EDPR verstaat onder ethisch handelen en welk gedrag niet wordt getolereerd. EDPR verwijst in zijn anti-corruptiebeleid naar verdragen van onder meer de VS, de OESO en de VN. EDPR heeft een klokkenluidersregeling, die voorziet in een ombudsman en een ethisch comité. EDPR is sinds 2013 lid van het VN Global Compact.
- **Mensenrechten**
EDPR heeft een OHSAS 18001-certificatie om de veiligheid op de werkvloer te waarborgen. Er is een klachtenprocedure en in het jaarverslag behandelt uitgebreid het aantal ongevallen, zelfs van personeel bij contractanten. Het OHSAS 18001-certificaat garandeert dat er bij ongevallen een evaluatie wordt opgesteld en maatregelen worden genomen om herhaling te voorkomen. Het bedrijf streeft ernaar dat alle locaties in 2017 OHSAS 18001-gecertificeerd zijn.
- **Milieu**
EDPR heeft uitgebreid milieubeleid. Het is grotendeels ISO 14001-gecertificeerd. EDPR maakt gebruik van een milieubeheersysteem. Het heeft beleid over en programma's voor alle relevante onderwerpen, zoals (gevaarlijk)afval, vervuiling, broeikasgassen en water, gekoppeld aan doelstellingen en deadlines. EDPR rapporteert uitgebreid hierover. Over broeikasgassen rapporteert het bedrijf aan het Carbon Disclosure Project (CDP).

[Terug naar boven](#)

Electrocomponents

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Het Britse Electrocomponents is naar eigen zeggen 's werelds grootste distributeur van onderdelen voor elektronische en industriële apparatuur. Het verkoopt 550.000 producten, die afkomstig zijn van ongeveer 2500 toeleveranciers. Voorbeelden zijn elektrische en automatiseringsonderdelen, kabels, power-connectoren, mechanische producten en gereedschap, it-, test- en veiligheidsapparatuur. Electrocomponents is actief in 32 landen en heeft distributeurs in 37 (andere) landen. In het VK, Europa en

Azië handelt het bedrijf onder de naam RS en in Noord-Amerika onder de naam Allied Electronics. Het concern verkoopt de helft van zijn producten via e-commerce, en de andere helft via zijn catalogus, verkooppunten en lokale distributeurs. Electrocomponents heeft 5.800 werknemers wereldwijd. Het is actief in verschillende risicolanden: Zuid-Afrika, Kazachstan, Maleisië, Pakistan, China, India, Indonesië en Chili. Ook heeft het distributeurs in diverse hoogerisicolanden, zoals Libië, Saoedi-Arabië, Bahrein en Israël.

- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Op de website maakt Electrocomponents melding van zijn Group Policy Manual. Dit beleidshandboek voor de groep behandelt onder meer corruptie en milieu. Het handboek geeft aan hoe de werknemers moeten handelen tegenover klanten, leveranciers en andere belanghebbenden.
- **Mensen- en arbeidsrechten en Ketenverantwoordelijkheid**
Electrocomponents heeft een gezondheids- en veiligheidsbeleid dat van toepassing is op de hele groep. Dit beleid is onder meer gebaseerd op de gezondheids- en veiligheidsstandaard OHSAS 18001. Electrocomponents koopt geen producten of diensten van organisaties die gebruikmaken van kinderarbeid of dwangarbeid, die discrimineren op grond van gender, etnische of nationale afkomst, religie, seksuele oriëntatie, huwelijkse staat of handicap; of die het recht op organisatie of collectieve onderhandelingen niet erkennen. Electrocomponents geeft ook aan dat het beleid voor corporate verantwoordelijkheid invoert via managementsystemen en -processen. Het controleert dit beleid via regelmatige audits.
- **Milieu**
Electrocomponents heeft specifiek milieubeleid. Dat werkt het uit in concrete doelen. Ruim 57% van de bedrijfsactiviteiten is gecertificeerd. Het bedrijf streeft naar certificering van de overige onderdelen. Electrocomponents is opgenomen in de FTSE4Good-index.

[Terug naar boven](#)

Electrolux

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Electrolux produceert huishoudelijke apparatuur voor gebruik binnens- en buitenshuis. Het Zweedse bedrijf is actief in Noord-Amerika, Europa, Zuid-Amerika, Azië en Australië. Bekende merken zijn AEG en Zanussi. De helft van de productieactiviteiten vindt plaats in lagelonenlanden.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)**
Electrolux levert steeds meer producten in zijn Green Range. Deze productlijn is veel efficiënter in het verbruik. Ook is het bedrijf een initiatief gestart om bewustwording te creëren voor de 'plastic soep'. Dit doet het door stofzuigers te maken met plastic dat is opgehaald uit zee en van de stranden.

- **Mensen- en arbeidsrechten**
Electrolux heeft een eigen gedragscode voor de werkplek, die is goedgekeurd in 2002. Daarin staan de arbeidsstandaarden voor alle werknemers die internationaal betrokken zijn bij de productie en verkoop van Electrolux-producten. Deze gedragscode is gebaseerd op internationale verdragen en overeenkomsten, zoals de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. De gedragscode omvat regels over kinderarbeid, gedwongen arbeid, gezondheid en veiligheid, anti-discriminatie, intimidatie en misbruik, werktijden en de vrijheid van vereniging.
- **Milieu**
Ongeveer 94% van alle vestigingen is ISO 14001-gecertificeerd. Nieuwe locaties moeten deze certificering binnen drie jaar krijgen. Het bedrijf heeft zichzelf ten doel geteld om de CO₂-uitstoot in 2012 met 28% terug te brengen. In 2010 was de reductie al 25%. Electrolux hanteert actief de Waste Electrical and Electronic Equipment Directive (WEEE). Dat betekent in dat het bedrijf oude apparaten moet verzamelen. Het heeft zichzelf ten doel gesteld om 80% te verzamelen in landen waar deze regeling geldt.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Leveranciers moeten zich houden aan de gedragscode van Electrolux. Het bedrijf laat externe partijen audits uitvoeren bij de leveranciers en publiceert de uitkomsten daarvan. Hier valt vooral uit op te maken dat de grootste risicogebieden een gezonde en veilige werkomgeving en het aantal werkuren zijn. In de Electrolux Workplace Standards zijn alle mensenrechten opgenomen. Dit document bevat ook oplossingen hoe managers en leveranciers hiermee om kunnen gaan.

[Terug naar boven](#)

Elis

(april 2017)

- *Activiteiten*
Het Franse bedrijf Elis SA biedt een breed scala van diensten aan op het gebied van schoonmaak, uniformen, hygiëne en welzijn. Voorbeelden zijn de verhuur en het onderhoud van beroepskleding, textielartikelen zoals bedlinnen, sanitaire apparaten, drankautomaten en cleanrooms.
- *Mensenrechten*
Elis refereert aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, het Kinderrechtenverdrag en de OESO-richtlijnen. Ook is het lid van het Global Compact van de Verenigde Naties. Elis heeft zich daarnaast verplicht een gezonde, veilige werkomgeving te garanderen voor zijn werknemers.
- *Ketenverantwoordelijkheid*
Elis heeft beleid opgesteld voor zijn leveranciers waarin het onder andere ethisch handelen, arbeidsrechten en milieu behandelt.

- *Milieu*
Het bedrijf zegt het gebruik van natuurlijk hulpbronnen zoals water en gas zoveel mogelijk te willen optimaliseren. Het wil zijn milieubelasting door CO₂-uitstoot beheersen en textiel zoveel mogelijk recycleren.

[Terug naar boven](#)

Elisa

(oktober 2018)

- **Activiteiten**
Elisa Oyj is een Fins telecommunicatiebedrijf. Het is actief in twee segmenten: consumenten en bedrijven. Het consumentensegment levert spraak- en datadiensten aan huishoudens en particulieren. Dit segment zorgt voor de meeste bedrijfsinkomsten. Het bedrijfssegment levert spraak- en datadiensten en informatie- en communicatietechnologie aan bedrijven. Elisa is vooral in Finland en Estland actief.
- **Bestuur**
Elisa heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechten, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, discriminatie en milieu. Het bedrijf heeft een klokkenluidersregeling en beleid tegen represailles. Het rapporteert volgens de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI).
- **Mensenrechten**
Elisa is uitsluitend actief in Finland en Estland. Daardoor loopt het weinig risico op het gebied van mensenrechten. Toch heeft het bedrijf een goed mensenrechtenbeleid tegen onder meer discriminatie, kinderarbeid en dwangarbeid, en voor privacy, gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en vakbondsvrijheid. Elisa is lid van het Global Compact van de VN en de Women's Empowerment Principles (WEP) van de VN. De gedragsregels zijn gebaseerd op internationale normen, waaronder de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM).
- **Milieu**
Elisa staat sinds 2017 op de Climate A List met 106 andere vooruitstrevende bedrijven in de wereld. Het bedrijf heeft uitgebreid milieubeleid, waarin het zich ten doel stelt om klimaatneutraal te zijn voor 2050.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Elisa heeft een sterk ketenbeleid. Dit behandelt onder meer veilige arbeidsomstandigheden, kinderarbeid, dwangarbeid, vrijheid van vereniging, milieu en discriminatie. Het bedrijf verwijst hierbij naar internationale normen, waaronder het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind, de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de UVRM.

[Terug naar boven](#)

Elmos Semiconductor

(juni 2017)

- **Activiteiten**
Elmos Semiconductor AG is een Duits bedrijf dat halfgeleiders produceert en verkoopt. Deze worden toegepast in huishoudelijke apparaten, camera's, medische technologie, installatie- en bouwtechnologie en machinecontrolesystemen.
- **Bestuur**
De gedragsregels die Elmos Semiconductor voor zijn werknemers heeft opgesteld, behandelen ethisch gedrag, het tegengaan van corruptie en het respecteren van de lokale rechtsorde. Elmos Semiconductor rapporteert in het jaarverslag over zijn belastingafdracht.
- **Mensenrechten**
Elmos Semiconductor zet zich in voor de vier fundamentele arbeidsrechten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Dit zijn: verbod op kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie en het respecteren van vakbondsvrijheid. De producten van Elmos Semiconductor zijn gecertificeerd volgens externe richtlijnen op het gebied van productkwaliteit- en veiligheid.
- **Milieu**
Elmos Semiconductor hecht veel waarde aan een verantwoorde omgang met het milieu. Zo is de productiefaciliteit in Dortmund gecertificeerd volgens ISO-richtlijnen om de milieubelasting te verlagen en het energieverbruik te verminderen. Het bedrijf voldoet aan Europese richtlijnen om het gebruik van schadelijke stoffen te beperken.
- **Keten**
Van zijn toeleveranciers verwacht Elmos Semiconductor dat zij niet betrokken zijn bij kinder- en dwangarbeid. Het bedrijf spant zich in om te voorkomen dat er conflictmineralen verwerkt worden in de producten die het maakt.

[Terug naar boven](#)

Ensign Group

(december 2016)

The Ensign Group beheert 186 instellingen die ouderen een breed aanbod van diensten bieden op het gebied van verzorging, begeleid wonen, herstel en gezondheid. Daarnaast beheert het bedrijf veertien hospices, achttien thuiszorgorganisaties en zeventien spoedklinieken. Het bedrijf is gevestigd in de Verenigde Staten en is actief in de staten Arizona, Californië, Colorado, Idaho, Iowa, Kansas, Nebraska, Nevada, Oregon, Zuid-Carolina, Texas, Utah, Washington and Wisconsin.

De activiteiten van The Ensign Group sluiten goed aan bij de visie en missie van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die wij uitsluiten. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

Esprit Holding Limited

(december 2016)

- **Activiteiten**
Esprit Holding Ltd (Hongkong) ontwerpt en verkoopt kleding en schoenen. Onder de ESPRIT-merknaam verkoopt Esprit producten in Europa, Azië en Noord-Amerika. Onder de merknaam Red Earth verkoopt het cosmetica, huid- en lichaamsverzorgingsproducten. Ook is het actief met Salon Esprit in de regio Azië-Pacific.
- **Bestuur**
Esprit heeft gedragsregels die corruptie, omkoping en belangenverstrengeling behandelen. Ook heeft Esprit een klokkenluidersregeling. Het duurzaamheidsrapport is opgesteld in lijn met het Global Reporting Initiative (GRI).
- **Mensenrechten en ketenverantwoordelijkheid**
Esprit is aangesloten bij het Business Social Compliance Initiative (BSCI). Deze organisatie zet zich wereldwijd in om de arbeidsomstandigheden in de productieketen van haar leden te verbeteren. Hiervoor heeft BSCI gedragsregels opgesteld die gebaseerd zijn op internationale richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), het VN Global Compact, OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Esprit geeft aan dat de BSCI-gedragsregels niet alleen gelden zijn leveranciers, maar ook voor zijn eigen werknemers. Hierdoor heeft Esprit voldoende beleid voor arbeids- en mensenrechten. Esprit is aangesloten bij verschillende sectorinitiatieven. Zo is het sinds februari 2016 Learning Member van het Better Cotton Initiative (BCI). Ook heeft het het Bangladesh Accord on Fire and Buildings Safety ondertekend.
- **Milieu**
Het milieubeleid van Esprit is niet uitgebreid. Esprit wil zijn milieubelasting verminderen, maar rapporteert niet over zijn doelen en prestaties op milieugebied. De voornaamste milieurisico's van Esprit liggen in de keten, want daar vindt de productie plaats. Esprit verwacht van leveranciers dat zij milieuschade minimaliseren. Zo verbiedt het illegale lozing van afvalwater. Esprit heeft zich ertoe gecommitteerd dat er in 2020 geen schadelijke chemicaliën meer worden gebruikt bij de productie van kleding.

[Terug naar boven](#)

Essilor

(april 2016)

- **Activiteiten**
Het Franse Essilor International maakt corrigerende brillenglazen en instrumenten voor oogartsen en opticiens. Essilor produceert onder meer de multifocale glazen van het merk Varilux en de gecoate Crizal-glazen die niet krassen en vuil worden. Essilor heeft wereldwijd veertien fabrieken, waarvan er twaalf brillenglazen produceren.

- **Bestuur**
Essilor heeft gedragsregels en beleid tegen corruptie. Het rapporteert jaarlijks aan het Global Compact, een initiatief van de Verenigde Naties om ondernemingen te stimuleren de tien principes op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptie in hun beleid op te nemen en uit te laten voeren. Essilor onderschrijft de VN-conventie tegen corruptie. Het is het lid van Transparency International. Het heeft ketenbeleid waar sociale en milieucriteria in zijn opgenomen.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Essilor heeft een goed mensenrechtenbeleid. Het neemt sinds 2003 deel aan het Global Compact van de Verenigde Naties; de CEO heeft dit met een statement bekrachtigd. Het bedrijf gaat in op alle mensenrechtelijke onderwerpen uit het Global Compact. Zo beschrijft het wat het doet om werknemersdialog te organiseren in landen waar dit niet vanzelfsprekend is.
- **Milieu**
Essilor zet zich in om zijn milieubelasting te verminderen. Het investeert in het gebruik van milieuvriendelijke materialen, technologieën en processen om zijn milieubelasting zo laag mogelijk te houden. De producten van Essilor zijn recyclebaar. Ook voldoet het in ieder geval aan alle milieuwetten van de landen waar het werkt. 92% van de fabrieken is ISO 14001-gecertificeerd. Het milieubeheersysteem meet in hoeverre de activiteiten van Essilor de biologische balans van de natuur (vooral dier- en plantensoorten) schade toebrengt.

[Terug naar boven](#)

Essity

(juni 2017)

- **Activiteiten**
Essity Aktiebolag is een afsplitsing van Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA). Het onderdeel Hygiëne van SCA is zelfstandig verder gegaan onder de naam Essity. Het bedrijf ontwikkelt, produceert en verkoopt producten voor de persoonlijke verzorging en reiniging, zoals toiletpapier, zakdoekjes, reinigingsdoekjes, luiers, keukenrollen en tampons.
- **Bestuur**
Essity heeft uitgebreide gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Deze behandelen onder andere belangenverstremming, corruptie, omkoping, witwassen, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, arbeidsrechten en milieu. Het bedrijf biedt het personeel trainingen aan over de gedragsregels. Het ketenbeleid van Essity is goed. Het bedrijf verwacht dat leveranciers een kwaliteitsbeheersysteem en milieubeheersysteem invoeren dat gelijk is aan de internationaal erkende standaard ISO 9001 voor kwaliteit en ISO 14001 voor milieu.
- **Mensenrechten**
Het mensenrechtenbeleid van Essity is gebaseerd op internationaal erkende normen, waaronder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de fundamentele

beginselen en rechten van de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties) en de OESO-richtlijnen (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) voor multinationale ondernemingen. Het bedrijf voert risicoanalyses uit en monitort of dochterondernemingen geen mensenrechten schenden.

- Milieu
Het milieubeleid van Essity is erg goed. Hiermee heeft het bedrijf een voorbeeldfunctie in zijn sector. Zo heeft Essity een milieubeheersysteem dat ISO 14001-gecertificeerd is. Ook heeft het programma's om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en meer hernieuwbare energie te gebruiken. Om vervuiling te voorkomen maakt Essity gebruik van levenscyclusanalyses (LCA's). Het gebruikt de LCA's onder andere om afval te minimaliseren van productontwerp tot eindgebruik. Essity heeft beleid voor de import van FSC-gecertificeerd hout. Ook het dierproevenbeleid voldoet aan onze criteria.

[Terug naar boven](#)

First Group

(augustus 2017)

FirstGroup levert openbaar vervoer. Het Britse bedrijf verzorgt onder andere bus-, tram-, en treinvervoer in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. FirstGroup onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mensen en de fundamentele beginselen en rechten van de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties). Het mensenrechtenbeleid is hierop gebaseerd. FirstGroup heeft uitgebreid milieubeleid over alle relevante onderwerpen: energieverbruik en CO₂-uitstoot, afval en recycling en watergebruik. De CO₂-uitstoot ligt ver beneden het sectorgemiddelde. FirstGroup houdt zoveel mogelijk rekening met de natuur en biodiversiteit, zowel bij de bouw van nieuwe vestigingen als op bestaande locaties.

De activiteiten van FirstGroup voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of de toeleveranciers.

[Terug naar boven](#)

Gecina

(oktober 2017)

- Activiteiten
Gecina SA koopt en verhuurt commerciële en particuliere gebouwen in Frankrijk en investeert erin.
- Bestuur
Bij de selectie van nieuwe bestuursleden houdt Gecina rekening met de diversiteit van het bestuur, waaronder de verdeling tussen vrouwen en mannen. Het bedrijf

heeft gedragsregels waaraan alle medewerkers zich moeten houden. Verder publiceert Gecina jaarlijks een uitgebreid duurzaamheidsverslag in overeenstemming met de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI).

- **Mensenrechten**
Het mensenrechtenbeleid van Gecina voldoet aan onze criteria. In zijn beleid verwijst Gecina naar internationale kaders, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).
- **Klimaat**
Gecina heeft een milieubeheersysteem dat ISO 14001-gecertificeerd is. Het milieubeleid wordt door een derde, onafhankelijke partij gecontroleerd. Gecina heeft een meerjarig klimaatplan opgesteld om zijn CO₂-uitstoot te verminderen. Verder heeft Gecina een programma om rekening te houden met biodiversiteit bij de bouw van nieuwe gebouwen.

[Terug naar boven](#)

Georg Fischer

(augustus 2015)

- **Activiteiten**
Georg Fischer is een Zwitserse producent van geautomatiseerde onderdelen voor wegvoertuigen en machines, plastic en metalen pijpen, elektrische-energiesystemen, maalmachines, geautomatiseerde apparatuur, plasticfabrieken en mixsystemen voor het samenvoegen van materialen.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Georg Fischer heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Er is een klokkenluidersregeling. Ook heeft Georg Fischer beleid voor zijn leveranciers. Dit beleid behandelt onder meer ethisch handelen, dwangarbeid, kinderarbeid, vrijheid van vereniging, non-discriminatie en milieuvoorschriften.
- **Arbeids- en mensenrechten**
In de gedragsregels van Georg Fischer staat dat het de mensenrechten respecteert. Zo zijn alle vormen van discriminatie en intimidatie verboden; Het bedrijf gebruikt geen dwang- en kinderarbeid en respecteert het recht op vrijheid van vereniging. Daarnaast heeft het beleid voor veilige, gezonde arbeidsomstandigheden. Negentig procent van de productiefaciliteiten zijn gecertificeerd volgens de gezondheids- en veiligheidsstandaard OHSAS-18001.
- **Milieu**
Alle fabrieken van Georg Fischer hebben een gecertificeerd milieubeheersysteem. Het bedrijf heeft adequate maatregelen getroffen om zijn milieubelasting te verminderen, onder andere door alternatieve energiebronnen te gebruiken. Georg Fischer rapporteert zijn milieuprestaties in het duurzaamheidsrapport.

[Terug naar boven](#)

Gerresheimer

(december 2015)

Gerresheimer is een Duits bedrijf dat hoogwaardig glas en kunststofproducten produceert en verkoopt voor de farmaceutische sector en de gezondheidszorg. Het assortiment bestaat uit medicijnenflesjes, ampullen en speciale flessen, evenals complexe systemen om medicijnen toe te dienen, zoals spuiten die van tevoren worden gevuld, inhalatoren en andere systeemoplossingen voor veilige dosering en toepassing van geneesmiddelen. Daarnaast levert het bedrijf producten en systemen op het gebied van diagnostiek en medische technologie, zoals hulpmiddelen voor diabetescontrole en onderdelen voor analysesystemen. Ten slotte levert Gerresheimer speciale producten voor wetenschappelijke en analytische laboratoria.

De activiteiten van Gerresheimer voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers bekend.

[Terug naar boven](#)

Gildan Active Wear

(december 2016)

- **Activiteiten**
Het Canadese Gildan Activewear produceert en verkoopt sportkleding, waaronder T-shirts, fleece, sportshirts, ondergoed en sokken. Het voert merken als Gildan, Anvil, Goldtoe, Comfort Colors en Silks. Gildan Activewear maakt de meeste producten in eigen beheer in fabrieken in Honduras.
- **Bestuur**
Gildan Activewear heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Daarin worden corruptie, omkoping, intellectueel eigendom en belangenverstremming behandeld. Ook heeft het bedrijf een klokkenluidersregeling.
- **Mensenrechten en ketenbeleid**
Gildan Activewear opereert volgens internationaal geaccepteerde standaarden, waaronder de gedragscode van de Fair Labor Association. Het bedrijf verwacht dat ook zijn leveranciers hieraan voldoen. Deze standaard is gebaseerd op de richtlijnen van de International Arbeidsorganisatie (ILO). De gedragscode noemt alle belangrijke mensenrechten en bevat beleid tegen kinderarbeid en gedwongen arbeid, en voor eerlijke behandeling, leefbaar loon en vakbondsvrijheid. Gildan laat de leveranciers controleren door interne en externe partijen, waaronder de Fair Labor Association (FLA) en Worldwide Responsible Accredited Production (WRAP).
- **Milieu**
Gildan wil zijn milieubelasting verkleinen, zoals blijkt uit verschillende doelstellingen die het bedrijf heeft gesteld. Het heeft ook doelstellingen om het energiegebruik, het waterverbruik, de CO₂-uitstoot en het afval te verminderen. Gildan meet zijn watergebruik, afvalwater, energie, gebruik van chemische stoffen, grondstoffen,

uitstoot, vervuiling en afval. Het bedrijf werkt aan zijn ISO 14001-certificatie. Daarnaast houdt Gildan rekening met biodiversiteit en grondgebruik; voor iedere gekapte boom plant het tien nieuwe.

[Terug naar boven](#)

Givaudan

(augustus 2015)

- **Activiteiten**
Givaudan onderzoekt, produceert en verkoopt geur- en smaakproducten aan de consumentengoederenindustrie wereldwijd. Givaudan produceert smaken die gebruikt worden in drankjes, snacks, hartige en zoete producten, zuivelproducten en 'gezondheids- en wellnessproducten'. Het bedrijf maakt ook geurstoffen voor onder andere persoonlijke-verzorgings- en huishoudelijke producten.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Givaudan houdt zich aan de tien principes van het VN Global Compact. Dat verwacht het ook van zijn leveranciers. Via het 'Zero is possible'-programma wil Givaudan het aantal ongelukken verminderen. Het programma heeft geleid tot 57% minder ongelukken in het bedrijf. Givaudan houdt rekening met de lokale bevolking en doet onderzoek naar de invloed van het bedrijf op de gemeenschap. Verder wil Givaudan de kwaliteit en veiligheid van zijn producten garanderen.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Givaudan heeft een programma om mensenrechten en milieustandaarden in de keten te verbeteren. De nadruk ligt op arbeidsrechten, gezonde, veilige arbeidsomstandigheden, het milieu en gedragsstandaarden. Givaudan heeft een risicoanalyse gedaan naar de potentiële duurzaamheidsrisico's van verschillende leveranciers. Het leidt de leveranciers ook op.
- **Milieu**
Givaudan wil verantwoordelijkheid nemen voor een schoon, veilig milieu. Het bedrijf heeft doelen gesteld om zijn energie- en waterverbruik, de hoeveelheid afval en de CO₂-uitstoot te verminderen. Givaudan heeft meerdere projecten opgezet om de biodiversiteit te beschermen. Zo werkt het samen met Conservation International om het regenwoud in het stroomgebied van de Caura in Venezuela te beschermen en de toevoer van tonkabonen te garanderen. Tenslotte heeft Givaudan een uitstekend beleid voor dierproeven op basis van het principe 'reduce, refine, replace' (verminderen, verfijnen, vervangen). Het ontwikkelt alternatieve testmethoden voor dierproeven.

[Terug naar boven](#)

GlaxoSmithKline

(december 2017)

- **Activiteiten**
Het Britse farmaceutische bedrijf GlaxoSmithKline (GSK) ontwikkelt, produceert en verkoopt farmaceutische producten zoals medicijnen, vaccins, zelfzorggeneesmiddelen en aan de gezondheid gerelateerde consumentenproducten.
- **Bestuur**
GSK heeft sterk beleid om het ethische gedrag van werknemers te reguleren. Jaarlijks moeten medewerkers een verplichte training afronden. Desondanks is het bedrijf veel in opspraak geweest. Zo brachten medewerkers van GSK illegaal medicijnen op de markt en kochten artsen om. GSK heeft zijn beloningsbeleid en de betaling van zowel het verkooppersoneel als andere medewerkers aangepast. Doordat het bonussysteem is afgeschaft, kunnen medewerkers geen winst meer behalen als zij een medicijn op grote schaal verkopen. Wij volgen deze ontwikkelingen op de voet.
- **Mensenrechten**
GSK erkent dat bedrijven een rol hebben bij het beschermen van mensenrechten. Het onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de Guiding Principles on Business and Human Rights. Ook heeft GSK het Global Compact van de VN ondertekend. De werknemers moeten een veilige werkplek hebben en zich gerespecteerd voelen, zonder dat zij worden lastiggevallen. GSK scoort al een paar jaar op rij – en ook weer in 2017 – het beste op de Access to Medicine Index. Daarmee is het het beste bedrijf in de sector als het gaat om toegang tot gezondheid en medicijnen.
- **Milieu**
GSK heeft voldoende milieubeleid en een milieubeheersysteem. Het bedrijf streeft ernaar om in 2050 CO₂-neutraal te zijn. De focus ligt daarom op het terugdringen van CO₂ en andere emissies die bijdragen aan klimaatverandering. GSK vermindert zijn waterverbruik en afval en heeft hiervoor doelen gesteld. Daarnaast heeft GSK voldoende beleid voor genetische modificatie en nanotechnologie.
- **Verbeterpunten**
Zoals veel grote farmaceutische bedrijven heeft GSK sterk beleid, maar tegelijkertijd is er sprake van ernstige misstanden. Dit zegt iets over de moeite die GSK heeft om zijn beleid te verankeren in de bedrijfsvoering, en misschien ook over de bedrijfscultuur. Omdat dit een sectorbreed probleem is, zijn wij in 2016 een dialoogtraject met de farmaceutische sector gestart. De insteek hiervan is om een omslag in de sector te bewerkstelligen zodat de bedrijven de eindgebruikers van hun producten (patiënten en consumenten) meer centraal gaan stellen. Hierbij ligt de focus op de volgende onderwerpen: ethisch handelen, beloning, verantwoorde marketing en veilige medicijnen. Dit proces loopt tot eind 2018. In dat jaar maken we de balans op en bepalen of de farmaceutische bedrijven in het beleggingsuniversum voldoende stappen gezet hebben.

[Terug naar boven](#)

GoPro

(augustus 2017)

- **Activiteiten**
Het Amerikaanse bedrijf GoPro ontwikkelt en verkoopt draagbare en montageerbare camera's en accessoires.
- **Ketenbeleid**
GoPro heeft een uitgebreid ketenbeleid. Daarin behandelt het mensenrechten, bestuur en milieu. Het beleid is gebaseerd op de standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, Social Accountability International en het Ethical Trading Initiative. Deze regels gelden ook voor de leveranciers van de leveranciers: ook zij moeten voldoen aan de wetten en regels. Zij moeten een beheersysteem hebben om nakoming van deze regels monitoren. GoPro voert zelf audits uit en laat ook externe audits uitvoeren.

[Terug naar boven](#)

Great Portland Estates

(augustus 2017)

Great Portland Estates (GPE) investeert in en ontwikkelt vastgoed in het centrum van Londen. Dit zijn voornamelijk kantoren, maar ook winkelpanden en woningen. De winst van het bedrijf komt uit verhuur en verkoop van deze panden. De activiteiten van Great Portland Estates voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die de ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of de toeleveranciers.

[Terug naar boven](#)

Hammerson

(september 2016)

- **Activiteiten**
Het Britse Hammerson is een investeringsmaatschappij in vastgoed, met de hoofdvestiging in Londen. Het beheert, financiert en ontwikkelt winkelpanden en winkelcentra in Europa. De meeste activiteiten vinden plaats in Groot-Brittannië en Frankrijk, maar Hammerson beheert ook *outlet centres* in Duitsland, Italië, Ierland, Portugal, Spanje, Tsjechië en Zwitserland. Hammerson neemt zijn verantwoordelijkheid voor belangrijke kwesties in de vastgoedsector, bijvoorbeeld vermindering van het energiegebruik en de CO₂-uitstoot, en verantwoorde inkoop van bijvoorbeeld hout.

- **Bestuur**
Hammerson heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Daarin staat dat zij moeten voldoen aan wet- en regelgeving; verder behandelen de gedragsregels onder meer belangenverstrengeling, corruptie en omkoping.
- **Mensenrechten**
Omdat Hammerson alleen actief is in laagrisicolanden, kan er in beginsel vanuit gegaan worden dat lokale wet- en regelgeving voldoende waarborgen bieden om mensenrechten te garanderen. Er zijn geen controversen bekend. Hammerson heeft beleid voor gezondheid en veiligheid, diversiteit en non-discriminatie. Verder richt het sociale beleid voor werknemers zich op hun opleiding op het gebied van duurzaamheid (milieu), een positieve werkomgeving en vrijwilligerswerk. Hammerson heeft ook beleid voor lokale gemeenschappen, met onder meer aandacht voor het scheppen van (lokale) banen en inzet voor leefbare buurten.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Hammerson heeft goed milieubeleid en rapporteert over zijn CO₂-voetafdruk (scope 1, 2 en 3), energieverbruik, watergebruik en afval. Het heeft zich ten doel gesteld dat in 2020 alle gebouwen en projecten zu=ijn gecertificeerd met duurzaamheidslabel Breeam Very Good of Excellent. Hammerson koopt alleen hout van duurzaamheidsstandaarden FSC en PEFC in.
- **Milieu**
Hammerson heeft een goed ketenbeleid. Bij de selectie van leveranciers let het ook op sociale, milieu- en ethische risico's. Het heeft dit beleid uitgewerkt in zijn duurzame inkoopbeleid. Daarbij verwijst het naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het VN-verdrag over de Rechten van het kind en verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).

[Terug naar boven](#)

Hannon Armstrong Sustainable

(september 2016)

Hannon is een klein bedrijf dat alleen actief is in de Verenigde Staten en investeert in drie soorten projecten. Ten eerste duurzame-energieprojecten als zon en wind. Ten tweede energie-efficiëntieprojecten in de gebouwde omgeving. En ten derde projecten op het gebied van waterzuiverings- en telecominfrastructuur die leiden tot energie- of grondstoffenbesparingen. Deze activiteiten passen goed in het duurzaamheidsbeleid van ASN Bank. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers van het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

Hays

(februari 2017)

Het Britse bedrijf Hays is biedt personeelsdiensten zoals werving en selectie, uitzenden, detacheren en assessment en ontwikkeling. Hays heeft beleid op het gebied van mensenrechten en milieu opgenomen in zijn duurzaamheidsverslag. Het bedrijf stelt duidelijke milieudoelen. Ook heeft Hays goed ketenbeleid.

[Terug naar boven](#)

HELLA KGaA Hueck & Co.

(december 2016)

Het Duitse bedrijf Hella ontwikkelt en produceert elektronische en lichtcomponenten en -systemen voor de autoindustrie. Het is een van de grootste handelaren in auto-onderdelen, -accessoires, -diagnoses en -service. Het hoofdkantoor is in Lippstadt, Duitsland.

De activiteiten van Hella voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank, en vallen niet onder activiteiten die wij uitsluiten. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en bij de toeleveranciers van het bedrijf. Hella heeft gedragsregels voor ethisch handelen en enkele mensenrechten beschreven voor zijn eigen werknemers. Ook zijn alle fabrieken ISO 14001-gecertificeerd.

[Terug naar boven](#)

Henkel

(juni 2016)

- **Activiteiten**
Henkel produceert was- en reinigingsproducten, cosmetica en toiletartikelen en lijmproducten. Bekende merknamen zijn Persil, Purex, Dixan, Schwarzkopf, Dial en Syoss. Henkel biedt zijn producten aan via groothandelaren en distributeurs over de hele wereld. Het bedrijf is opgericht in 1876, het hoofdkantoor is gevestigd in Duitsland en het heeft wereldwijd ongeveer 50.000 mensen in dienst.
- **Bestuur**
Het ketenbeleid van Henkel voldoet aan onze criteria. Er is beleid tegen corruptie, dwang- en kinderarbeid en discriminatie, en voor gezondheid en veiligheid, bescherming van het milieu en vakbondsvrijheid. De leveranciers worden gecontroleerd en gecoacht.
- **Milieu en dierenwelzijn**
Henkel heeft een goed, transparant milieubeleid. Het dringt met succes zijn energieverbruik en emissies in het milieu terug. 90% van de locaties van Henkel zijn ISO 14001-gecertificeerd. Het bedrijf moedigt leveranciers aan zich te certificeren en hun milieubelasting te verminderen. Het bedrijf heeft goed beleid voor dierproeven, genetisch gemodificeerde organismen en palmolie.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Het mensenrechtenbeleid van Henkel voldoet aan onze mensenrechtencriteria. Dit

beleid is gebaseerd op de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), het VN Global Compact, de OESO-richtlijnen en SA 8000, een standaard voor eerlijke, fatsoenlijke werkomstandigheden in de productieketen. Henkel heeft beleid tegen discriminatie, dwangarbeid, kinderarbeid en corruptie, en voor vakbondsvrijheid en gezonde, veilige arbeidsomstandigheden. Henkel heeft een programma om de diversiteit in het bedrijf te vergroten.

[Terug naar boven](#)

Hennes & Mauritz

(december 2016)

- **Activiteiten**
De Zweedse retailer Hennes & Mauritz (H&M) verkoopt dames-, heren- en kinderkleding, accessoires en cosmetica onder eigen merk in Europa, de Verenigde Staten, Canada en Azië. Wereldwijd heeft H&M ruim 90.000 werknemers.
- **Bestuur**
H&M is transparant over de samenstelling van het bestuur, Het heeft het goede gedragsregels. Het bedrijf verbied omkoping en corruptie en geeft voorbeelden van toelaatbaar en ontoelaatbaar gedrag. Tot slot heeft H&M goed ketenbeleid. Dit behandelt de vier kernconventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Voordat H&M bij een eerste toeleverancier een bestelling plaatst, voert het een screening en audit uit van het bedrijf. Daarna blijft het de leverancier monitoren. H&M heeft uitgebreid, gedetailleerd dierenwelzijnsbeleid. Daarin vermeldt het onder andere dat het geen gebruikt maakt van wol van angorakonijnen en wol die verkregen is via *mulesing* (het – vaak onverdoofd – wegsnijden van huid rond het achterwerk van een schaap).
- **Mensenrechten**
H&M respecteert de fundamentele mensenrechten. Het bedrijf heeft in 2001 het Global Compact van de VN ondertekend. Het respecteert de OESO Richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen en alle kernverdragen van de International Arbeidsorganisatie (ILO). In 2011 heeft H&M zich aangesloten bij het Fair Wage Network, een initiatief dat leefbare lonen bevordert.
- **Milieu**
H&M heeft een sterk milieubeleid, zowel voor het productieproces als voor de verkooporganisatie. Het vermindert met succes zijn CO2-uitstoot en gaat efficiënt om met energie. Daarnaast heeft H&M doelen gesteld om meer duurzaam katoen en andere duurzame materialen te gebruiken.

[Terug naar boven](#)

Herman Miller

(februari 2017)

- **Activiteiten**
Herman Miller fabriceert en distribueert meubilair en aanverwante producten en diensten voor kantoren, bedrijven en de gezondheidszorg. Het heeft verschillende vestigingen in het thuisland, de Verenigde Staten, en tevens in China, Italië en Groot-Brittannië.
- *Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo)*
Herman Miller beschouwt duurzaamheid als een van de pijlers van zijn bestaan. Het duurzaamheidsverslag is voldoende specifiek en ambitieus. Het is samengesteld volgens de GRI-richtlijnen, de internationale standaard voor duurzaamheidsrapportages. In de gedragscode zijn alle arbeids- en mensenrechten opgenomen. Ook heeft het bedrijf duidelijke, ambitieuze doelstellingen op gebied van gezondheid en veiligheid.
- *Milieu*
Herman Miller heeft een vrij uitgesproken milieubeleid. Het heeft zichzelf zeer ambitieuze, concrete doelen gesteld. Het beoordeelt zijn medewerkers onder andere op het behalen van deze milieudoelstellingen. Alle productievestigingen zijn ISO 14001-gecertificeerd. Zij worden via interne en externe checks gecontroleerd.
- *Ketenverantwoordelijkheid*
Herman Miller heeft een leveranciersbeleid waarin alle belangrijke kwesties op het gebied van milieu, arbeids- en mensenrechten zijn opgenomen.

[Terug naar boven](#)

Holmen

(juni 2017)

- **Activiteiten**
Holmen is een Zweeds bedrijf met vijf hoofdactiviteiten: de productie van papier, karton, en gezaagd hout, de inkoop van hout en eigen bosbeheer, en energieproductie voor eigen gebruik.
- **Mensenrechten**
Holmen rapporteert over zijn sociale prestaties. Het geeft kwantitatieve doelstellingen voor de gezondheid en veiligheid van zijn werknemers – wat nog steeds niet erg gangbaar is in de sector. Holmen heeft in 2007 het Global Compact van de VN ondertekend. Het bedrijf heeft beleid voor alle fundamentele arbeidsrechten.
- **Milieu**
Holmen heeft een uitstekend, groepsbreed milieubeleid en milieubeheersysteem. Relevante onderdelen zijn gecertificeerd; productiebedrijven en bosbouw zijn gecertificeerd volgens de ISO 14001-normen. Alle eigen bosbouw is bovendien gecertificeerd volgens standaarden FSC (Forest Stewardship Council) en PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification). De eigen bossen van Holmen voldoen aan 60 procent van de houtbehoefte. De rest koopt Holmen in,

voornamelijk uit Estland. De milieurapportage is zeer uitgebreid. Het bedrijf geeft uitvoerig kwalitatief en kwantitatief inzicht in de initiatieven die het neemt en in de milieubelasting van zijn activiteiten.

- **Ketenverantwoordelijkheid**
Holmen heeft gedragsregels voor leveranciers die zijn gebaseerd op het Global Compact, de acht fundamentele standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de standaarden van de OESO. Het bedrijf verwacht van zijn leveranciers dat zij internationaal erkende principes over anti-corruptie, mensenrechten, veiligheid en gezondheid en milieu volgen.

[Terug naar boven](#)

Huaneng Renewables

(augustus 2017)

Huaneng Renewables is actief bezig om China te verduurzamen, voornamelijk door windparken aan te leggen en zonnepanelen te maken en plaatsen. Huaneng Renewables produceert zelf geen onderdelen voor windparken, het is alleen betrokken bij de bouw ervan. Huaneng Renewables maakt rapportages over de gevolgen voor het milieu van de windmolens die het plaatst. In deze rapportages behandelt het onder andere de impact van windmolens op de ecologie, het natuurlijke landschap en nadelige gevolgen voor water en atmosfeer. Het bedrijf is actief in verschillende provincies van China.

De activiteiten van Huaneng Renewables voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of de toeleveranciers.

[Terug naar boven](#)

Huhtamaki

(februari 2016)

- **Activiteiten**
Huhtamaki produceert kartonnen en plastic voedingsverpakkingen en wegwerpservies. Het wil voedingswaren zo verpakken dat ze zo lang mogelijk bewaard blijven zonder te bederven. Het bedrijf is opgericht in 1920 en heeft het hoofdkantoor in Espoo, Finland.
- **Bestuur**
Huhtamaki heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Deze behandelen onder andere belangenverstrengeling, witwassen, corruptie en omkoping. Een klokkenluidersregeling maakt het mogelijk dat misstanden anoniem gemeld kunnen worden. Huhtamaki neemt maatregelen als de gedragsregels overtreden worden. In het duurzaamheidsrapport rapporteert het hoeveel incidenten zijn gemeld.

- **Mensenrechten**
Huhtamaki onderschrijft de richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Daarnaast behandelt het specifiek gelijke behandeling, eerlijke beloning, vrijheid van vereniging en collectieve onderhandeling, dwangarbeid en kinderarbeid. Ook van leveranciers wordt verwacht dat zij deze fundamentele arbeidsrechten respecteren.
- **Milieu**
Huhtamaki is zich bewust van zijn invloed op het klimaat en de biodiversiteit. Het wil zijn negatieve impact op het milieu minimaliseren. Voortdurend streeft het ernaar minder grondstoffen en meer gerecyclede materialen te gebruiken. Met het Packaging Life Cycle Assessment-instrument evalueert het de milieuaspecten van verpakkingen. Het rapporteert over zijn energieverbruik, uitstoot van broeikasgassen en vluchtige organische stoffen, afval en materiaalgebruik.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Huhtamaki heeft ketenbeleid met minimumeisen voor leveranciers op het gebied van bestuur, mensenrechten en milieu. Huhtamaki maakt zijn verpakkingen van onder meer karton. Dat wordt gemaakt van zowel gerecyclede vezels als nieuwe vezels. De laatste hebben meestal een PEFC-certificaat (Programme for the Endorsement of Forest Certification). Daardoor is hun herkomst volledig bekend.

[Terug naar boven](#)

Ibiden Co

(april 2017)

- **Activiteiten**
Het Japanse Ibiden Co is actief in vier segmenten: de ontwikkeling van elektronische producten, keramiek, bouwmaterialen voor huizen en aan de bouw gerelateerde diensten in Japan, Azië, Noord-Amerika en Europa.
- **Mensenrechten**
Ibiden Co verwijst naar relevante internationale standaarden en wetten, zoals de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en het Global Compact van de Verenigde Naties. Het heeft een uitgebreide ethische gedragscode. Ook heeft het een verklaring gepubliceerd over het gebruik van conflictmineralen. Ibiden Co heeft zich verplicht een gezonde, veilige werkomgeving te garanderen.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
In een uitgebreid document heeft Ibiden Co verwachtingen voor en eisen aan zijn leveranciers geformuleerd. Het controleert of de leveranciers hun duurzaamheidsbeleid uitvoeren. Ibiden Co is aangesloten bij de Electronic Industry Citizenship Coalition, een initiatief om de waardeketen in de elektronica-industrie te verduurzamen.
- **Milieu**
Alle vestigingen van Ibiden Co, op Frankrijk na, zijn ISO 14001-gecertificeerd.

Tijdens maandelijkse bijeenkomsten bespreken medewerkers hoe zij het energieverlies in de bedrijfsvoering kunnen verminderen. Ividen Co heeft de laatste jaren de CO₂-uitstoot teruggebracht. Het wil bovendien jaarlijks 3 procent energievriendelijker produceren. Verder heeft het bedrijf verschillende duurzame energie-opwekkers in eigendom, zoals dammen, zonnepanelen en een co-generatiesysteem dat afval omzet in stoom. Zo gaat het klimaatverandering tegen.

[Terug naar boven](#)

Inditex

(december 2016)

- **Activiteiten**
De Spaanse retailer Inditex verkoopt kleding, schoenen, accessoires en huishoudelijk textiel. De merken van Inditex zijn onder andere Zara, Pull & Bear en Massimo. Wereldwijd heeft Inditex ruim 130.000 werknemers.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo)**
Inditex is een van de betere retailers. Het heeft MVO geïntegreerd in zijn bedrijfsproces. Ook werkt Inditex samen met verschillende initiatieven om bijvoorbeeld de problemen bij leveranciers structureel te verbeteren.
- **Mensenrechten**
Inditex heeft een goed mensenrechtenbeleid. In 2001 heeft het bedrijf het Global Compact van de VN ondertekend. Inditex is lid van het Ethical Trading Initiative (ETI). Dit initiatief van bedrijven, vakbonden en NGO's bevordert wereldwijd respect voor arbeidsrechten. Ook is Inditex aangesloten bij ACT (Action Collaboration Transformation). ACT is een initiatief waarbij internationale merken en retailers, producenten en vakbonden samen leefbaar loon in de kledingindustrie aanpakken.
- **Ketenbeleid**
Inditex laat zijn kleding vooral in Azië maken. Het heeft in 2009 een 'global framework agreement' gesloten met UNI Global Union (Nu IndustriAll Global Union). Dit heeft als doel om internationale arbeidsrechten in de keten in te voeren. Inditex heeft goed ketenbeleid. Dit is gebaseerd op de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, uitgangspunten van het Global Compact van de VN, de OESO-richtlijnen voor multinationale instellingen, en de basisregels van het Ethical Trading Initiative (ETI) waar het bedrijf lid van is.
- **Milieu**
Inditex heeft een goed milieubeheersysteem.

[Terug naar boven](#)

Indivior

(februari 2016)

- **Activiteiten**
Het Britse Indivior ontwikkelt medicatie voor verslavingen aan vooral opioïden (pijnstillers), maar ook aan alcohol en cocaïne. Daarnaast ontwikkelt het medicijnen tegen schizofrenie. De medicijnen worden verkocht in onder andere de Europese Unie, de Verenigde Staten, Australië en Nieuw-Zeeland.
- **Bestuur**
Indivior heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers en opdrachtnemers. Daarin staat onder andere dat Indivior geen omkoping en corruptie tolereert. Indivior heeft een klokkenluidersregeling. Het neemt maatregelen als de gedragsregels overtreden worden.
- **Mensenrechten**
De gezondheid en veiligheid van patiënten is een topprioriteit van Indivior. Het voldoet aan alle wet- en regelgeving bij onderzoek, ontwikkeling, productie en distributie van medicijnen. Zo voldoet het aan internationale standaarden, waaronder Good Clinical Practices (regels voor klinisch onderzoek), Good Manufacturing Practices (kwaliteitsborgingssysteem) en Good Laboratory Practices (regels voor niet-klinisch onderzoek). Gezondheid en veiligheid zijn ook belangrijk voor de eigen werknemers. Zij moeten zich houden aan wet- en regelgeving en krijgen opleidingen. Indivior heeft beleid tegen discriminatie en voor vrijheid van vereniging.
- **Milieu**
Indivior heeft geen milieubeleid. Het voldoet wel aan wet- en regelgeving op het gebied van milieu. Daarnaast rapporteert het in zijn jaarverslag over de uitstoot van CO₂.

[Terug naar boven](#)

Indutrade

(december 2015)

Het Zweedse concern Indutrade bestaat uit ongeveer 170 kleine familiebedrijven. Zij produceren of verspreiden allemaal industriële onderdelen, zoals kleppen, meetapparatuur, pompen en leidingsystemen, en meet- en analyse-instrumenten. De activiteiten van Indutrade voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of bij de toeleveranciers.

[Terug naar boven](#)

Infigen Energy

(december 2015)

- **Activiteiten**
Infigen Energy Limited bezit, ontwikkelt en beheert windparken in Australië en de Verenigde Staten. Het bedrijf heeft belangen in 24 windparken met een capaciteit

van ongeveer 1.646 megawatt. Infigen Energy was voorheen bekend onder de naam Babcock & Brown Wind Partners Limited. Het bedrijf is opgericht in 2003.

- **Bestuur**
Infigen heeft gedragsregels voor de medewerkers. Deze bevatten richtlijnen om onder andere belangenverstrengeling tegen te gaan. Ook is er een klokkenluidersregeling waar misstanden gemeld kunnen worden.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Infigen opereert alleen in laagrisicolanden, waardoor de nationale wetgeving voldoende bescherming biedt tegen mensenrechtenschendingen. Toch beschermt Infigen Energy de gezondheid en veiligheid van werknemers. Ook zet het zich in voor een eerlijke behandeling van zijn werknemers.
- **Milieu**
Infigen heeft beleid om zijn milieubelasting zoveel mogelijk terug te dringen. Ook wil het zijn CO₂-uitstoot zoveel mogelijk terugdringen. Het bedrijf heeft beleid om de schadelijke impact van zijn bedrijfsvoering te verminderen. Daarbij voert Infigen onder andere een studie naar zijn milieubelasting uit en monitort de fauna in de omgeving.

[Terug naar boven](#)

Infineon Technologies

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Infineon Technologies ontwerpt, ontwikkelt, produceert en verkoopt halfgeleiders en systeemoplossingen in Europa, Azië en Noord-Amerika. De producten van het bedrijf worden gebruikt in verschillende micro-elektronische toepassingen, zoals computers, telecommunicatiesystemen en consumentengoederen.
- **Mensenrechten en Ketenverantwoordelijkheid**
Infineon is sinds 2004 aangesloten bij het Global Compact van de VN. Infineon meldt dat het zich aan alle mensenrechten houdt. Het is tegen kinderarbeid, gedwongen arbeid en discriminatie en heeft hiervoor ook beleid. Infineon heeft beleid voor vakbondsvrijheid en gezonde, veilige arbeidsomstandigheden. Dit beleid geldt voor alle werknemers en externe partners. Infineon stimuleert ook leveranciers om de ISO 14001-normen door te voeren in hun bedrijfsvoering.
- **Milieu**
Ook Infineon zelf is volledig ISO 14001-gecertificeerd. Het bedrijf is transparant over zijn CO₂-uitstoot, energiegebruik, waterverbruik en afval. Het verwijdert alle schadelijke stoffen uit zijn producten; deze zijn vrij van lood en halogeen.

[Terug naar boven](#)

Interface

(oktober 2018)

- **Activiteiten**
Interface is wereldwijd marktleider op het gebied van tapijt. De Amerikaanse onderneming maakt ook stoffen voor meubelbekleding en wanden. In Nederland is het bedrijf vooral bekend met zijn tapijtproducten onder de merknaam Heuga. Interface heeft ongeveer 3.300 werknemers en is actief in meer dan honderd landen.
- **Bestuur**
Interface heeft een goede gedragscode. Deze behandelt onder meer uitgebreid verschillende vormen van corruptie. Verder heeft het bedrijf een klokkenluidersregeling en een beleid tegen represailles. Het bedrijf rapporteert volgens de uitgangspunten van het Global Reporting Initiative (GRI) voor zijn duurzaamheidsverslaglegging.
- **Mensenrechten**
Interface geeft aan dat het beleid voor mensenrechten in zijn ketenbeleid ook van toepassing is op de eigen organisatie. Daarnaast geeft het bedrijf per e-mail aan dat het de richtlijnen van de ILO respecteert. Hiermee voldoet Interface aan ons mensenrechtenbeleid.
- **Milieu**
Sinds zijn oprichting in 1973 belast Interface het milieu zo min mogelijk met zijn producten. Dit is zelfs verwoord in de missie (Mission Zero). Interface streeft ernaar in het jaar 2020 producten te leveren die geen enkele negatieve invloed op het milieu hebben. Een eerste stap daartoe was beperking van afval, zowel tijdens de productie als het gebruik. Het bedrijf levert onder andere tapijt dat volledig wordt gemaakt uit gerecyclede stoffen. Het milieubeleid is prima, evenals de rapportage van de resultaten daarvan. Veel locaties beschikken over ISO 14001-certificering. Interface heeft duidelijk vooruitgang geboekt in terugdringing van het gebruik van bijvoorbeeld water en afval. De emissies van broeikasgassen dalen eveneens.
- **Ketenbeleid**
Het ketenbeleid van Interface behandelt onder meer kinder- en dwangarbeid, vrijheid van vereniging, anti-discriminatie en gezonde, veilige arbeidsomstandigheden. Daarnaast heeft het bedrijf beleid tegen het gebruik van conflictmineralen in de keten.

[Terug naar boven](#)

INTU Properties

(april 2017)

- **Activiteiten**
Intu Properties plc bezit, exploiteert en ontwikkelt winkelcentra in Spanje en het Verenigd Koninkrijk. Het bedrijf heeft zijn hoofdkantoor in Londen.
- **Bestuur**
Intu Properties heeft gedragsregels voor corruptie, omkoping, fraude en belangenverstremgeling. Werknemers krijgen opleidingen en er is een klokkenluidersregeling. Intu Properties neemt maatregelen bij schendingen van de gedragsregels.

- **Mensenrechten**
In de gedragsregels verwijst Intu Properties naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de Fundamentele beginselen en rechten op het werk van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Hierbij behandelt het dwangarbeid, gelijke behandeling en vrijheid van vereniging. Intu Properties is gecertificeerd volgens het managementsysteem OHSAS 18001 voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden.
- **Milieu**
Het bedrijf behandelt thema's die relevant zijn voor de vastgoedsector, zoals het gebruik van duurzame materialen, voorkoming van vervuiling en vermindering van de CO₂-uitstoot. Intu Properties heeft beleid om gecertificeerd FSC-hout in te kopen.

[Terug naar boven](#)

Inventec

(september 2016)

- **Activiteiten**
Inventec Corporation (Inventec) is een Taiwanese onderneming. Inventec ontwikkelt, produceert en verkoopt notebooks, consumentenelektronica, mobiele communicatie, draadloze communicatie, en serverproducten. Daarnaast levert het clouddiensten, draadloze breedband en duurzame energie (zonnecellen en -panelen).
- **Bestuur**
Inventec heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Daarin staat dat zij moeten voldoen aan wet- en regelgeving; verder behandelen de gedragsregels onder meer belangenverstrengeling, corruptie en omkoping. Inventec heeft een klokkenluiderregeling en beleid tegen represailles.
- **Mensenrechten**
Inventec voldoet aan de internationaal erkende mensenrechten, met inbegrip van de vier fundamentele arbeidsrechten: tegen kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie, en voor vakbondsvrijheid. Inventec heeft daarnaast beleid voor gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, geeft trainingen op dit gebied aan werknemers en is gecertificeerd volgens OHSAS 18001.
- **Milieu**
Inventec is gecertificeerd volgens het milieubeheerssysteem ISO 14001 en het energiebeheerssysteem ISO 5001. Daarnaast heeft het milieubeleid waarin onder andere is opgenomen dat het zijn milieubelasting wil verminderen. Inventec rapporteert over zijn prestaties op het gebied van de uitstoot van broeikasgassen, energiebesparing en watergebruik.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Leveranciers moeten voldoen aan de gedragsregels van de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC). Deze gedragsregels behandelen arbeidsrechten, milieu en bestuur. Inventec heeft daarnaast beleid tegen het gebruik van conflictmineralen.

Sinds 2011 voert het enquêtes uit volgens het Conflict Free Sourcing Initiative en het Conflict Minerals Reporting Template.

[Terug naar boven](#)

ISS

(juni 2015)

- **Activiteiten**
Het Deense Integrated Service Solutions (ISS) levert facilitaire diensten, waaronder catering, onderhoud, schoonmaak en beveiliging. Daarnaast voert het audits uit en verzorgt het de administratie van bedrijven.
- **Arbeids- en mensenrechten**
Het bedrijf heeft voldoende mensenrechtenbeleid. ISS stelt dat het de Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) respecteert, ondersteunt en bevordert. In het mensenrechtenbeleid sluit het bedrijf discriminatie en kinderarbeid uit. Tevens stelt ISS dat het weigert mensen tegen hun wil te laten werken en dat het vakbondsvrijheid respecteert. ISS voert audits uit om te garanderen dat dit beleid ook op de juiste manier geïmplementeerd wordt. Het is transparant over negatieve cijfers als fatale ongelukken en discriminatieklachten.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Persoonlijke geldtransacties en omkoping tussen ISS en klanten, leveranciers en overheidsfunctionarissen zijn verboden, ongeacht de lokale praktijken. Bij misstanden is er een goede klokkenluidersregeling waar alle belanghebbenden meldingen kunnen doen. Het ketenbeleid is uitgebreid en behandelt alle relevante duurzaamheidsthema's. ISS voert audits uit om de naleving te valideren.
- **Milieu**
ISS stelt jaarlijkse klimaatdoelen en rapporteert over de voortgang. Het hoofdkantoor is CO2-neutraal.

[Terug naar boven](#)

JCDecaux

(oktober 2016)

- **Activiteiten**
JCDecaux is een Franse onderneming op het gebied van buitenreclame en straatmeubilair (zoals bus- en tramhokjes), die wereldwijd actief is.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)**
JCDecaux is zich ervan bewust dat reclames invloed hebben op de consument. Het heeft daarom een ethische commissie die ervoor moet zorgen dat gevoelige vormen van adverteren voldoen aan wetten en ethische regels, en passen in het imago van het bedrijf.

- **Mensenrechten**
Het bedrijf heeft een uitgebreid mensenrechtenbeleid. Het onderschrijft de richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en verwijst daarbij specifiek naar het verbod op kinderarbeid en dwangarbeid. Ook verwijst het naar de ILO-richtlijnen over vakbondsvrijheid en discriminatie. In een extra verklaring heeft JCDecaux het recht op privacy onderschreven.
- **Milieu**
JCDecaux streeft ernaar zijn prestaties op milieugebied te verbeteren, bijvoorbeeld door het energieverbruik te verminderen. Zo is JCDecaux in Nederland onlangs overgegaan op windstroom voor de meeste van zijn twaalfduizend objecten. Ook heeft het bedrijf straatmeubilair ontwikkeld waar zonnepanelen op bevestigd zijn. Tot slot heeft het bedrijf een speciaal programma om regenwater op te vangen, dat het gebruikt om het straatmeubilair te reinigen. Het bedrijf heeft bosbeleid ontwikkeld om te voorkomen dat het hout gebruikt van beschermde bomen.

[Terug naar boven](#)

Jones Lang Lasalle

(oktober 2017)

- **Activiteiten**
Jones Lang LaSalle Incorporated (JLL) is een Brits-Amerikaanse multinational die financiële en professionele diensten verleent op het gebied van commercieel vastgoed.
- **Bestuur**
JLL bedrijf heeft een ethische code waarin ethisch handelen en corruptie worden behandeld. Als er misstanden zijn, geeft het bedrijf aan wat de gevolgen hiervan zijn. Verder publiceert JLL jaarlijks een duurzaamheidsverslag waarin mensenrechten, milieu en bestuur aan bod komen.
- **Mensenrechten**
JLL heeft een beheersysteem om de gezondheid en veiligheid van de werknemers te waarborgen. Het bedrijf analyseert zijn prestaties en verbeterpunten op het gebied van veiligheid en gezondheid en publiceert deze in een rapport. JLL heeft goed beleid tegen kinderarbeid, met strengere eisen dan de ILO-standaard tegen kinderarbeid.
- **Klimaat**
JLL heeft een rapport gepubliceerd over de vermindering van zijn milieubelasting, toegespitst op tien onderwerpen. Verder heeft JLL beleid om dierenwelzijn te waarborgen.

[Terug naar boven](#)

Jungheinrich

(augustus 2017)

- **Activiteiten**
Jungheinrich is een Duits bedrijf dat wereldwijd actief is. Het maakt materieel om spullen in magazijnen, fabrieken en winkels mee te verplaatsen, zoals heftrucks, tractors en trailers, zowel nieuw als tweedehands. Ook maakt het onderdelen voor deze producten en biedt het onderhouds- en reparatiediensten.
- **Bestuur**
Jungheinrich heeft voldoende beleid voor bestuur. Het heeft bijvoorbeeld gedragsregels voor medewerkers op de website gepubliceerd. Er zijn geen misstanden bekend.
- **Mensenrechten**
In de sector waarin Jungheinrich opereert, zijn veel risico's op het gebied van mensenrechten. Hiervoor heeft Jungheinrich voldoende beleid. Daarmee voldoet het aan onze criteria.
- **Klimaat**
Jungheinrich publiceert zijn milieurapportage op zijn website. Het milieubeheer van de fabrieken in Duitsland is gecertificeerd volgens de betreffende ISO-richtlijn. Hoewel wij graag zouden zien dat alle productiefaciliteiten van het bedrijf aan deze richtlijn voldoen, is het klimaatbeleid van Jungheinrich hiermee voldoende.

[Terug naar boven](#)

KDDI

(augustus 2018)

- **Activiteiten**
KDDI is opgericht in 2000 en is een van de grootste Japanse telecomaانبieders. Het bedrijf biedt zowel nationale als internationale telecommunicatiediensten aan.
- **Bestuur**
KDDI heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechten, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, discriminatie en milieu. Voor het belastingbeleid hanteert het bedrijf het plan Base Erosion and Profit Shifting (BEPS), ontwikkeld door de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OECD)). KDDI heeft een klokkenluidersregeling en een beleid tegen represailles. Het rapporteert volgens de uitgangspunten van het Global Reporting Initiative (GRI) en van de International Integrated Reporting Council (IIRC).
- **Mensenrechten**
KDDI heeft een sterk mensenrechtenbeleid voor onder meer discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid, privacy, gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en vakbondsvrijheid. De gedragsregels zijn gebaseerd op internationale normen, waaronder de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. KDDI heeft een uitgebreid privacybeleid. Daarin staat dat het de verplichting om mee te werken met overheden

in het belang van de nationale veiligheid, zorgvuldig afweegt tegen de verplichting van telecombedrijven om de privacy en mensenrechten van hun klanten te waarborgen en te beschermen. KDDI is ISO/IEC27001-gecertificeerd.

- Milieu
KDDI is transparant over de resultaten die het behaalt op de gebieden van onder meer energie, verspilling en watergebruik. Het rapporteert deze resultaten volgens de eisen van het Global Reporting Initiative (GRI). KDDI is ISO 140001-gecertificeerd. Het maakt gebruik van hernieuwbare energie vis bijvoorbeeld zonnepanelen.
- Ketenverantwoordelijkheid
KDDI heeft een sterk ketenbeleid. Dit behandelt onder meer veilige arbeidsomstandigheden, kinderarbeid, dwangarbeid, vrijheid van vereniging en discriminatie. Het beleid is gebaseerd op de richtlijnen van de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC) en de Japan Electronics and Information Technology Industries Association (JEITA). KDDI voert interne en externe audits uit op leveranciers.

[Terug naar boven](#)

Kesko

(oktober 2017)

- Activiteiten
Kesko is een Finse retailer met ongeveer 22.000 werknemers, die actief is in Scandinavië, de Baltische staten en Rusland. Het bedrijf heeft een supermarkttak en verkoopt kleding, meubels en bouwmarktproducten.
- Bestuur
Kesko heeft gedragsregels die onder meer omkoping en belangenverstrengeling behandelen. Ook heeft het een klokkenluidersprogramma. Kesko vindt transparantie belangrijk en probeert daarom open te communiceren met zijn stakeholders.
- Mensenrechten
Kesko houdt zich aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het Verdrag inzake de rechten van het kind. Kesko heeft een programma om gezondheid bij de werknemers te bevorderen. Het heeft eveneens goed beleid voor consumentenbescherming.
- Milieu
Kesko heeft milieubeleid en -doelen, en diverse programma's om die doelen te behalen. Kesko rapporteert over zijn CO2-uitstoot, die significant verbetert.
- Keten
Het ketenbeleid van Kesko is gebaseerd op de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Kesko committeert zich verder aan het Business Social Compliance Initiative (BSCI), een initiatief van bedrijven om de arbeidsomstandigheden in hun keten te

verbeteren. Kesko heeft ook beleid voor verantwoorde inkoop van soja en palmolie. In mei 2018 heeft Kesko zijn nieuwe, uitgebreide dierenwelzijnsbeleid gepubliceerd. Dit is gebaseerd op de vijf vrijheden.

[Terug naar boven](#)

Kingfisher

(augustus 2015)

- **Activiteiten**
Kingfisher is een Engelse retailer met ruim achthonderd doe-het-zelfketens in acht landen in Europa en Azië. De bekendste ketens zijn B&Q, Castorama, Brico Dépôt en Screwfix Direct. Er werken meer dan 65.000 mensen bij Kingfisher.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)**
Kingfisher koopt veel hout in. Het bedrijf wil in 2020 alleen nog gecertificeerd hout inkopen. In 2013-2014 had 87 procent van het ingekochte hout een FSC- en PEFC-certificaat. Navraag leert dat Kingfisher alleen FSC-gecertificeerd hout inkoopt als het om tropische houtsoorten gaat. Kingfisher heeft zich aangesloten bij een coalitie die gebruik van duurzaam hout bevordert en waaraan onder andere de Rainforest Alliance en het Wereld Natuur Fonds aan deelnemen. Kingfisher publiceert een lijst met de verschillende houtsoorten die het gebruikt en herziert deze regelmatig. Hier staan geen bedreigde soorten planten en bomen op.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Het mensenrechtenbeleid van Kingfisher is gebaseerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Kingfisher garandeert gelijke behandeling en de naleving van arbeidsrechten. Elke leverancier moet een audit ondergaan; voordat Kingfisher een bestelling plaatst, moet de leverancier een minimumniveau halen.
- **Milieu**
Kingfisher heeft goed milieubeleid, waarin het aandacht besteedt aan het verbruik van water, energie en afval. In een verklaring zegt Kingfisher dat het zijn klimaatbelasting zoveel mogelijk wil verminderen. Het bedrijf ontwikkelt de onderneming doorlopend milieuvriendelijke technieken. Ook stelt het doelen en verbeterplannen op om verbetering te stimuleren.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Kingfisher neemt een grote verantwoordelijkheid voor de keten van toeleveranciers, waarin het sociale en milieufactoren integreert. Het grootste inkoopkantoor van Kingfisher staat in Hongkong. Dit kantoor werkt samen met het Wereld Natuur Fonds om zijn grootste leveranciers te helpen de CO₂-uitstoot terug te dringen.

[Terug naar boven](#)

Kingspan

(december 2015)

- **Activiteiten**
De Ierse Kingspan Group levert energiebesparende bouwmaterialen: isolatiemateriaal, vloeren, milieubeheersystemen voor duurzaam gebruik van water, en systemen voor hernieuwbare energie. Specifieke producten zijn zonnepanelen, windmolen, boilers, wand- en dakpanelen en waterzuiveringsinstallaties.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Kingspan Group onderhoudt nauwe langetermijnrelaties met leveranciers. Het bedrijf hecht vooral waarde aan goede arbeidsomstandigheden en milieustandaarden bij leveranciers. Al het hout is duurzaam ingekocht en FSC- of PEFC-gecertificeerd. Kingspan Group heeft tevens beleid voor goede arbeidsomstandigheden voor de eigen werknemers. De helft van de fabrieken is OHSAS 18001-gecertificeerd; in 2016 moet dit 70% worden.
- **Milieu**
Kingspan Group heeft milieubeleid. Het monitort zijn energieverbruik, uitstoot, afval en waterverbruik en rapporteert hierover. Ook stelt het doelen voor zijn CO₂-uitstoot. Het bedrijf heeft als doel dat in 2020 al zijn gebruikte energie uit hernieuwbare bronnen komt.

[Terug naar boven](#)

Korian

(september 2016)

Korian is gespecialiseerd in de zorg voor ouderen. Het beheert zo'n zevenhonderd faciliteiten, waaronder verzorgingstehuizen, revalidatieklinieken, tehuizen voor begeleid wonen en thuiszorg in Frankrijk, Duitsland, Italië en België. De activiteiten van Korian sluiten goed aan bij de visie en missie van ASN Bank. Het bedrijf voldoet aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank en voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

KPN

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Koninklijke KPN N.V. is een van de bekendste merken van Nederland. Het telecombedrijf is bekend van de telefoondiensten. Ook als internetprovider en aanbieder van digitale televisie is KPN in Nederland een speler van formaat. Daarnaast is het actief in Duitsland en België.

- Maatschappelijk verantwoord ondernemen
Zowel KPN Nederland als KPN België werkt volledig op groene stroom.
- Mensenrechten
Omdat KPN in laagrisicolanden is gevestigd, heeft het geen extra mensenrechtenbeleid nodig om de mogelijke risico's te beheersen. De wetgeving in de landen waar KPN opereert is voldoende.
- Milieu
KPN heeft een goed, uitgebreid milieubeleid. Het stelt duidelijke doelstellingen voor de CO₂-uitstoot, energieverbruik en recycling. KPN heeft zijn CO₂-uitstoot het afgelopen jaar met 15% verminderd. Het compenseert de rest van zijn uitstoot. Ook op andere onderdelen probeert KPN steeds efficiënter te zijn. Het heeft een certificatie volgens de milieustandaard ISO 14001.
- Ketenverantwoordelijkheid
KPN heeft een goed ketenbeleid, waarin het verwijst de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). KPN heeft een contract opgesteld dat alle leveranciers moeten ondertekenen. KPN houdt rekening met zijn keten in zijn primaire bedrijfsvoering en heeft daarnaast een inkoopbeleid. Tijdens dialoogsessies gaat KPN in gesprek met leveranciers en andere belanghebbenden. De resultaten daarvan worden op de website gepubliceerd. Het bedrijf heeft ook beleid op het gebied van conflictgrondstoffen.

[Terug naar boven](#)

Krones

(augustus 2017)

- Activiteiten
Krones AG ontwerpt en produceert machines en verpakkingsrobots voor brouwerijen, frisdrank- en waterproducenten, chemiefabrikanten en voedselverwerkers. Krones is wereldwijd actief, maar de productie vindt hoofdzakelijk plaats in Duitsland.
- Bestuur
Krones heeft een gedragscode met aandacht voor onderwerpen als corruptie en gelijke rechten. Het bedrijf publiceert jaarlijks een duurzaamheidsverslag in overeenstemming met de richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI).
- Mensenrechten
Het personeelsbeleid van Krones omvat gelijke behandeling, loopbaanontwikkeling, en gezondheid en veiligheid. Krones verwijst in zijn beleid naar de standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). De productiefaciliteiten van Krones zijn gecertificeerd conform OHSAS 18001, een richtlijn voor gezonde en veilige arbeidsomstandigheden.
- Klimaat
Krones heeft een goed milieubeleid en milieubeheersysteem. Het rapporteert over het gebruik van water en energie, over vervoer en CO₂-uitstoot. De CO₂-uitstoot is

de afgelopen jaren teruggebracht, evenals het energieverbruik. De productiefaciliteiten van Krones beschikken over een ISO-14001-certificering. Verder heeft Krones doelen gesteld om de CO2-uitstoot te reduceren.

[Terug naar boven](#)

L'Oréal

(juni 2016)

- **Activiteiten**
L'Oréal is een Frans cosmeticabedrijf dat wereldwijd actief is. Bekende merken van L'Oréal zijn The Body Shop, Lancôme, Giorgio Armani, Ralph Lauren, L'Oréal Paris, Maybelline New York en Vichy.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)**
L'Oréal is een koploper in MVO. Het bedrijf wil dat al zijn producten in 2020 positieve milieu- of maatschappelijke baten hebben. L'Oréal voert sinds 2013 geen dierproeven meer uit. Het heeft vooruitstrevend beleid voor de ontwikkeling van dierproefvrije testalternatieven. Ook stimuleert het overheden om deze toe te passen.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
L'Oréal is aangesloten bij het Global Compact van de VN en respecteert en bevordert mensenrechten. Het heeft voor alle belangrijke mensenrechtenonderwerpen goed beleid. Alle nieuwe werknemers krijgen de gedragsregels aangereikt, die vertaald zijn in meer dan 35 talen. Misstanden kunnen gemeld worden bij de Chief Ethics Officer. Er is een klokkenluidersplatform in 26 talen. Ook externe belanghebbenden, zoals leveranciers en lokale gemeenschappen, kunnen misstanden melden. Het bedrijf geeft trainingen en heeft online modules over het naleven van mensenrechten.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
L'Oréal wil dat uiterlijk in 2020 geen van zijn producten nog verbonden kan worden met ontbossingspraktijken. Alle ruwe grondstoffen moeten dan afkomstig zijn van een duurzame bron. Daarnaast is er ketenbeleid met aanvullend beleid voor kinderen en dwangarbeid. L'Oréal verwacht dat zijn leveranciers de ILO-conventies en lokale wet- en regelgeving respecteren, met name met betrekking tot minimumloon, arbeidsuren, werkomgeving en veiligheid. L'Oréal voert interne en externe audits uit om compliance te verifiëren.
- **Milieu**
L'Oréal wil dat de ecologische voetafdruk van zijn productie in 2020 60% kleiner is dan in 2005. Dit realiseert het door watergebruik, afval, transportatie en energieverbruik per product en per locatie te verminderen in alle fabrieken en distributiecentra. Daarbij heeft L'Oréal het doel om geen afval meer te storten. L'Oréal monitort zijn voortgang op deze doelen.

[Terug naar boven](#)

Lagardère

(oktober 2016)

- **Activiteiten**
Lagardère is een groot mediabedrijf dat is gespecialiseerd in gedrukte media, zoals tijdschriften en boeken. Het bedrijf is ook eigenaar van een bedrijfstak die televisie en radio produceert.
- **Mensenrechten**
Lagardère heeft zich aangesloten bij het Global Compact van de VN. Het heeft de grondbeginselen daaruit overgenomen in zijn gedragsregels en duurzaamheidsverslag. Ook onderschrijft de onderneming de Universele Verklaring van de rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Volgens Lagardère moeten fundamentele rechten onder alle omstandigheden worden gerespecteerd. Medewerkers en leveranciers mogen hier geen afbreuk aan doen. Wanneer nationale wetten onvoldoende waarborgen bieden, vormen deze regels een aanvulling en/of geven een absoluut minimum aan, waarbij de hoogste norm voor gaat.
- **Ketenbeleid**
De regels die Lagardère voor zijn eigen werknemers heeft opgesteld, gelden ook voor de toeleveranciers. Het 'sustainable development charter' waarin deze regels zijn verankerd, is standaard onderdeel van alle contracten die Lagardère met zijn toeleveranciers afsluit. Onderwerpen die daarin terugkomen zijn: verbod op kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie, en het recht op vrijheid van vereniging (standaarden volgens ILO).
- **Milieu**
Lagardère erkent dat het klimaat van iedereen is en het wil bijdragen aan de bescherming ervan. Het streeft ernaar de CO₂-afdruk van de bedrijfsvoering zoveel mogelijk te verkleinen. Lagardère heeft beleid voor om zijn gebruik van energie en water en zijn CO₂-uitstoot te verminderen. Ook recyclet het zo veel mogelijk. Voor een deel van het bedrijf geldt een milieubeheersysteem. De onderneming publiceert kwantitatieve data en rapporteert over haar CO₂-uitstoot. Via opleidingen maakt Lagardère medewerkers bewust van de invloed van hun activiteiten op het klimaat.

[Terug naar boven](#)

Land Securities

(augustus 2015)

- **Activiteiten**
De Britse vastgoedonderneming Land Securities bezit, ontwikkelt en beheert commercieel vastgoed, voornamelijk winkelcentra, kantoorruimtes en winkelpanden. Zij is voornamelijk actief in Groot-Brittannië. Land Securities helpt klanten bij het uitbesteden van de bouw en het onderhoud van gebouwen. Het bedrijf helpt ook bij het onderhoud van gebouwen voor de publieke sector, zoals scholen, en lokale

infrastructuur. Het is betrokken bij de stedelijke ontwikkeling van Londen door zijn ontwikkelingsprogramma.

- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Land Securities heeft als vastgoedonderneming te maken met veel uitdagingen op het gebied van duurzaamheid. Het bedrijf presteert al jaren goed op dit gebied. Het volgt de ontwikkelingen en verbetert zich constant verder. Het steekt veel geld in verduurzaming van gebouwen, met aandacht voor klimaatverandering, het binnenklimaat en de biodiversiteit in steden.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Land Securities heeft goed mensenrechtenbeleid, dat is gebaseerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie. Het bedrijf heeft dit vertaald in een helder personeelsbeleid met aandacht voor gezondheid, veiligheid, discriminatie, vakbondsvrijheid en een gelijke beloning voor gelijk werk.
- **Milieu**
Land Securities heeft zeer uitgebreid milieubeleid. Dit behandelt de totale levenscyclus van vastgoed: ontwerp en constructie, beheer en gebruik, en sloop. Land Securities heeft meetbare doelstellingen voor de uitstoot van broeikasgassen, afvalbeheer en het gebruik van grondstoffen, energie en water. In het hele bedrijf wordt een milieubeheersysteem toegepast. Het bedrijf is lid van sectorbrede initiatieven die milieumaatregelen ontwikkelen en bevorderen.
Land Securities heeft er aandacht voor dat zijn gebouwen het landgebruik veranderen. Het streeft naar een netwerk van groene ruimtes in de stad, met aandacht voor wilde dieren. Dat doet Land Securities door uiteenlopende zaken te realiseren, zoals duurzaam transport, groene daken en muren, nieuwe bomen, bijenkorven en vogel- en vleermuiskasten.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Een van de belangrijkste duurzaamheidsrisico's van vastgoedbedrijven is ketenverantwoordelijkheid. De onderwerpen op dit gebied gaan van arbeidsomstandigheden tot verantwoorde ontginning en gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Land Securities heeft goed ketenbeleid, met aandacht voor veilige werkomstandigheden. Het stelt milieustandaarden als voorwaarde aan de bedrijven in zijn keten. Het sociale hoofdstuk van het ketenbeleid gaat vooral in op gezonde, veilige werkomstandigheden.

[Terug naar boven](#)

Landis+Gyr

(juli 2017)

- **Activiteiten**
Landis+Gyr is een van de belangrijkste wereldwijde leveranciers van geavanceerde meetoplossingen. Het bedrijf biedt oplossingen aan voor elektriciteit, gas, warmte-

koude-installaties en water voor nutsbedrijven. Het hoofdkantoor staat in Zwitserland.

- **Bestuur**
In de gedragscode van Landis+Gyr worden onder andere corruptie, omgaan met cadeaus, belangenverstrengeling, omgang met vertrouwelijke informatie en privacy behandeld. Het bedrijf behandelt in zijn duurzaamheidsverslag klimaat en biodiversiteit, bestuur en de keten.
- **Mensenrechten**
Landis+Gyr heeft voor alle productiefaciliteiten een OHSAS 8001-certificatie. Daarnaast tolereert het in geen geval intimidatie, geweld en bedreiging van seksuele of psychische aard op de werkvloer.
- **Milieu**
Het bedrijf heeft een milieubeheersysteem dat ISO 14001-gecertificeerd is. Het heeft doelen en termijnen om zijn CO₂-uitstoot en energieverbruik te verminderen. Landis+Gyr is transparant over zijn processen en resultaten. Het maakt gebruik van levenscyclusanalyses om de impact van zijn producten op het milieu te meten.
- **Ketenbeleid**
Landis+Gyr verwacht dat leveranciers rapporteren volgens de richtlijnen van de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC). Zij moeten gebruikmaken van een milieubeheersysteem en de gedragscode van Landis+Gyr respecteren en naleven.

[Terug naar boven](#)

Lassila & Tikanoja

(april 2017)

- **Activiteiten**
Lassila & Tikanoja is actief in duurzame verwerking van afval en in recycling. Daarnaast biedt het een breed pakket van diensten die zijn gerelateerd aan milieu en duurzaamheid op het gebied van gebouwenbeheer, reiniging en sanitatie en duurzame energie. Lassila & Tikanoja is actief in Finland, Litouwen en Rusland.
- **Mensen- en arbeidsrechten en ketenverantwoordelijkheid**
De leiding en medewerkers zijn zich bewust van de kansen en risico's die verbonden zijn aan de activiteiten. Zo is er een helder beleid om de veiligheid en gezondheid van alle werknemers te waarborgen. Dit onderwerp staat in de afvalverwerkende industrie hoog op de agenda. Verder laat Lassila zien dat het de belangrijkste arbeidsrechten van zijn werknemers en de medewerkers in de keten respecteert. Dat betekent dat het bedrijf geen kinderarbeid en gedwongen arbeid accepteert en zich uitspreekt voor eerlijke behandeling en vrijheid van vereniging.
- **Milieu**
Op milieugebied vallen vooral de bedrijfsactiviteiten in positieve zin op: Lassila & Tikanoja draagt actief bij aan een verantwoorde verwerking en hergebruik van afval bij bedrijven in zeer uiteenlopende sectoren. Bovendien is het de grootste producent

in Finland van biobrandstoffen op basis van hout- en bosafval. Tenslotte is het bedrijf ISO 14001-gecertificeerd. Het heeft programma's om zijn energieverbruik, CO₂-uitstoot en watergebruik te verminderen.

[Terug naar boven](#)

Legrand

(juni 2015)

- **Activiteiten**
Legrand SA (Frankrijk) levert elektrische en digitale infrastructures voor gebouwen. Het maakt producten zoals kabels voor elektriciteit en datadistributie in gebouwen, thermostaten, dimmers, schakelaars, brand- en inbraakalarmen, rook-, warmte- en bewegingsdetectoren en noodverlichtingsinstallaties voor woningen en kantoren. Legrand verkoopt zijn producten wereldwijd. Het heeft fabrieken in onder andere Mexico, Brazilië, Colombia, China, Rusland, India, Maleisië, Egypte en Saoedi-Arabië.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Legrand is sinds 2007 een partner is van Electriciens sans frontières (elektriciens zonder grenzen). Deze NGO streeft naar toegang tot elektriciteit voor de armste gemeenschappen. Met dit partnerschap steunt Legrand ontwikkelingsprojecten voor de lange termijn, bijvoorbeeld elektrificatie van scholen of ziekenhuizen, en humanitaire noodhulp.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Legrand heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Er wordt duidelijk omschreven wat Legrand verstaat onder omkoping en corruptie, en er is een klokkenluidersregeling. Speciale richtlijnen geven aan wat Legrand precies van leveranciers verwacht. Deze richtlijnen gaan onder meer over wetgeving, dwangarbeid, kinderarbeid, vrijheid van vereniging, discriminatie, gezondheid en veiligheid, en milieuvoorschriften.
- **Arbeids- en mensenrechten**
Legrand is sinds 2006 lid van het Global Compact. Ook respecteert Legrand de waarden van het VN Handvest van de Rechten van de Mens, dat bestaat uit de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, en de acht kernconventies over de fundamentele arbeidsrechten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Ongeacht de lokale context tracht Legrand de beginselen van de mensenrechten te handhaven.
- **Milieu**
Legrand heeft een milieubeheersysteem. 87% van zijn fabrieken is ISO 14001-gecertificeerd. Legrand neemt deel aan het Carbon Disclosure Project. Verder heeft Legrand milieudoelen, rapporteert over zijn prestaties en maakt gebruik van levenscyclusanalyse bij productontwikkeling.

[Terug naar boven](#)

LG Electronics

(september 2016)

- **Activiteiten**
LG Electronics is het vlaggenschip van de LG Groep, een van 's werelds grootste conglomeraten. Het bedrijf heeft wereldwijd 75 dochterondernemingen die televisies, huishoudelijke apparaten en telecommunicatieapparaten ontwerpen en fabriceren.
- **Bestuur**
LG Electronics heeft goed beleid om ethisch handelen te bevorderen en corruptie tegen te gaan. Ook heeft het bedrijf goed ketenbeleid, dat onder andere verwijst naar de conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM). Daarbij heeft het bedrijf een toezegging gedaan conflictgrondstoffen uit te bannen door smelters te identificeren en in kaart te brengen.
- **Mensenrechten**
Het bedrijf heeft een goed mensenrechtenbeleid met een wereldwijd werknemersbeleid dat verwijst naar de UVRM en de ILO. Het beleid bevat artikelen tegen kinderarbeid en dwangarbeid, artikelen tegen discriminatie en voor bescherming van vrijheid van vereniging. LG Electronics is aangesloten bij verschillende gerenommeerde initiatieven, zoals het sectorinitiatief EICC, en het VN Global Compact (sinds 2009). LG Electronics rapporteert volgens de GRI-richtlijnen.
- **Milieu**
LG Electronics wil de negatieve invloed op het klimaat zo veel mogelijk verminderen. Daartoe heeft het goed milieubeleid opgesteld, met een milieubeheersysteem en doelen en deadlines om de impact te verminderen.

[Terug naar boven](#)

Lite-On Techno

(augustus 2017)

- **Activiteiten**
Lite-On Techno is een Taiwanees bedrijf dat hardware, software en randapparatuur produceert. Deze worden onder andere toegepast in camera's en LED verlichting.
- **Bestuur**
Lite-On Techno publiceert jaarlijks een zeer uitgebreid duurzaamheidsrapport. Hierin benoemt het alle relevante aspecten. De gedragsregels die het bedrijf heeft gepubliceerd beoordelen we als uitstekend.
- **Mensenrechten**
Lite-On Techno voldoet aan al onze criteria voor mensenrechten. In het bijzonder op het gebied van arbeidsomstandigheden doet het bedrijf het erg goed. Het beschikt over een externe certificering, het biedt zijn personeel gezondheidskeuringen en het verzorgt trainingen over gezond en veilig werken voor het personeel.

- **Klimaat**
Wij vinden het milieubeleid van Lite-On Techno uitstekend. Het bedrijf beschikt over een extern gecertificeerd milieubeheersysteem. Bovendien stelt het zichzelf doelen om de uitstoot van schadelijke stoffen te reduceren en het energieverbruik te verminderen.

[Terug naar boven](#)

Lojas Renner

(december 2016)

- **Activiteiten**
Lojas Renner is een Braziliaans detailhandelsbedrijf. Het verkoopt kleding, sportkleding, accessoires en parfum in ruim driehonderd winkels in Brazilië. Onder de namen Renner en Youcom verkoopt het kleding; in Camicado-winkels verkoopt het huishoudelijke artikelen en decoratieartikelen. Verder verkoopt Lojas Renner producten via zijn website.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Lojas Renner heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Er is een klokkenluidersregeling die anonimiteit voor klokkenluiders garandeert. De leveranciers van Lojas Renner moeten de Responsible Conduct Commitment Agreement ondertekenen. De vier fundamentele arbeidsrechten (vakbondsvrijheid, geen kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie) en milieucriteria maken daar onderdeel van uit. Lojas Renner voert zowel wel zelf audits uit bij leveranciers als laat dat doen door derden, bijvoorbeeld om de arbeidsomstandigheden te controleren.
- **Mensenrechten**
Lojas Renner is sinds 2013 lid van het Global Compact van de VN en rapporteert over zijn voortgang. Lojas Renner laat weten dat het geen kinder- en dwangarbeid tolereert. Daarnaast heeft het beleid voor gelijke behandeling en non-discriminatie en voor vrijheid van vereniging.
- **Milieu**
Lojas Renner wil de milieubelasting van zijn activiteiten minimaliseren door afvalbeheer, duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen en vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. Het rapporteert over zijn prestaties op het gebied van afval, energiegebruik en uitstoot van broeikasgassen. Het bedrijf doet mee aan het Carbon Disclosure Project.

[Terug naar boven](#)

Manpower

(december 2015)

- **Activiteiten**
Manpower is een internationale uitzendorganisatie voor grote en kleine, lokale, nationale en internationale ondernemingen. De dienstverlening omvat de werving van personeel op vaste, tijdelijke en contractbasis, beoordeling en selectie, opleiding, herplaatsing, uitbesteding en advies.
- **Bestuur**
Manpower heeft uitgebreide gedragsregels om het ethisch gedrag van werknemers te reguleren. Het heeft sterk ketenbeleid met aandacht voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden. Het accepteert geen mensenhandel. Ook bevat het ketenbeleid een verbod op alle vormen van dwangarbeid en kinderarbeid. Het schrijft non-discriminatie, vrijheid van vereniging, zorgvuldig omgaan met privacy, zorg voor het milieu en ethisch handelen voor.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Het bedrijf steunt de strijd tegen mensenhandel, kinderarbeid, onwettelijk lage lonen en onveilige werkomstandigheden en verwacht dat ook van zijn leveranciers. Manpower blinkt in het bijzonder uit met zijn uitgebreide beleid en programma's om dwangarbeid en menshandel tegen te gaan. Als internationaal uitzendbureau heeft het hier een verhoogd risico op.
- **Milieu**
Om zijn milieu-impact te verminderen, in het bijzonder de hoeveelheid afval en het energiegebruik, heeft Manpower gedegen beleid ingevoerd en maatregelen genomen.

[Terug naar boven](#)

Marks & Spencer

(december 2016)

- **Activiteiten**
De Britse retailer Marks and Spencer Group Plc (Marks & Spencer ofwel M&S) verkoopt kleding, voedingsmiddelen, huishoudelijke artikelen, cosmetica en financiële diensten onder eigen merk. M&S heeft ruim negenhonderd winkels in het Verenigd Koninkrijk en meer dan vierhonderd winkels in Europa, het Midden-Oosten en Azië. Het bedrijf telt ruim 82.000 werknemers.
- **Bestuur**
De gedragsregels van M&S behandelen onder andere corruptie en omkoping, belangenverstrengeling, lobby en mensenrechten. M&S neemt maatregelen als de gedragsregels geschonden worden. Er is een klokkenluidersregeling.
- **Mensenrechten**
M&S heeft een goed mensenrechtenbeleid dat in lijn is met de Guiding Principles on Business and Human Rights van de VN. Het is tevens gebaseerd op de fundamentele arbeidsrechten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), Children's Rights and Business Principles, de VN Women's Empowerment Principles en het VN Global Compact. M&S stelt dat bedrijven de verantwoordelijkheid hebben om

mensenrechten te respecteren. Daarom past het due diligence toe om te voorkomen dat het inbreuk maakt op de rechten van anderen, en pakt het de negatieve gevolgen van zijn wereldwijde activiteiten aan.

- Milieu
M&S heeft een milieubeleid voor verschillende onderwerpen, zoals klimaatverandering, afval en het gebruik van natuurlijke grondstoffen. M&S zet zich in om het gebruik van verpakkingsmateriaal te verminderen en biologische voedingsmiddelen te stimuleren.
- Ketenverantwoordelijkheid
M&S heeft uitgebreid ketenbeleid dat mensenrechten, milieu en dierenwelzijn voldoende behandelt. Het beleid is gebaseerd op verschillende nationale en internationale standaarden, zoals de ILO-verdragen en het Ethical Trading Initiative (ETI). M&S erkent dat landroof een groot probleem is waar het in de keten mee te maken heeft. Daarom staan de FPIC-principes in het ketenbeleid waaraan leveranciers moeten voldoen. FPIC staat voor *free, prior and informed consent*: het principe dat gemeenschappen toestemming moeten geven of mogen onthouden voor projecten op het land waarvan zij gebruiksrecht hebben.

[Terug naar boven](#)

Mercialys

(december 2015)

- Activiteiten
Mercialys is een Frans vastgoedbedrijf, in 2005 opgericht door Casino Group. Het bedrijf ontwikkelt, bouwt en beheert winkelcentra in Frankrijk. Mercialis is eigenaar en beheerder van de winkelcentra en cafetaria die zijn verbonden aan de Casino Group (hypermarkten en supermarkten). Daarnaast verhuurt het zijn vastgoed aan andere nationale retailers en retailketens in Frankrijk.
- Mensen- en arbeidsrechten
Mercialys is alleen actief in Frankrijk, zodat mensenrechten gedekt zijn door de nationale wet- en regelgeving. Mercialis heeft zelf ook beleid voor een gezonde, veilige werkomgeving, gelijke behandeling en overleg met belanghebbenden.
- Ketenverantwoordelijkheid
Mercialys laat weten gebruik te maken van leveranciers van de Casino Group. Mercialis zet zich ook in de keten in voor gelijke behandeling. Daarnaast rapporteert het over de vooruitgang van de milieuprestaties in de keten.
- Milieu
Mercialys wil met 30% van zijn vastgoedportefeuille voldoen aan de BREEAM-standaard (BREEAM meet integraal de duurzaamheid van gebouwen), op het hoogste niveau ('outstanding'). Dit is in februari 2015 behaald. Verder rapporteert het bedrijf over energiegebruik, de ontwikkeling van duurzame energie, afval, water en de CO₂-

uitstoot. Mercialis is zich ook bewust van zijn impact op de biodiversiteit en zet zich in voor lokale flora en fauna.

[Terug naar boven](#)

Merck & Co

(december 2017)

- **Activiteiten**
Merck & Co is een Amerikaans farmacieconcern dat een breed aanbod van medicijnen voor mens en dier ontwikkelt en verkoopt.
- **Mensenrechten**
Merck heeft een goed mensenrechtenbeleid in zijn gehele keten. Het bedrijf was een van de eerste dat een initiatief op dit gebied ondersteunde. Merck erkent toegang tot medicijnen als mensenrecht en heeft hiervoor een goed programma.
- **Milieu**
Merck onderschrijft milieuwetten. Het probeert zichzelf continu te verbeteren door de ontwikkelingen op dit gebied goed te monitoren en te ijken. Ook heeft het bedrijf een goed dierproevenbeleid. Dit is een duidelijke verbetering ten opzichte van 2009.

[Terug naar boven](#)

Meredith

(december 2015)

- **Activiteiten**
Het Amerikaanse mediaconglomeraat Meredith Corporation is actief in media en journalistiek met een nationale en een lokale divisie. Meredith bereikt zijn klanten via verschillende platforms: televisie, traditionele media, digitaal, mobiel, tablet en video. Het bedrijf geeft tijdschriften uit, zoals Allrecipes en Better Homes and Gardens, publiceert websites zoals Allrecipes.com en bezit vijftien televisiestations.
- **Milieu**
Meredith heeft beleid voor de inkoop van papier: het gebruikt alleen papier van papierfabrieken met een certificaat voor de keten (onderdeel van het FSC-keurmerk van het Forest Stewardship Council), waar 80% van de gebruikte vezels gecertificeerd is. De activiteiten van Meredith voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank en vallen niet onder activiteiten die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en bij toeleveranciers van het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

Metro

(oktober 2017)

- **Activiteiten**
METRO AG is een wereldwijd opererend detailhandelsbedrijf in voeding. METRO heeft internationaal meer dan tweeduizend verkooppunten. Deze zijn voornamelijk in Europa gesitueerd, maar het bedrijf heeft ook meer dan honderd verkooppunten in Azië (China, India, Japan en Pakistan). METRO bestaat uit de onderdelen METRO Cash & Carry (zelfbedieningsgroothandel onder de namen METRO en MAKRO) en Real (grote supermarkten die voeding en non-foodproducten aanbieden). In juli 2017 is de tak met elektronische detailhandel (MediaMarkt, Saturn en Redcoon) afgesplitst van het bedrijf.
- **Bestuur**
De gedragsregels van METRO zijn niet heel uitgebreid maar behandelen wel essentiële onderwerpen, zoals omkoping, belangenverstrengeling, mededinging, non-discriminatie, en voldoen aan de wet- en regelgeving. Er is een klokkenluidersregeling. METRO heeft voldoende beleid op het gebied van belastingen en lobbyen.
- **Mensenrechten**
METRO heeft voldoende beleid om de naleving van mensen- en arbeidsrechten in het bedrijf te garanderen. Zo heeft het beleid om te voldoen aan de vier fundamentele arbeidsrechten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Deze hebben betrekking op kinderarbeid, dwangarbeid, vakbondsvrijheid en non-discriminatie. Het bedrijf is sinds 2010 lid van het VN Global Compact.
- **Milieu**
METRO heeft milieubeleid en streeft milieudoelstellingen na op alle gebieden die voor de sector relevant zijn, zoals vermindering van het gebruik van grondstoffen, afvalbeperking en vermindering van het energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen. METRO heeft zichzelf het doel gesteld om in 2020 twintig procent minder broeikasgassen uit te stoten dan in 2011. Het heeft hiervoor een energiebesparingsprogramma opgesteld om de verlichting en verwarmings- en koelsystemen energie-efficiënter te maken. Daarnaast zet METRO zich in voor efficiënte, milieuvriendelijke logistiek.
- **Keten**
METRO is sinds 2004 lid van het Business Social Compliance Initiative (BSCI), een initiatief van bedrijven om de arbeidsomstandigheden in hun keten te verbeteren. Daarnaast heeft METRO eigen ketenbeleid waarin bestuur, mensenrechten en milieu voldoende worden behandeld. METRO heeft verantwoord inkoopbeleid voor palmolie.

[Terug naar boven](#)

Metropole Television

(oktober 2015)

Metropole Television (M6) is een multimedagroep. Het biedt programma's, producten en diensten die beschikbaar zijn via media als televisie, internet en mobiele telefonie. De activiteiten van Metropole Television voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers bekend.

[Terug naar boven](#)

Meyer Burger

(december 2015)

Meyer Burger ontwikkelt systemen die gebaseerd zijn op halfgeleidertechnologie, met de focus op ontwikkeling van zonne-energiesystemen. Hiermee voldoen de activiteiten van Meyer Burger aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers van het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

Micron Technology

(september 2016)

- **Activiteiten**
De Amerikaanse onderneming Micron Technology (Micron) ontwikkelt en produceert geheugenkaarten, zoals DRAM-chips (dynamic random access memory) en flashgeheugen, en andere halfgeleideronderdelen. Micron levert zijn producten aan retailers en OEM's (original equipment manufacturers, bedrijven die producten leveren aan merkleveranciers).
- **Bestuur en Ketenverantwoordelijkheid**
Micron heeft uitgebreide gedragsregels die gelden voor werknemers, aannemers, verkopers en leveranciers. De gedragsregels behandelen: belangenverstremgeling, omkoping en corruptie, politieke bijdragen, arbeids- en mensenrechten en milieu. Micron neemt disciplinaire maatregelen bij schending van de gedragsregels. Er is een hotline waar misstanden 24/7 gemeld kunnen worden bij een externe partij. En er is beleid tegen represailles. Micron heeft voor leveranciers extra beleid tegen conflictmineralen. Daarnaast voert het audits uit bij leveranciers om te controleren of zij voldoen aan de gedragsregels.
- **Mensenrechten**
Micron is lid van de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC). De gedragsregels behandelen onder andere de vier fundamentele arbeidsrechten: tegen kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie, en voor vakbondsvrijheid. Micron heeft daarnaast beleid voor gezonde en veilige arbeidsomstandigheden en is gecertificeerd volgens OHSAS 18001.
- **Milieu**
Micron is gecertificeerd volgens het milieubeheerssysteem ISO 14001. Daarnaast

voldoet het aan RoHS (Europese richtlijn over de beperking van gevaarlijke stoffen) en de Waste Electrical and Electronic Equipment Directive (WEEE).

[Terug naar boven](#)

Multiplus

(oktober 2015)

Multiplus ontwikkelt en beheert *customer loyalty*-programma's. Het maakt mogelijk dat klanten punten kunnen sparen en inwisselen voor producten en diensten. Multiplus heeft ruim vierhonderd partners en dertien miljoen klanten. De punten kunnen ingeleverd worden bij dertien duizend winkels.

De activiteiten van Multiplus voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige geen misstanden bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers bekend.

[Terug naar boven](#)

Murata Manufacturing

(juni 2017)

- **Activiteiten**
Het Japanse bedrijf Murata Manufacturing maakt en verkoopt elektronische,voornamelijk keramische onderdelen. Het bedrijf heeft werknemers in onder meer China, Maleisië, Singapore, Taiwan en Thailand.
- **Bestuur**
Murata heeft gedragsregels die onder meer omkoping en belangenverstrengeling behandelen. Ook geeft het bedrijf aan dat corruptie verboden is. Murata is veel transparanter dan andere Japanse bedrijven.
- **Mensenrechten**
In de gedragsregels behandelt Murata mensenrechten. Het heeft beleid om discriminatie, kinderarbeid en dwangarbeid te voorkomen, en om vrijheid van vereniging en gezonde, veilige werkomstandigheden te garanderen.
- **Milieu**
Murata voert een actief milieubeleid met een beheersysteem op basis van een Plan-Do-Check-Act-cyclus. Het heeft beleid om de uitstoot van broeikasgassen, water en afval te verminderen. Het rapporteert ook over zijn voortgang op deze onderwerpen.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Murata heeft beleid waarin staat dat zijn producten niet in wapens gebruikt mogen worden. Daarnaast heeft het beleid om zelf verantwoord met zijn leveranciers om te gaan. In dit ketenbeleid staan verplichtingen over onder meer omkoping, mensenrechten zoals kinderarbeid, milieu en conflictmineralen.

[Terug naar boven](#)

Natura Cosmetics

(juni 2017)

- **Activiteiten**
Natura Cosmetics is een Braziliaans cosmeticabedrijf dat actief is in Argentinië, Bolivia, Brazilië, Chili, Colombia, Mexico en Peru. Het bedrijf maakt zijn producten uitsluitend van natuurlijke ingrediënten, variërend van avocado's tot passievruchten.
- **Bestuur**
Natura Cosmetics heeft gedragsregels waarin staat hoe werknemers met elkaar en anderen moeten omgaan. Omkoping, fraude en corruptie zijn niet toegestaan. De regels behandelen ook het geven en ontvangen van giften en belangenverstrengeling. Het bedrijf geeft trainingen aan zijn werknemers en is transparant over de resultaten. Het rapporteert ook over andere duurzaamheidsonderwerpen, volgens de standaarden van het Global Reporting Initiative (GRI).
- **Mensenrechten**
Natura heeft het VN Global Compact ondertekend. In zijn jaarverslag publiceert het de tien principes daarvan, inclusief beleid tegen kinderarbeid, gedwongen arbeid, discriminatie en voor vrijheid van vereniging en collectieve onderhandeling.
- **Ketenbeleid**
De partners en leveranciers van Natura Cosmetics zijn gebonden aan de ecologische en sociale standaarden van het bedrijf. Producten van Natura komen oorspronkelijk van kleine gemeenschappen in Brazilië, voornamelijk uit het Amazonegebied. Natura laat weten eerlijke prijzen te betalen aan de lokale bevolking en deze te compenseren voor haar traditionele kennis. Ook ondersteunt het duurzame lokale projecten. Natura meldt met hoeveel gemeenschappen en families het samenwerkt en hoeveel het deze betaald heeft. Lokale gemeenschappen krijgen een deel van de opbrengst. Wanneer Natura Cosmetics hierin tekortkomingen constateert, helpt het de betreffende leveranciers een actieplan op te stellen om hen in lijn te brengen met zijn standaarden. Natura Cosmetics wil garanderen dat ingrediënten uit de Braziliaanse natuur op sociaal en milieugebied verantwoord geogst worden.
- **Milieu**
Natura Cosmetics maakt geen gebruik van dierproeven. Het gebruikt geen (fossiele) olie en dierlijke ingrediënten. Het respecteert de beperkingen van de natuurlijke materialen die het in zijn producten gebruikt. Het maakt geen gebruik van monocultuur en geeft organische productie prioriteit. Natura kiest zijn partners op basis van criteria als behoud van biodiversiteit, bevordering van duurzame ontwikkeling en positieve sociale impact. De palmolie uit de producten komt van een plantage in Pará waar slechts 35 procent van de 107 hectare is beplant met palmbomen. De overige 65 procent wordt gebruikt om het lokale ecosysteem te handhaven.
Natura Cosmetics heeft een methode ontwikkeld, Natura Sociobiodiversity System, om herkomst van producten te achterhalen en vast te leggen. Het bedrijf is erg transparant over zijn bedrijfsvoering. Het publiceert in welke gebieden het aanwezig is, hoeveel hectare het gebruikt en welke soorten beschermd worden.

[Terug naar boven](#)

Netcare

(april 2017)

- **Activiteiten**
Het Zuid-Afrikaanse bedrijf Netcare beheert een netwerk van ziekenhuizen in Zuid-Afrika en het Verenigd Koninkrijk. In Zuid-Afrika is het bedrijf verder actief in tandartspraktijken, nood- en traumazorg, apotheken, medische klinieken en reisklinieken. In het Verenigd Koninkrijk heeft het bedrijf ziekenhuizen en apotheken in beheer.
- **Mensenrechten**
Netcare heeft zich gecommitteerd aan de beginselen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de OESO-richtlijnen. Ook is het bedrijf lid van het Global Compact van de Verenigde Naties.
- **Milieu**
Netcare heeft een algemeen milieubeleid, evenals apart beleid voor energie, water, afval, medisch afval, gevaarlijke substanties en emissies. Het heeft doelen gesteld voor zijn energieverbruik, CO₂-uitstoot en waterverbruik en rapporteert hierover. Verder neemt het bedrijf maatregelen om bij zijn activiteiten en in gebouwen energie en water te besparen, bijvoorbeeld door de installatie van zonnepanelen. Netcare is aangesloten bij het Carbon Disclosure Project en rapporteert het volgens de GRI-richtlijnen.

[Terug naar boven](#)

New York Times

(april 2018)

- **Activiteiten**
The New York Times Company (NYT) is een Amerikaans mediaconglomeraat. Dit bedrijf staat het meest bekend om de gelijknamige krant die het bedrijf sinds 1851 publiceert, namelijk The New York Times. Het bedrijf publiceert daarnaast nog enkele andere kranten en heeft een radiostation. Het bedrijf werd door Henry Jarvis Raymond en George Jones opgericht in New York. Er zijn geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of de toeleveranciers van NYT.
- **Bestuur**
Naast een gedragscode heeft NYT ook richtlijnen opgesteld om integriteit te waarborgen. Verder is er voor journalisten een handboek beschikbaar waarin ethisch handelen en onderzoek doen wordt beschreven. Het bedrijf heeft voldoende beleid tegen corruptie en er is een klokkenluidersregeling.

- **Mensenrechten**
NYT heeft goed beleid voor privacy en vrijheid van meningsuiting. Het handboek voor journalisten behandelt privacy en de omgang met privacy tot in detail.
- **Milieu**
Het bedrijf beschermt het milieu op alle locaties waar het werkzaam is. NYT streeft ernaar zijn CO2-uitstoot en afval te minimaliseren. Daarnaast wordt het afval dat NYT produceert bij het printproces van kranten gerecycled. NYT geeft aan dat 100 procent van de nieuw ingekochte houtpulpvezels FSC-gecertificeerd is.

[Terug naar boven](#)

Nexstar

(september 2016)

Nexstar Broadcasting Group, Inc. is een lokaal mediastation in de Verenigde Staten. Het levert ook sales en programmeringsdiensten aan 25 televisiestations die in handen zijn van onafhankelijke derde partijen, zoals ABC, Fox en NBC. Sinds december 2015 is het bedrijf eigenaar van 99 televisiestations in verschillende staten van de Verenigde Staten. Nestar heeft ongeveer 20,4 miljoen kijkers. De activiteiten van Nexstar voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers van het bedrijf. Nexstar is alleen actief in de Verenigde Staten, waar vrijheid van vereniging is gewaarborgd in de grondwet.

[Terug naar boven](#)

NIBE Industrier

(oktober 2015)

- **Activiteiten**
Nibe Industrier ontwikkelt en verkoopt producten op het gebied van warmtetechnologie, waaronder warmtepompen en boilers, onderdelen voor elektrische verwarming en houtkachels.
- **Bestuur**
Nibe Industrier heeft gedragsregels voor zijn medewerkers. Deze behandelen onder andere corruptie, omkoping en ethisch handelen. Het bedrijf heeft ook gedragsregels voor zijn leveranciers. Deze gedragsregels gaan over thema's als kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie en milieubeleid.
- **Mensenrechten**
Sinds 2014 is Nibe Industrier aangesloten bij het VN Global Compact. Daarnaast heeft het mensenrechtenbeleid voor zijn eigen medewerkers en voor zijn keten.
- **Milieu**
Nibe Industrier wil met zijn producten de uitstoot van broeikasgassen helpen verminderen en bijdragen aan een duurzame energievoorziening. Het bedrijf heeft

doelen gesteld om zijn energiegebruik te verminderen. Het werkt met de ISO 14001-milieustandaard.

[Terug naar boven](#)

Nielsen Holdings plc

(oktober 2018)

- **Activiteiten**
Nielsen Holdings plc levert diensten op het gebied van marketing- en klantenanalyse aan retailers en mediabedrijven. Het bedrijf is gespecialiseerd in twee segmenten: kopen en kijken. Het Buy-segment biedt data en informatie over de analyses van consumentengedrag aan de consumentenindustrie voor verpakte goederen. Het bewakingssegment verzamelt en analyseert gedragsgegevens van mediagebruik voor verschillende media, waaronder televisie, radio, online en mobiel. De media-industrie gebruikt de analyses om de advertentievoorraadwaarden te bepalen.
- **Bestuur**
Nielsen heeft een gedragscode om het ethische handelen van medewerkers te waarborgen. Daarin staat een uitgebreide gedragscode die omkoping en corruptie verbiedt. Er is ook een sterk klokkenluidersprogramma; misstanden kunnen dag en nacht gemeld worden. Nielsen heeft goed ketenbeleid; het bedrijf stelt eisen op het gebied van gezondheid en veiligheid, het minimale loon, vrijheid van vereniging, kinderarbeid, discriminatie en dwangarbeid, conflictmineralen, vrijheid van meningsuiting, anti-corruptie en omkoping, en milieu.
- **Mensenrechten**
Nielsen heeft goed beleid om mensenrechten in de organisatie te waarborgen. Dit beleid is gebaseerd op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Nielsen heeft non-discriminatiebeleid en leefbaar loon opgenomen in zijn mensenrechtenbeleid, bevordert een veilige, gezonde werkplek, en verbiedt kinder- en dwangarbeid. Nielsen heeft sterk beleid voor vrijheid van vereniging. Het verklaart in de gedragscode dat het voldoet aan alle wetten die de privacy en data beschermen.
- **Milieu**
Nielsen zet zich wereldwijd volledig in om milieubewustzijn te bevorderen. Het bedrijf wil zijn wereldwijde energieverbruik tot 2020 met maximaal 5% verminderen en de datacenteropslag upgraden. In 2016 heeft Nielsen een nieuw Environmental Management System-programma geïmplementeerd om te helpen bij de bouw van een database en automatisering van datarapportering. Met deze tool is Nielsen een SASB Enterprise Resource Platform Partner. SASB staat voor Sustainability Accounting Standards Board, een non-profit organisatie die standaarden ontwikkelt waarmee softwareleveranciers kunnen rapporteren over duurzaamheid. Nielsen is gecertificeerd volgens de normen ISO 27001 en ISO 207001, standaarden voor informatiebeveiliging.

[Terug naar boven](#)

Nike

(december 2016)

- **Activiteiten**
Het Amerikaanse Nike ontwerpt en verkoopt sportschoenen, -kleding, -apparat en – accessoires. Het heeft bijna 63.000 werknemers in dienst. Nike opereert zowel onder het eigen merk als onder andere merknamen, zoals Jordan, Converse en Hurley.
- **Bestuur**
Nike heeft gedragsregels om het ethische handelen van zijn werknemers te regelen. Het neemt maatregelen als de gedragsregels worden geschonden. Er is een klokkenluidersregeling.
- **Milieu**
Nike wil minder chemicaliën gebruiken. Het meet het gebruik van materialen in fabrieken en voert zijn milieubeleid door in de keten. Nike heeft de volgende milieudoelen: milieuvriendelijke producten maken en de milieubelasting van het productieproces minimaliseren. Dat doet het door de CO₂-uitstoot terug te dringen, organische oplosmiddelen te gebruiken en PVC te weren. De afzonderlijke fabrieken nemen initiatieven op het gebied van recycling, energie-efficiëntie, vermindering van waterverbruik en monitoren van zakelijke reizen.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Nike heeft een gedragscode die partners oproept de rechten van werknemers te respecteren, de milieubelasting te minimaliseren, een veilige, gezonde werkomgeving te bieden en het welzijn van werknemers te bevorderen. Het controleert of leveranciers zich houden aan deze gedragscode. Ook helpt Nike de leveranciers hun milieuprestaties te verbeteren door programma's op te zetten.
- **Verbeterpunten**
Nike is lid van het Global Compact van de VN. Het heeft voldoende beleid voor de mensenrechten van werknemers in de keten. Het is daarom opvallend dat het voor zijn eigen werknemers geen beleid heeft tegen kinder- en dwangarbeid en voor vrijheid van vereniging. Non-discriminatie is wel opgenomen in de gedragsregels, maar wordt niet uitgewerkt. We gaan hierover in gesprek met het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

Nordex AG

(november 2014)

- **Activiteiten**
Het Duitse Nordex AG investeert in hernieuwbare-energietechnologie: het ontwikkelt, produceert en verkoopt windturbines. Daarnaast verschaft het diensten voor de vroege stadia van projectontwikkeling. Deze zijn bedoeld om de marketing te ondersteunen en de rechten en infrastructuur te realiseren die nodig zijn om de

windturbines te bouwen op de aangewezen locaties. Nordex is actief in achttien landen in Europa en daarbuiten, maar voornamelijk in Duitsland. Het heeft ongeveer 2.500 mensen in dienst.

- **Mensenrechten & Ketenverantwoordelijkheid**
Nordex baseert zijn activiteiten op de principes van het Global Compact van de VN. Voor zijn keten gaat Nordex expliciet in op anti-discriminatie en eerlijke behandeling. Nordex heeft voor zijn eigen bedrijfsvoering de certificering op het gebied van gezondheid en veiligheid, OHSAS 18001, behaald.
- **Milieu**
Nordex is ISO 14001-gecertificeerd. De producten van Nordex bevorderen duurzame energie en verminderen van de CO₂-uitstoot. Doordat Nordex deze producten efficiënter maakt, bespaart het 20% energie in het productieproces. Verder heeft Nordex een database om het gebruik van gevaarlijke stoffen bij te houden.

[Terug naar boven](#)

Novo Nordisk

(april 2018)

- **Activiteiten**
Novo Nordisk is een Deens farmaceutisch bedrijf, opgericht in 1925. Het ontwikkelt, produceert en verkoopt wereldwijd farmaceutische producten, vooral op het gebied van diabetes, groeistoornissen, stollingsstoornissen en hormoonsubstitutie.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Novo Nordisk heeft goede standaarden en programma's om klinische testen te doen en de kwaliteit en veiligheid van medicijnen te waarborgen. Ook voor toegang tot medicijnen heeft het bedrijf goed beleid. In de ranking van 2016 door Access to Medicine staat het bedrijf op de tiende plek (van de twintig onderzochte bedrijven). Daarnaast heeft Novo Nordisk voldoende beleid voor de uitvoering van dierproeven en de garantie van het dierenwelzijn.
- **Bestuur**
Novo Nordisk heeft sterk beleid om het ethisch handelen van zijn werknemers te bevorderen. Het beleid bevat onder andere een verbod op omkoping, corruptie en belangenverstrengeling. Jaarlijks ondergaan werknemers een verplichte training en het bedrijf neemt maatregelen als de gedragsregels worden geschonden. Novo Nordisk heeft een klokkenluidersprogramma waar misstanden anoniem zijn te melden.
- **Mensenrechten**
Novo Nordisk onderschrijft zijn verantwoordelijkheid voor het respecteren van mensenrechten en heeft hiervoor goed beleid. Zo onderschrijft het bedrijf de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en is het lid van het Global Compact van de Verenigde Naties. Het bedrijf besteedt specifiek aandacht aan thema's als kinderarbeid, dwangarbeid, vrijheid van vereniging en non-discriminatie.

- Milieu
Novo Nordisk heeft een milieustrategie. Meer dan 90 procent van de faciliteiten van Novo Nordisk zijn gecertificeerd volgens het milieumanagementsysteem ISO 14001. Het bedrijf rapporteert over milieuzaken die voor Novo Nordisk relevant zijn, zoals afval, energie, CO2-uitstoot en water. Het publiceert kwantitatieve gegevens en heeft doelstellingen om de milieubelasting te verminderen.
- Verbeterpunten
Zoals veel grote farmaceutische bedrijven heeft Novo Nordisk sterk beleid, maar tegelijkertijd is er sprake van misstanden. Dit zegt iets over de moeite die Novo Nordisk heeft om zijn beleid te verankeren in de bedrijfsvoering, en misschien ook over de bedrijfscultuur. Omdat dit een sectorbreed probleem is, zijn wij in 2016 een dialoogtraject met de farmaceutische sector gestart. De insteek hiervan is om een omslag in de sector te bewerkstelligen, zodat de bedrijven de eindgebruikers van hun producten (patiënten en consumenten) meer centraal gaan stellen. Hierbij ligt de focus op de volgende onderwerpen: ethisch handelen, beloning, verantwoorde marketing en veilige medicijnen. Dit proces loopt tot eind 2018. Dan maken we de balans op en bepalen we of de farmaceutische bedrijven in het beleggingsuniversum voldoende stappen hebben gezet.

[Terug naar boven](#)

Novozymes

(augustus 2015)

- Activiteiten
Het Deense biotechnologiebedrijf Novozymes ontwikkelt, produceert en verkoopt enzymen en micro-organismen. Deze worden gebruikt voor onder andere de productie van medicijnen, in de agrarische sector en in de drank- en voedingsindustrie. Novozymes heeft meer dan 6.000 werknemers en beschikt over productielocaties in Zuid-Amerika en Azië.
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen
Novozymes pakt alle belangrijke ethische onderwerpen in de sector aan. Het heeft beleid over het respecteren van mensenrechten, productveiligheid, ketenverantwoordelijkheid en corruptie. Novozymes refereert aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Global Compact van de VN en het werk van de voormalige speciaal VN-gezant voor de mensenrechten, prof. John Ruggie. Het bedrijf is niet betrokken bij controversiële praktijken en behoort tot de koplopers in de sector.
- Milieu en dierproeven
Novozymes is transparant over dierproeven en genetische manipulatie. Wat betreft dierproeven committeert het zich aan het principe 'reduce, refine, replace'. Dit houdt in dat het zich actief inzet om dierproeven te verminderen en te zoeken naar alternatieve onderzoeksmethoden. Het bedrijf vraagt zijn leveranciers dierenwelzijn continu te verbeteren. Novozymes heeft een proactief milieubeleid en ambitieuze

doelen om het energiegebruik, de CO₂-uitstoot en watergebruik te verminderen. Het wil dat in 2020 de helft van alle gebruikte energie duurzaam is opgewekt. De helft van het bedrijf is ISO 14001-gecertificeerd.

[Terug naar boven](#)

NTT Docomo

(april 2015)

- **Activiteiten**
NTT Docomo Inc is de belangrijkste aanbieder van mobiele communicatie in Japan, waar het meer dan 60 miljoen klanten heeft. Het biedt netwerkdiensten aan voor onder meer mobiele telefonie, draadloos internet en communicatie via satelliet. Daarnaast verkoopt het apparatuur die is gerelateerd aan de aangeboden diensten. Docomo is actief op de Noord-Amerikaanse, Aziatische en Europese markt via eigen vestigingen, dochterondernemingen en strategische samenwerkingsverbanden met providers.
- **Mensenrechten**
Het bedrijf respecteert mensenrechten en de arbeidsrechten van zijn werknemers. Docomo heeft goed privacybeleid. Het heeft een speciale commissie voor informatie en management om de privacy van klanten beter te waarborgen. Daarnaast geeft het bedrijf aan welke data het verzamelt, en wanneer en hoe het deze data gebruikt.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Docomo heeft goed ketenbeleid. Dit behandelt alle vier kernonderwerpen van de de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO): kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie en vakbondsvrijheid. Het ketenbeleid gaat ook over onderwerpen als veiligheid en gezondheid, loon, milieu en vervuiling, corruptie, productveiligheid en intellectueel eigendom. Docomo heeft beleid tegen conflictgrondstoffen. Het controleert zijn leveranciers ieder jaar.
- **Milieu**
Docomo heeft sinds 2011 een Global Environment Charter. Daarmee wil het bedrijf het milieu centraal stellen in de organisatie. Docomo wil onder andere zijn CO₂-uitstoot verminderen en bijdragen aan het behoud van biodiversiteit. Het bedrijf is verder volledig ISO 14001-gecertificeerd. Met het recycleprogramma Mobile Recycle Network, dat sinds 1998 bestaat, heeft het al meer dan 4 miljoen telefoons ingezameld.

[Terug naar boven](#)

Omron

(april 2017)

- **Activiteiten**
Omron Corp. is een internationaal automatiseringsbedrijf dat gevestigd is in Japan.

Omron levert producten en diensten voor uiteenlopende bedrijfstakken, waaronder de automatisering van fabrieken, processen en machines, de maakindustrie en de gezondheidszorg.

- **Bestuur**
Omron heeft gedragsregels die corruptie, omkoping en belangenverstrengeling behandelen. Ook heeft Omron een klokkenluidersregeling. Het neemt maatregelen als de gedragsregels worden geschonden.
- **Mensenrechten**
Omron is sinds 2008 lid van het Global Compact van de Verenigde Naties. Omron verwijst in zijn gedragsregels naar de Fundamentele Arbeidsrechten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het beleid behandelt onder andere kinderarbeid, dwangarbeid, non-discriminatie, vrijheid van vereniging, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden en consumentenbescherming.
- **Milieu**
Omron heeft milieubeleid. Meerdere locaties zijn gecertificeerd volgens het milieubeheersysteem ISO14001. Daarnaast heeft het bedrijf doelen op milieugebied en rapporteert over zijn voortgang. Zo rapporteert Omron hoe de uitstoot van broeikasgassen, vervulling en watergebruik zich ontwikkelen vergeleken met voorgaande jaren.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Omron heeft een ketenbeleid en een duurzaam inkoopbeleid. Daarin is aandacht voor ethisch handelen, milieu, conflictmineralen, respect voor mensenrechten en voor arbeidsstandaarden, waaronder non-discriminatie, kinderarbeid en dwangarbeid.
- **Verbeterpunten**
Hoewel Omron over het geheel gezien een vrij goed beleid heeft, zijn er enkele verbeterpunten. Zo verwijst het bij het onderwerp vrijheid van vereniging, zowel voor de eigen werknemers als in de keten, naar lokale wetgeving. In sommige landen is de vrijheid van vereniging echter onvoldoende geregeld in lokale wetten of leggen deze zelfs restricties op.

[Terug naar boven](#)

Ontex

(december 2017)

De Belgische Ontex Group N.V. produceert en verkoopt producten voor de persoonlijke hygiëne van baby's, vrouwen en volwassenen in het algemeen in West- en Oost-Europa, het Midden-Oosten en Afrika. Ontex produceert onder meer luiers, natte doekjes, incontinentieproducten voor volwassenen en producten voor de intieme hygiëne van vrouwen. Het verkoopt de producten via zowel retailmerken als onder eigen naam.

De activiteiten van Ontex voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers.

[Terug naar boven](#)

Orange Belgium

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Het Belgische Orange is onderdeel van Orange Group. Orange Belgium biedt telefoniediensten aan particuliere en zakelijke klanten. Als provider is het ook actief in de groothandel; zo verstrekt het zijn partners toegang tot zijn infrastructuur en netwerk mogelijkheden.
- **Bestuur**
Het beleid van Orange Belgium valt onder het groepsbeleid van Orange. Dit bedrijf heeft beleid over ethisch handelen, de keten en corruptie. In de gedragsregels voor leveranciers (2013) en het duurzame leveranciersbeleid (2014) staan onder andere normen voor vakbondsvrijheid, dwangarbeid, kinderarbeid en discriminatie.
- **Mensenrechten**
Het groepsbeleid van Orange is ook leidend voor de activiteiten van Orange Belgium. Het bedrijf heeft op alle belangrijke onderdelen beleid dat in lijn is met fundamentele mensenrechtenprincipes zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Orange Belgium tolereert geen discriminatie, kinderarbeid en dwangarbeid. Het bedrijf respecteert vakbondsvrijheid, privacy en vrijheid van meningsuiting.
- **Milieu**
Momenteel voert Orange Belgium een milieubeheersysteem in dat in 2016 60% van de groepsactiviteiten moet omvatten. Het bedrijf is transparant over de doelstellingen en de mate waarin het die behaalt. Daarbij noemt Orange Belgium alle relevante onderwerpen, zoals CO₂-uitstoot, energie, water, afval en recycling.

[Terug naar boven](#)

Orange S.A.

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Orange S.A. (voorheen France Telecom) is een van de grootste telecommunicatiebedrijven van Europa. Het bedrijf levert telefoon- en internetdiensten. Het heeft ongeveer 169.000 werknemers en 221 miljoen klanten wereldwijd. Zo'n 162 miljoen klanten maken gebruik van de mobiele telefoniediensten en zo'n 14,2 miljoen van het aanbod aan breedbandinternet (ADSL). Orange S.A. treedt naar buiten onder zijn voornaamste merknaam: Orange.

- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Orange SA heeft beleid over ethisch handelen, mensenrechten, milieu en leveranciers. Het publiceert jaarlijks een uitgebreid maatschappelijk jaarverslag en onderschrijft het Global Compact van de VN en het ETNO Environmental Charter (ETNO staat voor European Telecommunications Network Operators).
- **Mensenrechten**
Orange heeft zijn werknemersbeleid van toepassing verklaard op werknemers wereldwijd. Het bedrijf geeft bij navraag aan dat respect voor mensenrechten hiervan 'vanzelfsprekend' een onderdeel is en dat daaronder vallen: geen kinderarbeid, geen dwangarbeid, gezondheid en veiligheid. De mogelijke invloed van de straling van zendmasten en mobiele apparatuur op de gezondheid heeft de aandacht van Orange. Op de website is hier een aparte pagina aan gewijd. Orange geeft aan regelgeving op dit vlak te volgen.
- **Milieu**
Orange heeft een sterk milieubeleid. Het milieubeheersysteem is zoveel mogelijk in overeenstemming met de ISO 14001-normen. Orange wil de uitstoot van broeikasgassen verminderen, en streeft naar efficiënt afvalmanagement, en milieuprestaties van producten en diensten. Het werkt samen met internationale initiatieven, zoals het Global Compact Caring for Climate en de sectorinitiatieven GeSI (Global e-Sustainability Initiative) en ETNO. Daarnaast voert het bedrijf twee richtlijnen in: REACH (Registration, Evaluation, Authorization and Restriction of Chemicals) en RoHS (Restriction of Hazardous Substances). Alle producten die het op de Europese markt brengt, moeten hieraan voldoen.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Orange heeft een sterk ketenbeleid, dat aandacht besteedt aan veel thema's, waaronder kinder- en dwangarbeid. Ook toetst het leveranciers op het gebruik van conflictgrondstoffen.

[Terug naar boven](#)

Orora

(april 2017)

- **Activiteiten**
Het Australische Orora produceert verpakkingsmaterialen en -oplossingen op basis van primaire vezels (virgin fibers). Voor de voedsel- en drankindustrie maakt Orora onder meer glazen flessen, blikjes, gerecycled papier en dozen en karton. Ook produceert het bedrijf producten zoals lijm en tape; schoonmaakproducten zoals bezems, dweilen, vuilnisbakken en sanitaire producten; en veiligheidsproducten zoals helmen, oordoppen en uitrusting voor in cleanrooms.
- **Mensenrechten**
Orora onderschrijft de beginselen van het Global Compact van de Verenigde Naties en rapporteert hier ook jaarlijks aan. Daarnaast refereert Orora aan de verdragen

van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en aan de OESO-richtlijnen. De gedragsregels van het bedrijf bevatten beleid voor mensenrechten.

- **Ketenverantwoordelijkheid**
De gedragsregels en andere relevante documenten die voor werknemers van Orora gelden, zijn ook van toepassing op de werknemers van toeleveranciers.
- **Milieu**
Orora heeft zich eraan gecommitteerd zijn activiteiten op milieuverantwoordelijke manier te managen. In zijn milieubeleid legt het uit welke stappen het onderneemt om zijn milieuprestaties te verbeteren. Het bedrijf heeft doelen voor 2019 gesteld op het gebied van CO₂-uitstoot, vermindering van water gebruik en afval. Het rapporteert over de vooruitgang in het jaarverslag. Orora implementeert het energiebesparende programma's op de locaties in Australië en Nieuw-Zeeland en doet verslag over de resultaten. Het rapporteert over zijn CO₂-uitstoot via het Carbon Disclosure Project. Al het hout, de pulp en de vezels die gebruikt worden bij de productie van papier en karton, moet geleverd zijn door sociale en milieuverantwoordelijke bronnen, zoals gedefinieerd door het Forest Stewardship Council (FSC).

[Terug naar boven](#)

OSRAM Light

(september 2016)

- **Activiteiten**
Het Duitse OSRAM Licht AG (OSRAM) produceert lampen en verkoopt die wereldwijd. Naast traditionele producten, zoals gloeilampen, maakt OSRAM energie-efficiënte producten, zoals spaarlampen en op led gebaseerde producten. Ledlampen zijn veel energiezuiniger dan gloeilampen.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
OSRAM is in 2012 toegetreden tot het duurzaamheidsinitiatief Global Off-Grid Lighting Association. Dit richt zich op de toegang tot duurzame energie en efficiënte lichtoplossingen wereldwijd, voornamelijk in off-gridlocaties. Dit zijn locaties die niet aangesloten zijn op het elektriciteitsnet. Daardoor zijn ze afhankelijk van lichtbronnen op basis van fossiele brandstoffen en op kaarsen.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
OSRAM heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Daarin staat dat zij moeten voldoen aan wet- en regelgeving en internationale conventies over arbeidsrechten; verder behandelen de gedragsregels onder andere corruptie en omkoping, witwassen, belangenverstremgeling en politieke bijdragen. OSRAM neemt disciplinaire maatregelen bij schending van de gedragsregels. Er is een klokkenluidersregeling die zowel door werknemers als door derden gebruikt kan worden.

- **Mensen- en arbeidsrechten**
OSRAM is aangesloten bij het VN Global Compact. In de gedragscode staat dat de werknemers, leveranciers en zakelijke partners van OSRAM de richtlijnen van de volgende internationale standaarden moeten volgen: Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Europees Verdrag voor de Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, de richtlijnen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, de Agenda 21 over duurzame ontwikkeling (slotdocument van de VN-conferentie over milieu en ontwikkeling in Rio de Janeiro) en het VN-Verdrag tegen corruptie.
- **Milieu**
OSRAM vermindert voortdurend zijn energieverbruik en productieafval. Ook gebruikt het efficiënte vormen van verpakkingen en vermindert de CO₂-uitstoot. Daarnaast heeft OSRAM een wereldwijd, geïntegreerd en centraal geregeld milieubeschermingssysteem dat overeenkomt met de ISO 14001-eisen. Alle productiefaciliteiten zijn ISO 14001-gecertificeerd.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
In de gedragsregels zijn de eisen aan leveranciers opgenomen. Zij moeten voldoen aan wet- en regelgeving. De regels bevatten een verbod op corruptie. De leveranciers moeten de mensenrechten van werknemers respecteren, waarbij verwezen wordt naar internationale conventies. Ten slotte moeten de leveranciers voldoen aan internationale standaarden over milieu. Daarnaast heeft OSRAM beleid tegen het gebruik van conflictmineralen. Leveranciers moeten jaarlijks schriftelijk bewijs leveren dat zij voldoen aan het ketenbeleid. Een externe partij voert audits uit.

[Terug naar boven](#)

Pattern Energy Group

(augustus 2018)

- **Activiteiten**
Pattern Energy Group is een duurzaam energiebedrijf met zestien windparken in de VS, Canada en Chili. De activiteiten van Pattern Energy Group voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit.
- **Verbeterpunten**
Pattern Energy wordt ervan beschuldigd dat zijn medewerkers in juni 2018 bij de aanleg van een windproject een grote bosbrand hebben veroorzaakt. Deze werkzaamheden zouden hebben plaatsgevonden onder heel droge omstandigheden, waardoor er gevaar voor bosbrand in het gebied was. Het ministerie van natuurlijke hulpbronnen en bosbouw van Ontario heeft een onderzoek gestart. Door de bosbrand zou 5.600 hectare bos verloren zijn gegaan. Wij vinden dit zeer ernstige beschuldigingen en zijn met bedrijf hierover in gesprek.

[Terug naar boven](#)

Pearson

(oktober 2016)

- **Activiteiten**

Pearson is wereldwijd marktleider in onderwijs, met een focus op digitale dienstverlening en snel groeiende economieën. Pearson levert zijn diensten en producten in meer dan 70 landen. Onder de klanten bevinden zich vooral instituten, overheden en individuele klanten. Pearson levert onder andere testen, processen, scorediensten, instrumenten voor de ontwikkeling van docenten en educatieve software. Het bedrijf heeft ook eigen scholen en testcentra.

- **Bestuur**

Pearson heeft uitgebreide, openbare gedragsregels. Daarin heeft het onderwerpen opgenomen als corruptie, omkoping, wetgeving, vakbondsvrijheid, diversiteit, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, eerlijke handel en competitie, privacy, mensenrechten en het milieu. Onder invloed van de digitalisering gebruikt Pearson weliswaar steeds minder papier, is het is toch nog steeds een grote hoeveelheid. In het ketenbeleid besteedt Pearson hier goed aandacht aan. Het geeft informatie over de herkomst van het hout voor het papier. Pearson wil er zeker van zijn dat het geen hout gebruikt van illegale bronnen en niet bijdraagt aan ontbossing. Daarnaast verwacht Pearson dat leveranciers de mensenrechten van hun werknemers garanderen.

- **Mensenrechten**

Als aanbieder van educatieve diensten en producten heeft Pearson een grote invloed op de ontwikkeling van mensen. Het bedrijf maakt goed gebruik van de digitale mogelijkheden. Hierdoor hebben mensen in minder ontwikkelde landen beter toegang tot onderwijs. Pearson biedt onderwijspakketten op maat aan; zo hoeven studenten bijvoorbeeld alleen de hoofdstukken uit een studieboek te kopen die ze nodig hebben. Zo maakt Pearson onderwijs goedkoper en toegankelijker. Pearson heeft het Global Compact van de Verenigde Naties ondertekend en rapporteert hier jaarlijks over. Omdat het voor Pearson belangrijk is ongelukken in de kantoren te voorkomen, besteedt het beleid daar veel aandacht aan. Hetzelfde geldt voor discriminatie; er is sterk beleid om discriminatie te voorkomen. Pearson werkt samen met andere organisaties om diversiteit te bevorderen. Omdat Pearson over veel data van klanten beschikt, is een goed beleid om privacy van klanten te garanderen erg belangrijk. Het bedrijf beperkt het verzamelen van persoonlijk informatie en beschermt deze data.

- **Milieu**

Pearson heeft een goed milieubeleid en een duidelijke duurzame strategie om zowel zijn eigen impact als die van zijn leveranciers verder te verbeteren. Na de klimaatconferentie in Parijs in december 2015 heeft Pearson zich aangesloten bij RE100. Dit is een wereldwijd initiatief van bedrijven zich inzetten voor duurzame energie. Zelf gebruikt Pearson uitsluitend duurzame energie. Pearson maakt nog

steeds veel gebruik van papier; dit is voornamelijk FSC- en PEFC-gecertificeerd papier.

[Terug naar boven](#)

Pernod Ricard

(augustus 2015)

- *Activiteiten*
Pernod Ricard S.A. produceert en verkoopt wereldwijd wijn en sterke drank, waaronder whisky, (anijs)likeuren, cognac, brandy, rum, wodka en gin. Merknamen van Pernod zijn onder meer: Ricard (pastis), Ballantine's, Chivas Regal en Glenlivet (Schotse whisky's), Jameson (Ierse whiskey), Martell (cognac), Havana Club (rum), Kahlúa, Malibu, Perrier-Jouët (champagne), Jacob's Creek (wijn) en diverse lokale merken.
- *Bestuur en ketenverantwoordelijkheid*
Pernod Ricard heeft duidelijke gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Er is een klokkenluidersregeling. Ook heeft Pernod-Ricard beleid voor zijn leveranciers. Dit behandelt onder meer ethisch handelen, dwangarbeid, kinderarbeid, vrijheid van vereniging, discriminatie, gezondheid en veiligheid, en milieuvoorschriften.
- *Arbeids- en mensenrechten*
Behalve het Global Compact van de VN onderschrijft Pernod Ricard de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de VN-richtlijnen voor bedrijven over mensenrechten. Daarnaast heeft Pernod Ricard specifiek beleid voor onder andere de vier fundamentele arbeidsrechten (non-discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid, vrijheid van vereniging); hierbij verwijst het naar de relevante ILO-verdragen.
- *Milieu*
Pernod Ricard heeft milieubeleid en een milieubeheersysteem. Het heeft voor zijn hele keten de belangrijkste milieubelasting in kaart gebracht. Op basis daarvan heeft het prioriteiten bepaald: milieubeheer, landbouw en biodiversiteit, water, energie en klimaat, en afval en ecodesign. Per prioriteit heeft het bedrijf doelstellingen geformuleerd. Het rapporteert jaarlijks over de vooruitgang. Pernod Ricard heeft 6.500 hectare wijngaarden in bezit en koopt zo'n 2,2 miljoen ton ruwe landbouwgrondstoffen in. De wijngaarden moeten voldoen aan duurzame standaarden.

[Terug naar boven](#)

Persimmon

(december 2015)

- **Activiteiten**
Persimmon bouwt in het Verenigd Koninkrijk diverse typen huizen en woningen: vrijstaande woningen, bungalows, eengezinswoningen, appartementen en sociale woningen voor investeerders, gezinnen, starters en sociale huurders. Tevens beschikt Persimmon over een eigen fabriek, Space4, die prefab geïsoleerde houten frames voor woningbouw maakt.
- **Bestuur**
Persimmon heeft gedragsregels en beleid tegen corruptie. De beheersystemen op het gebied van milieu en van gezondheid en veiligheid zijn geïntegreerd. De resultaten worden op gecoördineerde wijze gecheckt en geëvalueerd. Op basis hiervan bepaalt Persimmon doelstellingen en acties. Het bedrijf rapporteert over zijn prestaties. Persimmon heeft sociale en milieuclausules opgenomen in contracten met leveranciers. Deze gaan over certificering van ingekochte producten, afvalreductie, non-discriminatie, gezondheid & veiligheid, redelijk loon en redelijke arbeidsuren.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Het bedrijf heeft beleid op het gebied van gelijke behandeling, diversiteit en intimidatie. Ook heeft het een uitgebreid gezondheids- en veiligheidsbeleid. Een speciaal gezondheids- en veiligheidsteam ondersteunt de divisies daarbij.
- **Milieu**
Persimmons' milieubeleid bevat richtlijnen en procedures om de impact op het milieu van de planning, het ontwerp en de bouw van projecten te minimaliseren. Space4, dat houtpanelen produceert, is ISO 14001-gecertificeerd. Persimmon heeft indicatoren om CO₂-uitstoot en afvalbeheer te meten. Ook heeft het strategieën voor klimaatverandering, energie-efficiëntie, landgebruik en bouwactiviteiten op stukken grond die al eerder bebouwd zijn geweest.

[Terug naar boven](#)

Philips

(augustus 2015)

- **Activiteiten**
Koninklijke Philips Electronics N.V. is actief op de markten voor gezondheidszorg, consumentenproducten en verlichting.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)**
Philips maakt gebruik van veel leveranciers, onder meer uit China. Philips is een van de initiatiefnemers van het IDH Electronics Program. Bij dit initiatief zijn meerdere belanghebbenden betrokken. Het programma ondersteunt meer dan honderd elektronicaleveranciers in China bij de manier waarop zij omgaan met hun personeel, duurzaamheid en bedrijfsprestaties. Het doel is om de arbeidsomstandigheden van ruim een half miljoen werknemers in de elektronicasector te verbeteren.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Philips heeft duidelijke gedragsregels voor het ethische handelen van zijn

werknemers. Het heeft een klokkenluidersregeling, goed belastingbeleid en een uitgebreid ketenbeleid. Dat laatste is nodig omdat Philips meer dan tienduizend eerstelijnsleveranciers van producten en onderdelen heeft, en dertigduizend eerstelijnsleveranciers van diensten. De richtlijnen voor leveranciers behandelen onder meer kinderarbeid, gedwongen arbeid, vakbondsvrijheid, non-discriminatie, veilige en gezonde arbeidsomstandigheden, en milieu. Philips controleert de naleving van de richtlijnen geregeld via een uitgebreid auditprogramma. Het heeft een vooruitstrevend programma voor conflictgrondstoffen in de keten.

- **Mensenrechten**
Philips is sinds 2007 lid van het VN Global Compact. De algemene beleidsuitgangspunten behandelen de fundamentele arbeidsrechten: non-discriminatie, dwangarbeid, kinderarbeid en vrijheid van vereniging.
- **Milieu**
Philips heeft een goed milieubeleid met overkoepelende doelstellingen en een visie op milieu. Philips werkt aan vermindering van zijn energiegebruik, uitstoot van broeikasgassen, watergebruik, afval, gevaarlijke stoffen en stoffen die alleen onder voorwaarden gebruikt mogen worden (zoals lood en kwik). 79% van de fabrieken is ISO 14001-gecertificeerd. Philips voldoet aan REACH (een systeem van de Europese Unie voor registratie, evaluatie en toelating van chemische stoffen) en RoHS (Europese richtlijn over de beperking van gevaarlijke stoffen).

[Terug naar boven](#)

Philips Lighting

(september 2016)

- **Activiteiten**
Het Nederlandse Philips Lighting is een lichtproductiebedrijf dat begin 2016 is afgesplitst van Koninklijke Philips. Philips Lighting ontwikkelt en produceert verlichtingsproducten en -systemen en levert hieraan gerelateerde diensten. Philips Lighting bedient klanten wereldwijd. Op led gebaseerde producten genereren een groot deel van de omzet.
- **Bestuur**
Philips Lighting heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Deze behandelen onder andere: omkoping en corruptie, witwassen, politieke bijdragen, belangenverstremgeling en mensenrechten. Er is een klokkenluidersregeling.
- **Mensenrechten**
De gedragsregels van Philips Lighting behandelen onder andere de vier fundamentele arbeidsrechten: tegen kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie, en voor vakbondsvrijheid. Philips Lighting heeft daarnaast beleid voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en is gecertificeerd volgens OHSAS 18001.

- Milieu
Philips Lighting is gecertificeerd volgens het milieubeheerssysteem ISO 14001. Het voert voor zijn producten een analyse van de levenscyclus uit. Daarnaast voldoet Philips Lighting aan REACH (een systeem van de Europese Unie voor registratie, evaluatie en toelating van chemische stoffen) en RoHS (Europese richtlijn over de beperking van gevaarlijke stoffen).
- Ketenverantwoordelijkheid
Philips Lighting heeft de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC) onderschreven. Hierop is het ketenbeleid gebaseerd waaraan alle leveranciers moeten voldoen. Dit beleid behandelt bestuur (onder meer corruptie), mensenrechten (waaronder de vier fundamentele arbeidsrechten en conflictmineralen) en milieu.

[Terug naar boven](#)

Plastic Omnium

(september 2016)

Plastic Omnium is opgericht om plastic onderdelen voor de auto's van Renault te maken. Tegenwoordig maakt Omnium plastic onderdelen voor allerlei klanten. Het bedrijf heeft twee afdelingen: de ene maakt onderdelen voor auto's, de andere rol- en afvalcontainers. De activiteiten van Plastic Omnium voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of de toeleveranciers. Plastic Omnium zet zich in voor een samenleving zonder fossiele brandstoffen door containers te maken volgens een ecologisch design en van volledig gerecycled materiaal. Bovendien zamelt het de containers aan het einde van hun leven in en reinigt ze met ecologische wasmiddelen.

[Terug naar boven](#)

Proximus

(februari 2015)

- Activiteiten
Het Belgische Proximus levert telefonie-, internet- en televisiediensten in België en in andere landen. Het bedrijf levert diensten voor vaste en mobiele telecommunicatie aan professionele en particuliere klanten. De Proximus Groep, bestaande uit Proximus nv en de filialen Telindus, Scarlet, Wireless Technologies en Skynet, is het grootste telecommunicatiebedrijf in België.
- Bestuur
In het ketenbeleid besteedt Proximus aandacht aan veel thema's, waaronder kinderarbeid, dwangarbeid, gezondheid en veiligheid, vakbondsvrijheid, werktijden en lonen. Ook heeft het bedrijf procedures om het duurzaamheidsbeleid in de keten

te implementeren. Proximus ondervraagt zijn leveranciers en spreekt met stakeholders over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Daarnaast is Proximus aangesloten bij de Joint Audit Cooperation, waarin tien telecoomaanbieders samen hun de leveranciers monitoren.

- **Mensen- en arbeidsrechten**
Een van de risico's voor telecombedrijven is privacy. Proximus heeft privacybeleid met aandacht voor onder meer persoonlijke gegevens, veiligheid, transparantie tegenover derden en de rechten van klanten. Het bedrijf stelt dat het de privacy van klanten respecteert en nooit klantgegevens aan derden vrijgeeft om commerciële redenen. Voor de eigen bedrijfsvoering heeft Proximus geen apart mensenrechtenbeleid. Voor de activiteiten in België zijn de Belgische wetten voldoende. Voor de activiteiten in risicolanden geldt dit echter niet. Proximus heeft geen beleid voor de vakbondsvrijheid van zijn eigen werknemers.
- **Milieu**
Proximus heeft een sterk milieubeleid en duidelijke milieudoelstellingen. In zijn duurzaamheidsrapport vermeldt het zijn resultaten, vergeleken met voorgaande jaren. Het beleid beschrijft hoe Proximus omgaat met onder andere CO₂-uitstoot, energie, water, afval en recycling. Proximus werkt volgens de normen van ISO 14001 en heeft een milieubeheersysteem.
- **Verbeterpunten**
Proximus heeft verkoopkantoren in landen waar mensenrechten vaak onder druk staan. Beleid over vakbondsvrijheid ontbreekt echter. Daarom is het de vraag of het bedrijf voldoet aan onze criteria. Wij proberen Proximus te stimuleren hierover beleid op te nemen.

[Terug naar boven](#)

Puma

(december 2016)

- **Activiteiten**
Het Duitse Puma is een wereldleider in de verkoop van sportartikelen en -accessoires. Het besteedt zijn productie volledig uit aan toeleveranciers in meer dan veertig landen wereldwijd. Puma heeft ongeveer 10.000 werknemers. Puma is onderdeel van het bedrijf Kering.
- **Bestuur**
Puma heeft gedragsregels om het ethisch handelen van zijn werknemers te regelen. Jaarlijks is er een online-training voor werknemers en we roden maatregelen genomen als de gedragsregels geschonden worden. Er is een klokkenluiderregeling. Puma rapporteert volgens het Global Reporting Initiative. Het heeft doelen opgesteld voor 2020 op het gebied van mensenrechten, bestuur en milieu en rapporteert over zijn voortgang.

- **Mensenrechten**
Puma is lid van het Global Compact van de VN. Sinds 2011 is het bezig om de Guiding Principles on Business and Human Rights van de VN in te voeren. Hiervoor heeft het in 2015 een organisatie gevraagd om zijn mensenrechtenbeleid te beoordelen. Dit leidde tot aanbevelingen voor verbetering. In de gedragsregels worden de mensen- en arbeidsrechten van werknemers (ook in de keten) voldoende behandeld.
- **Milieu**
Puma rapporteert uitgebreid over zijn prestaties op milieugebied en vergelijkt ze met die van voorgaande jaren. Dit zijn de prestaties op het gebied van onder meer energieverbruik, afval, recycling en het gebruik van water. Puma heeft doelen voor klimaat en het gebruik van chemicaliën, water en materialen. Als een van de eerste bedrijven publiceerde Puma in 2011 een milieuverlies-en-winstrekening (environmental profit and loss account, ofwel EP&L). Daartoe bracht Puma het waterverbruik en de uitstoot van broeikasgassen van alle activiteiten van Puma zelf en zijn leveranciers in kaart. Daar koppelde het een geldwaarde aan. Vanaf 2013 werkt Puma nauw samen met zijn moederbedrijf Kering. Dit heeft als doelstelling om een bedrijfsbrede EP&L vast te stellen. De eerste EP&L op groepsniveau is gepubliceerd.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
De gedragsregels van Puma zijn ook van toepassing op de keten. Ze behandelen onder andere corruptie, mensen- en arbeidsrechten en milieu. Puma publiceert een lijst met de belangrijkste fabrieken, waarbij het vermeldt in welk land elke fabriek staat en welke soort fabriek het is. Puma voert zelf audits uit en laat dit ook doen door de Fair Labor Association en het Better Work Program van de ILO.

[Terug naar boven](#)

Ramsey Health Care

(april 2017)

- **Activiteiten**
Ramsay Health Care beheert ziekenhuizen en dagopname-faciliteiten in Australië, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Indonesië en Maleisië. De zorg die Ramsay verleent zijn dagopnames, complexe chirurgie, psychische en verslavingszorg.
- **Mensenrechten**
Ramsay heeft mensenrechtenbeleid waarin het onder andere arbeidsrechten en veilige, gezonde werkomstandigheden behandelt. Deze standaarden komen overeen met die van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Het bedrijf heeft beleid voor zijn leveranciers waarin het onder andere ethisch handelen, arbeidsrechten en milieu behandelt.

- Milieu
Ramay Health Care heeft milieubeleid met doelen om het energieverbruik, de CO₂-uitstoot, het verbruik van water en het afval te verminderen. Ook heeft het een Environmental Management Statement opgesteld en een beheerprogramma om dit in te voeren.

[Terug naar boven](#)

Randstad

(februari 2017)

- Activiteiten
Randstad is de op een na grootste dienstverlener op het gebied van personeel (human resources) ter wereld: het heeft ruim 29.000 vaste werknemers en wereldwijd ruim 500.000 uitzendkrachten. Met diensten als werving en selectie, diensten bij bedrijven en personeelsoplossingen bedient Randstad veel verschillende klanten.
- *Maatschappelijk verantwoord ondernemen*
Randstad heeft een erg sterk beleid om bestuurlijke risico's te beperken. Ook heeft het beleid om goed gedrag tegenover interne en externe werknemers te bevorderen. Randstad heeft ook beleid voor eerlijke competitie en een procedure om misstanden te melden.
- *Mensen- en arbeidsrechten*
Randstad heeft de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) ondertekend, evenals het Global Compact van de VN. Het vertaalt dit in beleid voor onder andere vakbondsvrijheid, voorkomen van dwang- en kinderarbeid, discriminatie en gezonde en veilige arbeidsomstandigheden. Voor de implementatie hiervan heeft Randstad gebruikgemaakt van het raamwerk van de VN *Protect, Respect and Remedy*, een rapport van John Ruggie.
- *Milieu*
De milieurisico's voor bedrijven in de sector dienstverlening zijn gering en niet complex. Randstad behaalt goede resultaten, hoewel het middelmatig beleid heeft. Sommige bedrijfsonderdelen zijn ISO 14001-gecertificeerd. Randstad neemt verschillende maatregelen. Zo vermindert het het gebruik van grondstoffen (water en papier), recyclet afval en verbetert de gevolgen van de mobiliteit van werknemers. Randstad heeft als doel dat de CO₂-uitstoot eind 2018 met 8% is verminderd.

[Terug naar boven](#)

REC Silicon ASA

(april 2015)

- **Activiteiten**

Het Noorse REC Silicon produceert en verkoopt wereldwijd geavanceerde op siliconen gebaseerde materialen voor onder andere toepassing in zonnecellen (Signature Silane® en NextSi™) en elektronica. Het bedrijf is een afsplitsing van het voormalige Renewable Energy Corporation. Dit bedrijf werd in 2013 opgesplitst in twee aparte bedrijven met een eigen beursnotering: REC Solar en REC Silicon. REC Silicon produceert en verkoopt de basismaterialen voor de productie van zonnecellen en levert daarmee een positieve bijdrage aan de groei van duurzame energie.
- **Bestuur**

REC Silicon heeft zijn gedragsregels geformuleerd in een uitgebreide gedragscode. Deze bevat een gedetailleerde beschrijving van wat de organisatie onder ethisch handelen verstaat en welke maatregelen zij treft als er misstanden worden ontdekt. REC Silicon heeft ketenbeleid. Het bedrijf verklaart zijn eigen gedragscode van toepassing op zijn toeleveranciers. Het noemt hierbij niet de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) bij naam, maar refereert wel aan universele mensenrechten en arbeidsrechten. Verder geeft het bedrijf aan dat het in 2013 73% van zijn strategische leveranciers contractueel heeft gebonden aan zijn beleid voor mensenrechten. In 2014 deed REC Silicon audits bij zijn leveranciers.
- **Mensenrechten**

Het bedrijf heeft beleid voor vrijheid van vereniging en het recht op collectieve onderhandeling in de keten. Na de uitkomst van eerder engagement heeft REC aangegeven dat dit beleid ook van toepassing is op de eigen medewerkers. Het bedrijf refereerde hierbij echter niet specifiek aan de ILO.
- **Milieu**

REC Silicon rapporteert over zijn CO₂-uitstoot. Het heeft een programma voor reductie van de uitstoot. Het bedrijf rapporteert aan het Carbon Disclosure Project (CDP). Doelen en deadlines ontbreken nog.

[Terug naar boven](#)

Reckitt Benckiser

(juni 2016)

- **Activiteiten**

De Britse Reckitt Benckiser Group (RB) produceert wereldwijd huishoudelijke producten en producten voor de gezondheid en persoonlijke hygiëne. Zo maakt het bedrijf onder andere desinfecterende middelen, condooms en zelfhulpmedicijnen. Bekende merken van het bedrijf zijn Dettol, Durex, Nurofen, Gaviscon, Vanish en Air Wick.
- **Bestuur**

RB heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers en aannemers. Deze behandelen onder andere belangenverstremgeling, fraude, corruptie, omkoping en arbeidsrechten. RB heeft een klokkenluidersregeling en beleid tegen vergelding. RB heeft goed ketenbeleid. Het sluit met alle leveranciers

contracten af waarin de duurzaamheidseisen staan. Zo verwacht RB van leveranciers dat zij niet betrokken zijn bij corruptie en mensenrechten respecteren. Ook moeten ruwe grondstoffen, zoals hout en palmolie, duurzaam geproduceerd zijn.

- **Mensenrechten**
RB heeft een zeer uitgebreid beleid voor mensenrechten, dat ook geldt voor leveranciers. Het beleid verwijst naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de OESO-richtlijnen. Het noemt onder andere de vier kernverdragen van de ILO: tegen kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie, en voor vakbondsvrijheid.
- **Milieu**
RB heeft milieubeleid en rapporteert over alle relevante onderdelen: energie, CO₂-uitstoot, water en afval. Het heeft milieudoelen en rapporteert over zijn voortgang. De meeste fabrieken (96%) zijn gecertificeerd volgens het milieubeheersysteem ISO 14001.

[Terug naar boven](#)

Red Eléctrica de España

(december 2015)

- **Activiteiten**
Red Eléctrica de España, ook wel Red Electrica Corporacion SA genoemd, is een Spaans bedrijf, opgericht in 1985. Red Eléctrica en zijn dochterondernemingen beheren de elektriciteitsnetwerken van Spanje: zij zorgen voor transport van elektriciteit en coördineren elektriciteit op het elektriciteitsnet. Het bedrijf bezit elektriciteitsnetten en levert hieraan gerelateerde diensten zoals ondersteuning, ingenieurswerk, onderhoud en bouw van de netten. Red Eléctrica de España is voor namelijk actief in Spanje, maar ook in Bolivia en Peru.
- **Bestuur**
Red Eléctrica heeft mensenrechten- en milieubeleid en beleid op het gebied van ethisch handelen in zijn keten. Dit beleid staat in de gedragscode. Het bedrijf heeft procedures om dit beleid te implementeren. Red Eléctrica verwijst in zijn ketenbeleid naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).
- **Mensenrechten**
Red Eléctrica heeft mensenrechtenbeleid en is sinds juni 2002 aangesloten bij het VN Global Compact. Het heeft uitgebreid beleid voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden. Het bedrijf heeft een klachtenprocedure en houdt het aantal ongevallen bij, evenals de maatregelen die zijn getroffen om herhaling te voorkomen. Het bedrijf is grotendeels gecertificeerd volgens de gezondheids- en veiligheidsstandaard OHSAS 18001 en rapporteert volgens deze standaard.
- **Milieu**
Red Eléctrica heeft een milieubeheersysteem en uitgebreid milieubeleid. Alle

belangrijke onderdelen – CO₂-uitstoot, energie, water, afval en recycling – zijn hierin beschreven. Het systeem is extern geverifieerd (ISO 14001). Voor een aantal onderwerpen, zoals broeikasgassen, heeft het bedrijf doelstellingen en deadlines gesteld. Het bedrijf rapporteert aan het Carbon Disclosure Project (CDP) over zijn scope 1- en scope 2-emissies.

[Terug naar boven](#)

RELX

(oktober 2016)

- **Activiteiten**
RELX – voorheen Reed Elsevier – is een Brits-Nederlandse uitgever, die vele soorten informatie toegankelijk maakt. RELX geeft onder andere wetenschappelijke, technische, medische en juridische tijdschriften uit, zowel op papier als online. Het bedrijf organiseert ook vakbeurzen.
- **Bestuur**
RELX heeft gedragsregels om het ethische handelen van zijn werknemers te reguleren. De gedragsregels behandelen veel onderwerpen, waaronder het tegengaan van corruptie, bescherming van data, overheidsrelaties en arbeidsrechten. Werknemers kunnen overtredingen anoniem melden.
- **Mensenrechten**
RELX heeft het Global Compact van de Verenigde Naties ondertekend en rapporteert hier jaarlijks over. Het verwacht dat leveranciers hetzelfde beleid voeren om de mensenrechten van hun werknemers te waarborgen.
- **Milieu**
RELX heeft sterk milieubeleid en een sterk milieubeheersysteem. RELX zet in op CO₂-reductie en stelt duidelijke reductiedoelen op gebieden als energiegebruik, afval, papier en water. Het rapporteert hierover in het duurzaamheidsverslag.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Leveranciers van RELX moeten voldoen aan de tien regels voor mensenrechten, bestuur en milieu van het Global Compact van de Verenigde Naties. Voor zijn gedrukte media koopt het bedrijf veel papier in. Reed Elsevier verwacht van zijn leveranciers dat zij hout leveren dat is onderzocht door het sectorinitiatief Publishers Database for Responsible Environmental Paper Sourcing (PREPS). Dit initiatief analyseert alle mogelijke plekken waar hout vandaan komt, en geeft het een duurzaamheidscijfer tussen de 1 en 5, waarbij 5 het hoogste is. Het hout van Reed Elsevier moet minstens een 3 hebben en mag niet illegaal gekapt zijn.

[Terug naar boven](#)

Renewi

(oktober 2015)

Renewi plc (voorheen Shanks Group Plc) is het grootste beursgenoteerde afvalverwerkingsbedrijf van Europa. Het is actief in Nederland, Engeland, België, Frankrijk en Canada. Renewi is gevestigd in Engeland en genoteerd aan de beurs van Londen. Renewi biedt een uitgebreid assortiment oplossingen voor afval en energie. Het verwerkt een grote verscheidenheid aan afvalstoffen, waaronder huishoudelijk afval, bedrijfsafval en gevaarlijk afval.

De activiteiten van Renewi voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bij de bedrijfsvoering of de toeleveranciers van het bedrijf bekend.

[Terug naar boven](#)

Rightmove

(oktober 2015)

- **Activiteiten**
Rightmove is een Britse online bemiddelaar voor huur- en koopwoningen, vergelijkbaar met Funda. Makelaars en andere huizenaanbieders kunnen via het online platform van Rightmove huizen aanbieden.
- **Bestuur**
Rightmove is alleen actief in het Verenigd Koninkrijk. Dit is een laagrisicoland: de lokale wet- en regelgeving is in principe voldoende om mensenrechten en ethisch handelen te garanderen. Privacy van gebruikers van het platform (de mensen die huizen zoeken) is een aandachtspunt. Het bedrijf geeft hierover aan dat het zich houdt aan de wet.
- **Mensenrechten**
Hoewel Rightmove alleen actief is in een laagrisicoland, heeft het op zijn website aandacht voor mensenrechten. Het behandelt onder meer diversiteit, gezondheid en veiligheid.
- **Milieu**
Rightmove heeft een beperkte milieubelasting. Op de website staat een verklaring over milieu, onder meer over energie- en papiergebruik. Ook maakt Rightmove energielabels van huizen inzichtelijk. Rightmove rapporteert volgens scope 3 (broeikasgasemissies in de keten) over broeikasgassen aan het Carbon Disclosure Project.

[Terug naar boven](#)

Rockwool

(augustus 2017)

Rockwool International ontwikkelt en produceert steenwol. Steenwol wordt onder andere gebruikt als thermisch, akoestisch en duurzaam isolatiemateriaal in gebouwen.

Voor een klein bedrijf heeft Rockwool een goed milieubeleid, dat ook waterbeheer omvat.

De activiteiten van Rockwool voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of de toeleveranciers.

[Terug naar boven](#)

Rogers Communications

(augustus 2018)

- **Activiteiten**
Rogers Communications is een groot Canadees bedrijf, opgericht in 1960. Rogers levert mobiele-communicatiediensten, kabeltelevisie, breedbandnetwerken en radio-uitzendingen.
- **Bestuur**
Rogers heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechten, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, discriminatie en milieu. Het bedrijf heeft een klokkenluidersregeling en beleid tegen represailles. Rogers rapporteert volgens de uitgangspunten van het Global Reporting Initiative (GRI) en de ISO 14064-3-standaarden.
- **Mensenrechten**
Rogers opereert alleen in Canada. Daarom zijn de mensenrechtenrisico's gering. Rogers heeft wel een goed mensenrechtenbeleid voor onder meer discriminatie, kindarbeid, dwangarbeid, privacy, gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en vakbondsvrijheid. De gedragsregels zijn gebaseerd op internationale normen, waaronder de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).
- **Milieu**
Rogers' milieubeleid is gebaseerd op de ISO 14001-standaard. Rogers stelt onder meer als doel dat voor 2025 zijn uitstoot met 25% en zijn watergebruik met 10% zijn verminderd. Rogers rapporteert de jaarlijks behaalde resultaten transparant.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Rogers' ketenbeleid is gebaseerd op internationale normen, waaronder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Verder voert het bedrijf interne en externe audits uit op leveranciers, in samenwerking met de Joint Audit Cooperation (JAC). Rogers is erg transparant over de audits die het uitvoert bij leveranciers.

[Terug naar boven](#)

ROHM Co. Ltd

(juni 2018)

- **Activiteiten**
ROHM Co. Ltd. is een Japans bedrijf dat elektronische onderdelen produceert en

distribueert. Deze worden gebruikt in auto's, transport, gezondheidszorg, telecommunicatie, digitale energie, computer en randapparatuur en thuisapparaten. Het productportfolio omvat geïntegreerde geheugenschakelingen, versterkers, schakelaars, dataconversieprogramma's en microcontrollers.

- **Bestuur**
ROHM neemt maatschappelijk verantwoord ondernemen serieus. Het bedrijf heeft een goede gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechtenrechten, gezonde en veilige werkomstandigheden, discriminatie en milieu. Verder heeft het bedrijf een klokkenluidersregeling en beleid tegen represailles. Overtredingen worden voorkomen en gecorrigeerd.
- **Mensenrechten**
In 2011 heeft ROHM het Global Compact van de Verenigde Naties ondertekend. Het erkent de Verklaring inzake de fundamentele beginselen en rechten in verband met werk van de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties). Het bedrijf heeft goed beleid voor onder meer discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid, privacy, leefbaar loon en vakbondsvrijheid. Verder heeft het bedrijf beleid voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden; het is gecertificeerd volgens OHSAS 18001.
- **Milieu**
ROHM streeft ernaar om energiesparende producten te ontwikkelen en het gebruik van gevaarlijke stoffen te verminderen. Het beleid is gebaseerd op de ISO14001-standaard. Verder hanteert ROHM een milieulogboek met onder meer het beleid, de resultaten, de gewenste doelen en het milieubeheersysteem.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
ROHM heeft een goed ketenbeleid, met aandacht voor sociale en milieucriteria. Het bedrijf verwacht dat zijn leveranciers voldoen aan de ILO-standaarden. Verder bezoekt ROHM regelmatig bedrijven in de toeleveringsketen om audits uit te voeren. De gedragsregels van de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC) zijn toegepast in het ketenbeleid. In dit beleid wordt onder meer aandacht besteed aan kinderarbeid, dwangarbeid, conflictmineralen, werkuren, vakbondsvrijheid en non-discriminatie.

[Terug naar boven](#)

Sage Group

(april 2016)

- **Activiteiten**
De Britse Sage Group PLC (Sage) is een groot softwarebedrijf dat wereldwijd actief is. Sage ontwikkelt en produceert software voor bedrijfsbeheer, zoals producten voor loonlijsten, boekhouding en personeelszaken. Ook levert Sage clouddiensten.

- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Sage heeft gedragsregels voor ethisch handelen die ook van toepassing zijn op leveranciers. Corruptie en discriminatie zijn verboden. In de regels staat dat Sage lokale wet- en regelgeving moet naleven. Verder publiceert Sage transparant over de salarissen, bonussen en andere voordelen die zijn bestuur geniet. Er zijn geen misstanden bekend.
- **Mensenrechten**
Sage geeft in zijn gedragsregels aan dat het mensenrechten respecteert, evenals vakbondsvrijheid. Sage heeft privacybeleid in lijn met de Britse Data Protection Act en de Europese wetten voor databescherming. Sage garandeert deze bescherming ook voor dataverwerking buiten Europa. Dit betekent dat Sage voldoende beleid heeft om de privacy van persoonlijke data te garanderen. Zodra het privacybeleid verandert, brengt Sage zijn klanten daarvan op de hoogte.
- **Milieu**
Sage rapporteert jaarlijks over zijn energieverbruik. Het wil dit verminderen door minder natuurlijke hulpbronnen te gebruiken, efficiëntiemaatregelen te nemen en alternatieve energiebronnen te gaan gebruiken. Ook wil het bedrijf zijn afvalstromen verminderen.

[Terug naar boven](#)

Salesforce.com

(april 2016)

- **Activiteiten**
Salesforce.com ontwikkelt en levert bedrijfssoftware voor relatiebeheer (customer relationship management ofwel CRM). Salesforce biedt al zijn producten en diensten online aan via cloud computing, volgens het Software-as-a-Service-principe. Met andere woorden: het stelt hardware, software en gegevens via het internet op aanvraag (abonnement) ter beschikking.
- **Bestuur**
Salesforce heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Deze behandelen onder andere belangenverstremgeling, fraude, corruptie en omkoping. Dankzij een klokkenluidersregeling kunnen misstanden anoniem gemeld worden. Salesforce neemt maatregelen als de gedragsregels overtreden worden. Het heeft ketenbeleid waarin omkoping en corruptie, de vier fundamentele arbeidsrechten (kinderarbeid, dwangarbeid, non-discriminatie en vrijheid van vereniging), privacy en milieu worden behandeld.
- **Mensenrechten**
Salesforce heeft op de meeste punten voldoende beleid voor arbeids- en mensenrechten, bijvoorbeeld voor gelijke behandeling en non-discriminatie, vrijheid van vereniging, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden en privacy.

- Milieu

In zijn milieubeleid stelt Salesforce onder meer dat het zo efficiënt mogelijk wil omgaan met energie. Het neemt deel aan het Carbon Disclosure Project, waarbij het rapporteert over zijn CO₂-uitstoot. Salesforce heeft als doel voor alle nieuwe kantoren, uitbreidingen en renovaties de beoordeling Leadership in Energy and Environmental Design (LEED) Volume Gold of hoger te bereiken.

[Terug naar boven](#)

Schibsted

(juni 2018)

- Activiteiten

Het Noorse Schibsted ASA is een groot mediabedrijf dat is opgericht in 1839. Schibsted bezit verschillende kranten, waaronder toonaangevende kranten in Noorwegen en Zweden. Daarnaast is het bedrijf een belangrijke globale speler op het gebied van online reclames, waarmee het meer dan 200 miljoen mensen wereldwijd bereikt.

- Bestuur

Schibsted heeft heldere regels voor ethisch gedrag. Het besteedt hierbij speciale aandacht aan onderwerpen als corruptie, omkoperij, belangenverstremgeling en lokale wetgeving. Er is een klokkenluidersregeling en beleid tegen represailles. Schibsted neemt maatregelen wanneer gedragsregels overtreden worden.

- Mensenrechten

Schibsted onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en is sinds 2009 aangesloten bij het Global Compact van de Verenigde Naties. Het bedrijf heeft algemeen mensenrechtenbeleid, dat onder meer aandacht besteedt aan de fundamentele arbeidsrechten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Daarnaast heeft het uitgebreid sectorspecifiek beleid over onderwerpen als privacy, vrijheid van meningsuiting en ethische marketing. Schibsted rapporteert jaarlijks volgens de GRI-richtlijnen.

- Milieu

Schibsted heeft zijn milieubeleid niet openbaar gemaakt. Het is echter wel transparant over zijn energieverbruik, CO₂-uitstoot, papiergebruik en afvalproductie. Voor zover bekend heeft het bedrijf geen milieudoelstellingen geformuleerd en is slechts een deel van Schibsted's dochterondernemingen ISO 14001-gecertificeerd. Het bedrijf dekt zijn belangrijke milieurisico's af door alleen FSC- en PEFC-gecertificeerd papier te gebruiken en beleid te formuleren voor de chemicaliën waarmee het werkt.

[Terug naar boven](#)

SEB

(februari 2015)

- **Activiteiten**
SEB S.A. uit Frankrijk ontwerpt, produceert en verkoopt keukengerei en kleine huishoudelijke apparatuur. Het bedrijf werd in 1857 opgericht en heeft zijn hoofdkantoor in Ecully in Frankrijk. SEB is wereldwijd actief. Bekende merken zijn Tefal, Moulinex, Krups, Rowenta en Lagostina. De helft van de productie vindt plaats in Europa, de andere helft daarbuiten, onder meer in goedkope-productielanden als China. In 2007 verkreeg SEB een meerderheidsbelang in het Chinese Supor, marktleider in China op het gebied van kookapparatuur.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
SEB heeft de sociale en milieustandaarden van het Global Compact van de VN ondertekend. Het zet een auditsysteem op om de naleving daarvan te controleren. Om de risico's op overtreding van sociale en milieueisen goed in te schatten, heeft SEB eerder vragenlijsten uitgezet in de productie- en toeleveringsketen. De uitkomsten van deze enquête gebruikt het om prioriteiten te stellen bij de uitvoering van de audits.
- **Milieu**
SEB heeft een goed milieubeleid. Het bedrijf is voor 78% van zijn activiteiten ISO 14001-gecertificeerd. Dat houdt ook in dat er een milieubeheersysteem is om invoering te waarborgen en risico's te managen. Het bedrijf rapporteert over zijn prestaties op het gebied van energie- en waterverbruik, de uitstoot van CO₂ en stikstofoxiden, afval en recycling.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Het bedrijf hanteert een arbeidsrechtenverklaring voor leveranciers die is gebaseerd op de SA 8000-standaard voor eerlijke, fatsoenlijke werkomstandigheden in de productieketen. Ook heeft SEB in zijn keten een middel voor zelfregulering ingevoerd: de Human Rights Compliance Assessment Quick Check (HRCA tool) van het Danish Institute for Human Rights.

[Terug naar boven](#)

Severn Trent

(augustus 2017)

- **Activiteiten**
Het Britse Severn Trent voorziet voornamelijk Engeland en Wales van drinkwater en beheert daar het rioolstelsel. Dagelijks levert het bedrijf bijna twee miljard liter water aan particulieren en ondernemingen. Het onderdeel Water Technologies biedt vergelijkbare diensten buiten de landsgrenzen, vooral in de Verenigde Staten.
- **Mensenrechten**
Het bedrijf heeft een goed mensenrechtenbeleid. Het besteedt aandacht aan de persoonlijke veiligheid van de mensen en moedigt diversiteit aan in het bedrijf. Severn Trent is heel actief in de samenleving; het zet zich in voor specifieke groepen

kwetsbare klanten. Het streeft ernaar ook voor de minstbedeelden een hoogwaardige, betaalbare watervoorziening te verzorgen.

- Milieu
Severn Trent heeft een goed, uitgebreid milieubeleid. Het rapporteert over zijn afval, de uitstoot van broeikasgassen en water. Door kwantitatieve gegevens te publiceren laat Severn Trent zien of het vooruitgang geboekt heeft. Severn Trent heeft twee doelen: 1) zijn regio de meest waterefficiënte regio van het VK maken en 2) een leidende rol spelen om de rivieren van de regio's gezonder te maken. Severn Trent moedigt zijn leveranciers aan om deze doelen te ondersteunen. Het bedrijf wekt zelf duurzame energie op. Het heeft als doel het aandeel duurzame energie te verhogen naar 50%. Ook is het bedrijf actief met de installatie van waterbesparende maatregelen bij winkels en klanten om het waterverbruik te verminderen.

[Terug naar boven](#)

SIG

(oktober 2017)

SIG plc produceert en distribueert gespecialiseerde bouwmaterialen, zoals isolatie- en ventilatieproducten, brandbeveiliging en dakpannen. De activiteiten van SIG voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het ketenbeleid van SIG verwijst voor mensenrechten naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de standaarden van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het bedrijf voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of de toeleveranciers.

[Terug naar boven](#)

Simcorp

(december 2017)

- Activiteiten
SimCorp levert wereldwijd gespecialiseerde software voor het front-, middle en backoffice van vermogensbeheerders. Zo helpt het vermogensbeheerders om risico's te beperken, kosten te verlagen en in de gehele waardeketen te groeien. SimCorp ontwikkelt, verkoopt, implementeert en ondersteunt zijn software. Het Deense bedrijf heeft wereldwijd dochterondernemingen.
- Bestuur
SimCorp heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Deze behandelen onder andere belangenverstrengeling, corruptie en omkoping (steekpenningen, faciliterende betalingen, het aanbieden en aannemen van cadeaus en gastvrijheid), politieke bijdragen en het beschermen van persoonlijke informatie. Er is een klokkenluidersregeling. SimCorp neemt maatregelen als de gedragsregels overtreden worden.

- **Mensenrechten**
SimCorp heeft voornamelijk hoogopgeleide werknemers in dienst. Meer dan negentig procent van de werknemers heeft een universitaire graad. Hierdoor is de kans dat de mensenrechten van de werknemers geschonden worden laag. SimCorp behandelt alle werknemers gelijk en heeft een Diversiteitsactieplan opgesteld. Dit plan moet de hoeveelheid vrouwen in managementfuncties vergroten. SimCorp respecteert het recht op vrijheid van vereniging en collectieve onderhandeling; werknemers mogen lid worden van een vakbond als zij dat willen.
- **Milieu**
SimCorp wil zijn milieu-impact wil verminderen. Hierbij ligt de focus op het verminderen van het energiegebruik. Hiervoor heeft het verschillende maatregelen genomen. Een voorbeeld is dat alle standaardcomputers en -servers zijn vervangen door energie-efficiënte apparaten.

[Terug naar boven](#)

SMA Solar Technology

(april 2015)

- **Activiteiten**
Het Duitse SMA Solar Technology AG is actief in de ontwikkeling, productie en verkoop van zonneceltechnologie en biedt innovatieve technologieën voor toekomstige stroomvoorzieningsstructuren. De hoofdactiviteit van het bedrijf is de ontwikkeling, productie en verspreiding van oMVOormers. Deze oMVOormers zorgen ervoor dat de output van de fotovoltaïsche modules omgezet wordt in een frequentie die op het normale netwerk gebruikt kan worden. Hiernaast ontwikkelt het bedrijf onder meer monitorsystemen voor zonne-energiecentrales.
- **Bestuur en mensenrechten**
SMA Solar Technology AG heeft gedragsregels vastgelegd in een gedragscode. Daarnaast onderschrijft het bedrijf de gedragscode van de sector in Duitsland: *German association of materials management, purchasing and logistics*. Sinds 2011 is SMA Solar ondertekenaar van en rapporteert het aan VN Global Compact. Daarmee maakt het bedrijf openbaar dat het zich houdt aan de tien principes van de VN. Een daarvan is dat bedrijven zich inzetten tegen corruptie, afpersing en omkoping. Andere principes zijn dat zij geen kinderarbeid en gedwongen arbeid toestaan, en voor gelijke behandeling en vakbondsvrijheid zijn. Verder moeten bedrijven de internationale rechten van de mens ondersteunen en respecteren en ervoor zorgen dat ze niet medeplichtig zijn aan schending van mensenrechten. SMA heeft een gezondheidsprogramma om de arbeidsomstandigheden te verbeteren. Het ketenbeleid van SMA staat in in de gedragscode voor ketenleveranciers. SMA heeft ketenbeleid om mensenrechtenschendingen en schendingen van de vier fundamentele arbeidsrechten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) te voorkomen.

- Milieu
SMA Solar heeft milieubeleid. Het bedrijf heeft het VN Global Compact ondertekend, waarmee het openbaar maakt dat het zich houdt aan de tien principes van de VN. Dit betekent ook dat bedrijven proactief milieuproblemen moeten voorkomen. Verder dienen de verantwoordelijkheid voor het milieu te bevorderen en de ontwikkeling van milieuvriendelijke technologieën aan te moedigen. De fabriek in Niestetal (Duitsland) is sinds augustus 2010 DIN- en ISO-14001-gecertificeerd en is CO₂-neutraal. Andere vestigingen zijn eveneens ISO 14001-gecertificeerd. Het bedrijf heeft een uitgebreid milieubeheersysteem.

[Terug naar boven](#)

Smith & Nephew

(april 2017)

- Activiteiten
Het Britse Smith & Nephew ontwikkelt, produceert en verkoopt medische apparaten wereldwijd voor drie segmenten: orthopedie, endoscopie en geavanceerde middelen om wonden te behandelen. Het bedrijf produceert bijvoorbeeld heup-, knie- en schouderimplantaten. Het hoofdkantoor van Smith & Nephew bevindt zich in Londen, terwijl er fabrieken zijn in onder andere de Verenigde Staten en China.
- Mensenrechten
Smith & Nephew heeft zich gecommitteerd aan de beginselen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het heeft een uitgebreide ethische gedragscode. Smith & Nephew heeft zich verplicht gesteld een gezonde, veilige werkomgeving te garanderen, het principe van non-discriminatie toe te passen en leveranciers te screenen. Daarnaast heeft het bedrijf een beleid voor dierproeven; het spreekt zich uit voor de beginselen van 'vervangen, verfijnen en reduceren'. Smith & Nephew steunt initiatieven om testmethodes zonder dierproeven te ontwikkelen.
- Ketenverantwoordelijkheid
De gedragsregels en andere relevante documenten die voor werknemers van Smith & Nephew gelden, zijn ook van toepassing op de werknemers van toeleveranciers. Maar het bedrijf heeft ook gedragsregels speciaal voor zijn leveranciers opgesteld.
- Milieu
Van de vestigingen is 45 procent ISO 14001-gecertificeerd. Het bedrijf heeft duidelijke doelen en termijnen gesteld om het energieverbruik te reduceren en om materialen te recyclen.

[Terug naar boven](#)

Smurfit Kappa

(juni 2015)

- **Activiteiten**
De Ierse multinational Smurfit Kappa Group plc produceert verschillende soorten kartonnen verpakkingen en papier. Smurfit Kappa is actief in 33 landen in Europa en Noord- en Zuid-Amerika. Het bezit 36 papierfabrieken, 247 verpakkingsfabrieken, 51 vezelrecyclingfabrieken, 33 andere fabrieken en 103.000 hectare bos in Latijns-Amerika.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Smurfit noemt zich een 'geïntegreerde producent' omdat het zijn grondstoffen grotendeels zelf maakt. Driekwart van de vezels die het gebruikt komt van gerecyclede bronnen. Slechts een kwart is afkomstig van nieuw hout. Smurfit gebruikt hout uit zijn eigen bossen in Colombia en Venezuela (dit hout is FSC-gecertificeerd), en van leveranciers in Europa. De meeste papierfabrieken en bosactiviteiten hebben een certificaat waardoor de herkomst volledig bekend is (FSC of PEFC). Het doel is dat alle gekochte en geproduceerde vezels zo'n certificaat hebben.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Smurfit Kappa heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Schending hiervan kan leiden tot disciplinaire maatregelen. Smurfit tolereert geen corruptie en omkoping, en het legt duidelijk uit wat hieronder verstaan wordt. Er is een klokkenluidersregeling. Smurfit heeft richtlijnen waaraan (onder)leveranciers moeten voldoen. Zij moeten mensenrechten respecteren en voldoen aan (inter)nationale milieueisen.
- **Arbeids- en mensenrechten**
Smurfit Kappa respecteert de Verklaring van de Rechten van de Mens van de VN en de Fundamentele Principes en Rechten op Werk van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Ook heeft het procedures voor veilige, gezonde arbeidsomstandigheden en geeft opleidingen om deze te garanderen.
- **Milieu**
Smurfit Kappa heeft milieubeleid. In het duurzaamheidsrapport 2015 staat dat alle papierfabrieken een ISO 14001-certificaat (milieu) en 29% een ISO-50001-certificaat (energiebeheersysteem) hadden. Smurfit heeft doelstellingen geformuleerd en rapporteert uitgebreid over de resultaten en de huidige en toekomstige activiteiten.

[Terug naar boven](#)

Soitec

(april 2015)

- **Activiteiten**
Het Franse Soitec SA (de afkorting staat voor *silicon on insulator technologies*) produceert micro-elektronica en gespecialiseerde elektronica voor de productie van halfgeleiders. Soitec maakt drie soorten producten: halfgeleideronderdelen, (led)verlichting en zonne-energiesystemen. Daarnaast bezit het bedrijf grote zonneparken in onder meer Frankrijk, de Verenigde Staten en Zuid-Afrika.

- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Soitec verbiedt corruptie. Elke vorm van giften die beslissingen kunnen beïnvloeden is verboden, ook als dit in het belang van Soitec is. Soitec vraagt ook zijn leveranciers te voldoen aan deze ethische standaarden.
- **Arbeids- en mensenrechten**
Het bedrijf heeft voldoende mensenrechtenbeleid. De gedragscode is gebaseerd op richtlijnen van de ILO (Internationale Arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties). In deze gedragscode sluit Soitec discriminatie en kinderarbeid uit. Tevens stelt het bedrijf dat het weigert mensen tegen hun wil te laten werken. Het garandeert het lokale wettige minimumloon te betalen en respecteert vakbondsvrijheid.
- **Milieu**
De internationale activiteiten zijn ISO 14001-gecertificeerd. Dit houdt in dat het bedrijf concrete doelen stelt, de voortgang monitort en hierover rapporteert.

[Terug naar boven](#)

Sonova

(april 2017)

- **Activiteiten**
Sonova Holding produceert gehoortoestellen die het wereldwijd verkoopt. De productiefabrieken zijn voornamelijk in Zwitserland gevestigd, maar Sonova heeft ook vestigingen in China en Vietnam.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Sonova geeft aan dat het zijn regels en activiteiten in overeenstemming brengt met de standaarden van de Verenigde Naties, de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de OESO. Het bedrijf onderschrijft de vier fundamentele arbeidsrechten van de ILO en heeft gedragsregels opgesteld voor ethisch handelen.
- **Milieu**
Sonova heeft geen formeel milieubeleid openbaar gemaakt. Wel werkt het er hard aan zijn milieubelasting te reduceren. Het heeft aandacht voor efficiënt gebruik van energie en materialen, recycling en het verantwoord deponeren van afval.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Sonova is transparant over het aantal leveranciers en de regio's waar zij gevestigd zijn. Het bezoekt zijn leveranciers regelmatig en voert audits uit door interviews met werknemers en on-site inspecties. De leveranciers moeten voldoen aan de leveranciersprincipes van Sonova voor corruptie, mensenrechten en het milieu.
- **Milieu**
Alle productielocaties zijn ISO 14001-gecertificeerd. Het bedrijf heeft daarnaast een milieubeleid waarin het duidelijke doelen stelt op het gebied van de CO₂-uitstoot, waterverbruik en afval. Het rapporteert hierover. Verder heeft het een grote zonnepaneleninstallatie gebouwd bij zijn productielocatie in China. Medewerkers in Zwitserland krijgen voordelen als zij met het ov reizen.

[Terug naar boven](#)

Sophos Group

(december 2015)

- **Activiteiten**
Sophos Group ontwikkelt beveiligingssoftware en software ter bescherming tegen dataverlies. Het bedrijf probeert zich te onderscheiden door simpele oplossingen te bieden.
- **Bestuur**
Sophos heeft uitgebreid beleid om corruptie te voorkomen, evenals gedragsregels. Het privacybeleid is goed; het schrijft voor hoe de medewerkers voorzichtig met klantgegevens moeten omgaan. Daarnaast reageert het bedrijf transparant op onze vragen over hun gedragsregels en milieubeleid.
- **Milieu**
Het bedrijf stelt zich ten doel afval te verminderen door de meest efficiënte oplossingen te kiezen. Ook wil het alle milieuwetgeving die op zijn activiteiten betrekking heeft, volgen of overtreffen. Sophos' activiteiten voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bij de bedrijfsvoering of bij de toeleveranciers bekend.

[Terug naar boven](#)

Stagecoach Group

(augustus 2015)

- **Activiteiten**
Stagecoach Group is een Britse bus- en spoorwegmaatschappij die actief is in heel Groot-Brittannië, Noord-Amerika en Canada. Het bedrijf vervoert passagiers per bus, touringcar, trein en tram.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Stagecoach heeft uitgebreide gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Het geeft duidelijke voorbeelden van wat wel en niet toelaatbaar is. Ook heeft Stagecoach een klokkenluidersregeling, zodat misstanden vertrouwelijk gemeld kunnen worden. Stagecoach gaat op een eerlijke manier om met zijn leveranciers. Het houdt leveranciers aan dezelfde hoge standaard tegen corruptie als het zelf hanteert. Leveranciers moeten gezonde, veilige arbeidsomstandigheden bieden en het milieu respecteren.
- **Arbeids- en mensenrechten**
Stagecoach tolereert geen discriminatie. Het ondersteunt het recht op vrijheid van vereniging en collectieve onderhandeling. Daarnaast zorgt Stagecoach voor gezonde,

veilige arbeidsomstandigheden voor de werknemers. De processen en prestaties op dit gebied worden gemonitord.

- Milieu
Stagecoach is transparant over zijn milieubeheer en -prestaties. Het rapporteert over CO₂-cijfers via het Carbon Disclosure Project. Stagecoach wil een duurzaam milieu bevorderen en continu verbeteringen toepassen. Stagecoach heeft daarom doelen om de uitstoot van broeikasgassen door gebouwen en de transportvloot te verminderen, minder water te gebruiken en meer te recyclen.

[Terug naar boven](#)

Starhub

(april 2015)

- Activiteiten
StarHub levert communicatiediensten aan consumenten en bedrijven in Singapore, waaronder telefonie, internet en televisie. Het bedrijf verkoopt ook de bijbehorende producten, zoals mobiele telefoons.
- Mensenrechten
StarHub respecteert internationale mensenrechten. Het is lid van het Global Compact van de VN. Ook verwijst het naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het heeft specifiek beleid tegen discriminatie. Tevens heeft Star Hub beleid voor privacy; het geeft aan welke data van klanten het verzamelt en hoe deze (moeten) worden gebruikt.
- Ketenverantwoordelijkheid
StarHub respecteert mensenrechten in de keten, met verwijzing naar de UVRM en de ILO-standaarden. In het ketenbeleid komen kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie en vakbondsvrijheid terug.
- Milieu
StarHub neemt verantwoordelijkheid voor het verminderen van afval en recycling van oude mobieltjes. Het moedigt milieuvriendelijke technologie aan. Het zet zich in om de CO₂-uitstoot te verminderen en milieuvriendelijker te bouwen. StarHub leidt zijn werknemers op om zich bewust te worden van milieuvriendelijke praktijken.
- Verbeterpunten
StarHub heeft nog geen specifiek beleid om vrijheid van vereniging en collectieve onderhandeling voor zijn werknemers te respecteren. Dit is een risico in Singapore en daarom een verbeterpunt.

[Terug naar boven](#)

STMicroelectronics

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Het Zwitserse ST Microelectronics ontwikkelt en produceert halfgeleiders (elektrische schakelingen) voor onder andere microprocessors (chips), en batterijen voor verschillende apparaten en sectoren, zoals computers, auto's en de telecommunicatiesector.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
ST Microelectronics is aangesloten bij het sectorinitiatief Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC). Hierdoor heeft het bedrijf een vooruitstrevend beleid om het gebruik van conflictgrondstoffen tegen te gaan. Het beleid omvat de tracering en monitoring van conflictgrondstoffen in de keten.
- **Mensenrechten**
ST Microelectronics heeft een goed mensenrechtenbeleid. Het onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Ook heeft STMicroelectronics het Global Compact van de VN ondertekend; zijn rapportage daarover wordt gecontroleerd door een externe partij.
- **Milieu**
ST Microelectronics heeft een goed milieubeleid. Het bedrijf rapporteert over zijn prestaties op het gebied van water, energie, CO₂ en afval, en publiceert kwantitatieve cijfers hierover. Het stelt doelstellingen en heeft een managementsysteem om risico's te beheersen en uitvoering van het beleid te waarborgen.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
ST Microelectronics past de gedragsregels van de EICC toe in zijn keten. In dit beleid wordt onder meer aandacht besteed aan kinderarbeid, dwangarbeid, werkuren, vakbondsvrijheid en non-discriminatie. Tevens is er een managementsysteem om de keten te controleren.

[Terug naar boven](#)

Svenska Cellulosa AB

(juni 2016)

- **Activiteiten**
Svenska Cellulosa Aktiebolaget (SCA) ontwikkelt en produceert consumentenproducten zoals maandverband, luiers, toiletpapier en tissues. Daarnaast produceert het houtproducten, verpakkingsmateriaal en papier. SCA bezit ongeveer 2,6 miljoen hectare bos. Daarmee is het de grootste private bosc eigenaar in Europa. Bekende merken van SCA zijn TENA, Tork, Tempo, Edet, Zewa, Libero en Libresse.
- **Bestuur**
SCA heeft uitgebreide gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Deze behandelen onder andere belangenverstremming, corruptie,

omkoping, witwassen, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden, arbeidsrechten en milieu. SCA heeft een klokkenluidersregeling en beleid tegen vergelding. In 2013 zijn de gedragsregels geactualiseerd. Hiervoor heeft SCA belanghebbenden geraadpleegd, zoals investeerders, NGO's en vakbondsvertegenwoordigers. In 2015 heeft 91% van de werknemers een training over de gedragsregels gehad.

- **Mensenrechten**
SCA heeft een goed mensenrechtenbeleid. De gedragsregels zijn gebaseerd op internationale normen, waaronder de VN-verklaring van Rechten van de Mens, de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de VN Global Compact Principles. Ook voert SCA een risicoanalyse uit op het gebied van mensenrechten. SCA heeft beleid tegen discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid en voor een gezonde en veilige werkomgeving, vakbondsvrijheid, leefbaar loon en privacy van de werknemers.
- **Milieu**
SCA heeft beleid voor en rapporteert over alle relevante onderwerpen: afval, watergebruik, energie en uitstoot van broeikasgassen. Het heeft duidelijke doelen en deadlines gesteld. Bij de productie maakt SCA voor een kwart gebruik van gerecyclede houtvezels. Ongeveer de helft van de nieuwe vezels komt uit het eigen bos van SCA. SCA bezit 2,6 miljoen hectare bos en dit is gecertificeerd volgens de normen van het Forest Stewardship Council (FSC). De rest van het gebruikte hout komt van leveranciers uit Europa. SCA maakt alleen gebruik van hout dat afkomstig is van gecontroleerde bronnen die aan de FSC-standaarden voldoen. Dit is gecontroleerd door onafhankelijke auditors. SCA heeft tevens een biodiversiteitsprogramma.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
SCA heeft uitgebreid ketenbeleid waarin staat wat het bedrijf verwacht van leveranciers op het gebied van anti-corruptie, mensen- en arbeidsrechten en milieu. SCA voert regelmatig evaluaties uit bij leveranciers om te zien of zij voldoen aan het ketenbeleid, onder meer met behulp van vragenlijsten en audits. Als blijkt dat een leverancier niet voldoet aan de eisen, dan stellen de leverancier en SCA samen een actieplan op om dit aan te pakken.

[Terug naar boven](#)

Swisscom

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Swisscom levert diverse telecommunicatiediensten, zoals breedband, mobiele telefonie, digitale televisie en it-diensten. Het verkoopt ook alle soorten elektronische producten die bij deze diensten horen, zoals mobiele telefoons. Swisscom is voornamelijk actief in het thuisland Zwitserland.
- **Mensenrechten**
Het bedrijf heeft een goed mensenrechtenbeleid, Het rapporteert volgens de

uitgangspunten van het Global Reporting Initiative (GRI). Daarbij besteedt het aandacht aan mensenrechten, arbeidsrechten en milieu. Een externe partij controleert het rapport.

- Milieu
Swisscom heeft een goed milieubeleid. Het bedrijf is ISO 14001-gecertificeerd. Het rapporteert over zijn prestaties op het gebied van energieverbruik, waterverbruik, CO₂-uitstoot en recycling. De kwantitatieve gegevens die het publiceert laten zien of Swisscom vooruitgang heeft geboekt. Het bedrijf kan het nog beter doen door concrete doelen te stellen. Swisscom doet veel aan recycling. Het bedrijf geeft een garantie van twee jaar op al zijn producten. Klanten kunnen alle elektronische apparaten weer inleveren bij Swisscom voor recycling.
- Ketenverantwoordelijkheid
Swisscom heeft een goed ketenbeleid. Dit is opgesteld volgens de richtlijnen van het GRI en extern geverifieerd. Het beleid verwijst naar de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Via een monitoringssysteem houdt Swisscom toezicht op de keten. Het evalueert de grootste toeleveranciers twee keer per jaar en stelt dan knelpunten en ontwikkelingsmogelijkheden vast.

[Terug naar boven](#)

Tableau Software

(april 2016)

Tableau Software levert wereldwijd analysesoftware waarmee zijn klanten informatie kunnen analyseren, visualiseren en delen (data- en productanalyse). Vervolgens kunnen ze deze gegevens delen op hun blogs en websites (marketingoptimalisatie). Hiermee voldoen de activiteiten van Tableau Software aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Ook zijn er geen ernstige misstanden bij de bedrijfsvoering of bij de toeleveranciers van het bedrijf bekend.

[Terug naar boven](#)

Taiwan Semiconductor Manufacturing

(juni 2018)

- Activiteiten
Taiwan Semiconductor Manufacturing Company Limited (TSMC) produceert en verkoopt geïntegreerde schakelingen. Het bedrijf biedt de volgende diensten: productie en testen van wafers, assemblage en testen, maskerproductie en ontwerpdiensten. Deze worden onder andere gebruikt in de sectoren computers, communicatie, consumentenelektronica, auto's en industriële apparatuur. TSMC is 's werelds grootste chipmaker op contractbasis, met een marktaandeel van 55,9%.

- **Bestuur**
TSMC heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechtenrechten, gezonde en veilige werkomstandigheden, discriminatie en milieu. Verder heeft het bedrijf een klokkenluidersregeling en een beleid tegen represailles. Overtredingen worden voorkomen en gecorrigeerd.
- **Mensenrechten**
TSMC heeft een goed mensenrechtenbeleid en rapporteert hierover volgens de uitgangspunten van het Global Reporting Initiative (GRI). De gedragsregels zijn gebaseerd op internationale normen, waaronder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en het VN Global Compact. Het bedrijf heeft goed beleid voor onder meer discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid, privacy, leefbaar loon en vakbondsvrijheid. Verder heeft het bedrijf beleid voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en is gecertificeerd volgens OHSAS 18001.
- **Milieu**
TSMC heeft een sterk milieubeleid. Het beleid van alle productiefaciliteiten is gebaseerd op de ISO14001-standaard. Het bedrijf stelt doelen, geeft trainingen en is transparant over de resultaten. Verder heeft TSMC energie- en waterbeheer dat is gebaseerd op de ISO 50001- en ISO 14046-standaarden. Als het gaat om vervuiling voldoet het bedrijf aan de REACH-richtlijnen (Registration, Evaluation, Authorization and restriction of CHemicals), het Waste Electrical and Electronic Equipment Directive (WEEE) en RoHS (Europese richtlijn over de beperking van gevaarlijke stoffen).
- **Ketenverantwoordelijkheid**
TSMC heeft een goed ketenbeleid, met aandacht voor de ILO-standaarden, ISO 14001 en de gedragsregels van de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC). Verder heeft het bedrijf de Conflict-Free Sourcing Initiatives (CFSI's) geadopteerd in het ketenbeleid.

[Terug naar boven](#)

Tarkett

(februari 2017)

- **Activiteiten**
Tarkett is een vloerenfabrikant in Frankrijk. Het bedrijf produceert vloeren gemaakt van allerlei materialen, zoals hout, laminaat, vinyl, tapijt, linoleum en rubber. Tarkett maakt vloeren voor allerlei toepassingen: in woningen, kantoren, scholen, ziekenhuizen, hotels, winkels en sportzalen en -velden. Het bedrijf heeft 34 fabrieken wereldwijd. Een van de merken van Tarkett is Desso, de Nederlandse duurzame tapijtfabrikant.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Tarkett heeft de ambitie om een aantoonbare bijdrage te leveren aan de

totstandkoming van een circulaire economie. Het beschrijft in detail wat het onder ethisch handelen verstaat en welke maatregelen het treft als er misstanden worden ontdekt. Dit is vastgelegd in de haar gedragslijn voor ethisch verantwoord handelen. Dit document onderschrijft de uitgangspunten van het VN Global Compact en de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

- **Mensen- en arbeidsrechten**
Tarkett heeft uitgebreid beleid op het gebied van mensenrechten. Daarbij verwijst het naar gerenommeerde mensenrechtenverdragen. Het bedrijf is aangesloten bij het Global Compact van de VN. Het vertaalt dit in beleid voor onder andere vakbondsvrijheid, voorkomen van dwang- en kinderarbeid, discriminatie en gezonde, veilige arbeidsomstandigheden.
- **Milieu**
Tarkett heeft een milieubeheersysteem (ISO 14001) en uitgebreid milieubeleid. Alle belangrijke onderdelen – CO₂-uitstoot en energie, water, en afval en recycling – zijn beschreven. Het systeem is extern geverifieerd. Tarkett heeft bovendien concrete, ambitieuze duurzaamheidsdoelen voor 2020 gepubliceerd. Het bedrijf laat extern verifiëren of het deze doelen en termijnen haalt. Het is transparant over zijn resultaten en rapporteert volgens de GRI-richtlijnen. Ook heeft Tarkett programma's en initiatieven om het milieu te verbeteren. Het past zoveel mogelijk de cradle-to-Cradle-principes (C2C) toe in zijn producten. Een belangrijk deel van de producten zijn C2C-gecertificeerd.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Tarkett heeft beleid voor mensenrechten, milieu en ethisch handelen in zijn keten. Het hanteert procedures om dit beleid te implementeren. Zo ondervraagt Tarkett bedrijven in zijn keten via vragenlijsten en sluit duurzaamheidscontracten met zijn leveranciers.

[Terug naar boven](#)

Taylor Wimpey

(april 2017)

- **Activiteiten**
Taylor Wimpey is een van de grootste bouwers van retailhuizen in het Verenigd Koninkrijk. Het heeft 24 regionale kantoren in Engeland, Schotland en Wales, en een kantoor in Spanje. Jaarlijks levert het tienduizend nieuwe woningen op.
- **Bestuur**
Taylor Wimpey heeft goed beleid om corruptie en fraude te voorkomen. Het geeft inzage in het proces en maatregelen die het treft als het corruptie of fraude vaststelt. Er is een klokkenluidersregeling voor werknemers en leveranciers. Deze is in meerdere talen beschikbaar. Het ketenbeleid behandelt sociale en milieustandaarden. Meer dan 95 procent van het hout dat Taylor Wimpey inkoopt, heeft het keurmerk van het Forest Stewardship Council (FSC) of het Programme for the Endorsement of Forest Certification (PEFC).

- **Mensen**
Taylor Wimpey is alleen actief in laagrisicolanden, waar mensenrechten door wet- en regelgeving gewaarborgd worden. Daarnaast heeft het beleid tegen discriminatie en programma's om gelijke behandeling te bevorderen. Het bedrijf zet zich in voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en heeft een beheersysteem om dit te garanderen. Werknemers krijgen hier regelmatig opleidingen voor. Taylor Wimpey heeft goede richtlijnen en procedures die relevant zijn voor zijn activiteiten. Het stelt doelen op om incidenten terug te dringen.
- **Milieu**
Taylor Wimpey heeft een zeer uitgebreid milieubeleid en een milieubeheersysteem. Hierover rapporteert het ook. Het beleid behandelt alle relevante onderwerpen, zoals afval, water, energie en klimaat. Het bedrijf heeft verder aandacht voor duurzame woningen en energie-efficiënt bouwen. Taylor Wimpey rapporteert zijn CO₂-voetafdruk voor uitstoot in scope 1, 2 en 3, en stelt doelen om die te verminderen. Ten slotte heeft Taylor Wimpey beleid om biodiversiteit te beschermen en verbeteren. Het beoordeelt of zich beschermde dieren bevinden op plekken waar het gaat bouwen. Het Site Specific Environmental Action Plan van het bedrijf zorgt voor een actieplan per bouwterrein. Zo'n plan voorziet in een beheersysteem met maatregelen om het verlies van biodiversiteit te verminderen, mogelijk verlies te compenseren en de biodiversiteit te versterken.

[Terug naar boven](#)

Tech Data Corporation

(september 2016)

- **Activiteiten**
Tech Data Corporation verkoopt producten op het gebied van informatietechnologie (IT) en logistiek management, zoals notebooks, printers, tv's en telefoons, evenals softwareproducten voor opslag en beveiliging, zoals het opslaan van data in de cloud. Het bedrijf levert ook technische ondersteuning en opleidingen. Tech Data Corporation verkoopt zijn producten aan klanten in ongeveer honderd landen wereldwijd.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Tech Data Corporation leeft de arbeidswetten na in de landen waar het actief is. Het respecteert de rechten van zijn werknemers en draagt zorg voor goede arbeidsomstandigheden. Het bedrijf leeft alle wetten over lonen en werktijden na, waaronder bepalingen over minimumloon, overuren en maximum aantal uren. Het bedrijf staat geen kinderarbeid toe. Verder verbiedt Tech Data Corporation de inzet van onvrijwillige arbeid en dwangarbeid in zijn vestigingen. Het bedrijf probeert een werkomgeving te creëren die de rechten van de werknemers respecteert, inclusief het recht op vrijheid van vereniging.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
De activiteiten van Tech Data Corporation voldoen aan de duurzaamheidscriteria van

ASN Bank. Het bedrijf is voert geen activiteiten uit die ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers van het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

Technicolor

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Het Amerikaanse Technicolor verkoopt verschillende producten en diensten in de media- en vermaaksindustrie. Het bedrijf is actief in drie segmenten: technologie, entertainmentdiensten en 'digital delivery'. Concreet betekent dit dat het bedrijf software en hardware produceert voor de vermaaksindustrie, aan video gerelateerde technologieën ontwikkelt, en technologieën en diensten ontwikkelt voor het aanbieden van digitale content. Technicolor heeft vestigingen in onder andere India, Thailand en China.
- **Mensenrechten**
Het mensenrechtenbeleid van Technicolor is voldoende en is er een goed anti-corruptiebeleid. Het bedrijf heeft het Global Compact van de VN ondertekend. Het rapporteert jaarlijks over de voortgang.
- **Milieu**
Het bedrijf heeft een prima milieubeleid. Het monitort het afval, de energie, het waterverbruik, de CO2-uitsoot, materiaalverbruik en het afvalwater. Technicolor publiceert deze gegevens per onderwerp en koppelt er doelen aan. De fabrieken zijn ISO 14001-gecertificeerd.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Technicolor heeft een goed ketenbeleid, dat criteria bevat voor mensenrechten en milieu. Een eigen bedrijfsonderdeel checkt of de leveranciers het beleid uitvoeren. Ook worden leveranciers gecontroleerd op basis van de SA 8000-standaard voor eerlijke, fatsoenlijke werkomstandigheden in de productieketen.
- **Verbeterpunten**
Technicolor heeft voldoende beleid op de meeste punten. Helaas heeft het matig beleid voor vrijheid van vereniging en collectieve onderhandeling, zowel voor de eigen werknemers als in de keten. Hierover gaan wij in gesprek met het bedrijf

[Terug naar boven](#)

Telefónica

(februari 2015)

- **Activiteiten**

Telefónica S.A. werd opgericht in 1924 en heeft zijn hoofdkantoor in Madrid, Spanje. Het bedrijf voorziet zijn klanten van verschillende diensten en producten, zoals vaste

telefonie, mobiele telefonie, internetdiensten en alle producten die daarbij horen. De voornaamste merken zijn Movistar, O2, Vivo en Terra.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Telefónica heeft een goed privacybeleid. Het houdt zich aan de Spaanse wetgeving. De werknemers en toeleveranciers ontvangen een opleiding om hen bekend te maken met de inhoud van het privacybeleid.

- **Mensenrechten**
Telefónica vindt mensenrechten in zijn bedrijfsvoering belangrijk. Het verwijst daarbij naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Telefónica onderschrijft het Global Compact van de VN. Zowel de groep als verschillende bedrijfsonderdelen (landen) rapporteren over hun duurzaamheidsprestaties. Het bedrijf besteedt onder andere aandacht aan vakbondsvrijheid, kinderarbeid, dwangarbeid, gezonde en veilige arbeidsomstandigheden en het recht op privacy.
- **Milieu**
Het bedrijf heeft een goed milieubeleid. Het rapporteert over alle relevant onderdelen: energie- en waterverbruik, CO2-uitstoot, recycling en materiaalgebruik. In 2012 adopteerde Telefónica een milieubeheersysteem. Het verwacht eind 2012 ISO 14001-gecertificeerd te zijn.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Ook in zijn ketenbeleid onderschrijft Telefónica de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het beleid is tevens gebaseerd op de ISO-standaarden. Het ketenbeleid geldt voor alle toeleveranciers van alle diensten en producten wereldwijd. Telefónica leidt zijn toeleveranciers op, zodat zij bekend zijn met de inhoud van het beleid. Het houdt toezicht op de keten. Ook heeft Telefónica beleid voor het omgaan met conflictgrondstoffen. Het ondersteunt een initiatief om verantwoord om te gaan met de delving van mineralen in conflictgebieden en gebieden waar veel mensenrechtenschendingen voorkomen. Het initiatief wordt ondersteund door de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC) and het Global e-Sustainability Initiative (GeSI).
- **Verbeterpunten**
Telefónica heeft goed beleid, maar komt wel vaak negatief in het nieuws. Dit betreft vooral corruptie en gedragsregels, maar ook vakbondsvrijheid en privacy. De controversen zijn groter dan gemiddeld in de sector en daarom zorgwekkend. Ze laten zien dat Telefónica zijn beleid in de praktijk nog niet voldoende doorvoert. Hierover gaan we in gesprek met het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

Telefónica Deutschland

(februari 2015)

- **Activiteiten**
Telefónica Deutschland biedt Duitse particuliere en zakelijke klanten diensten en

producten op het gebied van mobiele telecommunicatie. Productnamen zijn O2 en BASE. Daarnaast biedt Telefónica Deutschland vaste telefonie en internetdiensten.

- **Mensenrechten**
Telefónica Deutschland volgt het beleid van zijn moederonderneming, Telefónica. Dit is gebaseerd op het Global Compact van de VN. Doordat Telefónica Deutschland alleen actief is in Duitsland, worden mensenrechten door wetgeving gedekt.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
De leveranciers van Telefónica Deutschland moeten voldoen aan dezelfde duurzaamheidsstandaarden als het bedrijf zelf. Ze moeten het Global Compact van de VN volgen, evenals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). De leveranciers moeten daarnaast een milieubeheersysteem hebben dat overeenkomt met ISO 14001.
- **Milieu**
Telefónica rapporteert over energie, water, CO₂, recycling en het gebruik van grondstoffen. Het heeft doelstellingen om de CO₂-uitstoot te verminderen. Dit heeft ook gevolgen voor de dochterondernemingen, waaronder Telefónica Deutschland. Dit bespaart energie en gebruikt energie efficiënter. Het bedrijf rapporteert over energie, CO₂, water en het aantal telefoons dat het ophaalt voor recycling. Telefónica Deutschland is ISO 14001-gecertificeerd. Het zet zich in voor energiezuinige producten en informeert klanten over het milieu.

[Terug naar boven](#)

Telenet Group

(december 2017)

- *Activiteiten*
Telenet is een Belgisch bedrijf dat internet-, televisie- en telefoondiensten biedt aan particulieren en zakelijke klanten in België en Luxemburg.
- **Bestuur**
Telenet scoort op de onderdelen van bestuur voldoende tot goed. Het publiceert een duurzaamheidsverslag dat in lijn is met de internationaal erkende GRI G4-richtlijnen.
- *Mensenrechten*
Het belangrijkste criterium voor een mediabedrijf als Telenet is privacy. Het privacy beleid van Telenet is voldoende, even als het beleid voor de overige mensenrechtencriteria.
- *Klimaat*
Het milieubeleid van Telenet voldoet aan onze criteria. Telenet scoort volgens het Carbon Disclosure Project (CDP) boven het gemiddelde in de sector.

[Terug naar boven](#)

Terna

(december 2015)

- **Activiteiten**
Terna (Trasmissione Eletticità Rete Nazionale S.p.A) transporteert en levert elektriciteit in Italië. Daaronder vallen ook activiteiten als de ontwikkeling, planning, bouw en het onderhoud van het elektriciteitsnet. Sinds december 2015 is Terna eigenaar van het Italiaanse elektriciteitsnet, dat bestaat uit 63.900 kilometer elektriciteitskabels, 491 transformatoren en 21 verbindingkabels tussen Italië en het buitenland.
- **Bestuur**
Terna heeft gedragsregels waarin het ethische handelen van zijn werknemers is vastgelegd. De gedragsregels behandelen onder andere belangenverstrengeling, corruptie en omkoping. Er is een klokkenluiderregeling, non-vergeldingsbeleid en een ethisch comité dat de invoering en naleving van het beleid overziet.
- **Mensenrechten**
Terna heeft sinds 2009 het VN Global Compact ondertekend. De uitgangspunten daarvan heeft het opgenomen in zijn gedragsregels. Ook leveranciers moeten hieraan voldoen. Terna heeft beleid voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en heeft een certificatie van de gezondheids- en veiligheidsstandaard OHSAS 18001.
- **Milieu**
Terna heeft milieubeleid en is gecertificeerd volgens het energiebeheersysteem ISO 14001. Daarnaast heeft het als doel om de ISO 50001-certificatie te behalen voor zijn energiebeheersysteem. Ook rapporteert Terna over zijn prestaties op het gebied van milieu, waaronder energiebesparing, uitstoot van broeikasgassen, afvalproductie, watergebruik en milieucompensatie.

[Terug naar boven](#)

Tesla Motors

(oktober 2016)

- **Activiteiten**
Tesla Motors is een Amerikaanse producent van elektrische auto's — onder de merknaam Tesla — en elektrische aandrijvingen die het aan andere autobouwers verkoopt. De missie van het bedrijf is om de traditionele auto – aangedreven door een verbrandingsmotor – te vervangen door elektrische auto's. Daarmee levert Tesla een bijdrage aan de wereldwijde energietransitie. Momenteel bouwt Tesla een batterijenfabriek waar het goedkopere batterijen gaat produceren voor de opslag van energie.
- **Mensenrechten**
Tesla heeft alleen fabrieken in de VS en Nederland. Daarom is het algemene risico op schending van mensenrechten laag. Tesla heeft beleid voor gelijke behandeling. Het

laat weten dat het vrijheid van vereniging en collectieve onderhandeling respecteert. Kinderarbeid en gedwongen arbeid zijn geen risico.

- **Ketenbeleid**
Leveranciers van Tesla mogen geen gebruikmaken van gedwongen arbeid of mensenhandel. Ook verwacht Tesla van zijn leveranciers dat zij moeite doen om onderdelen en producten te maken zonder conflictmineralen. Leveranciers moeten hiervoor beleid hebben en een beheersysteem dat overeenkomt met de richtlijnen van de OESO.
- **Milieu**
Tesla draagt met zijn producten bij aan een beter klimaat doordat het een goed alternatief voor de verbrandingsmotor biedt.

[Terug naar boven](#)

TKH Group

(december 2015)

- **Activiteiten**
TKH Group NV (TKH) is een Nederlands, internationaal opererend technologiebedrijf. Het levert verschillende soorten systemen, zoals glasvezelnetwerksystemen, indoortelecomsystemen, video- en toegangscontrolesystemen en systemen voor efficiëntie en automatisering.
- **Bestuur**
TKH heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. De gedragsregels behandelen onder andere belangenverstremgeling, corruptie en omkoping. Er is een klokkenluiderregeling en TKH neemt maatregelen als de gedragsregels overtreden worden.
- **Mensenrechten**
TKH erkent de relevante normen en grondbeginselen van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Het bedrijf stelt dat het er alles aan doet om de internationaal erkende mensenrechten te ondersteunen en te respecteren.
- **Milieu**
TKH wil zijn milieu-impact continu verkleinen door zijn energieverbruik, grondstoffenverbruik en afvalproductie te verminderen. Alle productiefaciliteiten zijn gecertificeerd volgens het milieuzorgsysteem ISO 14001.

[Terug naar boven](#)

Tokyo Electron Ltd

(juni 2018)

- **Activiteiten**
Tokyo Electron Limited (TEL) produceert en verkoopt industriële elektronische

producten, zoals machines voor de productie van halfgeleiders, platte beeldschermen en zonnepanelen, en elektronische onderdelen.

- **Bestuur**
TEL heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechtenrechten, gezonde en veilige werkomstandigheden, discriminatie en milieu. Verder heeft het bedrijf een klokkenluidersregeling en beleid tegen represailles. Overtredingen worden voorkomen en gecorrigeerd.
- **Mensenrechten**
TEL heeft een uitgebreid mensenrechtenbeleid. Het is sinds 2013 aangesloten bij het Global Compact van de Verenigde Naties. Het bedrijf rapporteert volgens de uitgangspunten van het Global Reporting Initiative (GRI). De gedragsregels zijn gebaseerd op internationale normen, waaronder de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het bedrijf heeft goed beleid voor onder meer discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid en vakbondsvrijheid. Verder heeft het bedrijf beleid voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden volgens het OHSMS (Occupational Health and Safety Management System).
- **Milieu**
TEL heeft een goed milieubeleid met beheersystemen die zijn gebaseerd op de ISO 14001-standaard. Het streeft ernaar minder water en energie te gebruiken. Verder heeft het bedrijf beleid om hernieuwbare energie te gebruiken. TEL heeft sterk beleid tegen vervuiling en is ISO 14001-gecertificeerd. Ook voldoet het aan de REACH-richtlijnen (Registration, Evaluation, Authorization and restriction of CHemicals) en de RoHS (Europese richtlijn over de beperking van gevaarlijke stoffen).
- **Ketenverantwoordelijkheid**
TEL is aangesloten bij de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC). In het ketenbeleid verzoekt TEL zijn toeleveranciers onder meer om speciale aandacht te geven aan kinderarbeid, dwangarbeid, conflictstoffen en discriminatie.

[Terug naar boven](#)

Toppan Printing

(oktober 2015)

- **Activiteiten**
Het Japanse Toppan Printing is actief in drie segmenten. Het segment Informatie & Communicatie verzorgt commercieel drukwerk zoals catalogi, flyers en boeken, evenals producten als cadeaukaarten, pinpassen, toegangskarten en paspoorten. Het segment Living Environment ontwerpt en produceert verpakkingen en hieraan gerelateerde apparatuur en materialen. Material Solutions maakt uitlopende producten, zoals LCD-kleurenfilters, onderdelen voor halffabricaten en zonnecellen, en materialen voor interieurdecoratie. Behalve in zijn thuisland heeft Toppan productiefaciliteiten in diverse Aziatische landen.

- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Toppan heeft gedragsregels opgesteld voor het ethische handelen van zijn werknemers. Ook heeft het leveranciersbeleid tegen onder meer corruptie, dwangarbeid, kinderarbeid en discriminatie en voor vrijheid van vereniging, gezondheid en veiligheid, en milieuvoorschriften.
- **Arbeids- en mensenrechten**
Sinds 2006 heeft Toppan het VN Global Compact ondertekend en rapporteert het over zijn voortgang. In de gedragsregels heeft Toppan opgenomen dat het de mensenrechten zal respecteren. Zo heeft het beleid om kinderarbeid, dwangarbeid en discriminatie tegen te gaan.
- **Milieu**
Op milieugebied presteert Toppan redelijk goed. Meer dan driekwart van de faciliteiten is volgens het milieumanagementsysteem ISO 14001-gecertificeerd. Toppan stelt jaarlijks doelen vast en rapporteert in hoeverre deze behaald zijn. Het rapporteert ook over de prestaties op het gebied van de uitstoot van broeikasgassen, afval en de uitstoot van vluchtige organische stoffen. Ook rapporteert het voor elk segment waarin het actief is over de hoeveelheid gebruikte materialen, energieverbruik, waterverbruik, afval en de uitstoot van broeikasgassen.

[Terug naar boven](#)

Tupperware

(juni 2017)

Tupperware Brands Cooperation heeft zeven merken in beheer die Tupperware-producten, cosmetica en persoonlijke verzorgingsproducten produceren en verkopen. De activiteiten van Tupperware voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ASN Bank. Het bedrijf voert geen activiteiten uit ASN Bank uitsluit. Ook zijn er geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering en de toeleveranciers van het bedrijf.

[Terug naar boven](#)

Unibail-Rodamco

(oktober 2017)

- **Activiteiten**
Unibail-Rodamco SE is een Frans-Nederlands bedrijf dat vastgoed huurt en verhuurt, vastgoedinvesteringen financiert en gebouwen renoveert voor de verkoop.
- **Bestuur**
Unibail-Rodamco publiceert jaarlijks een uitgebreid duurzaamheidsrapport. Daarin stelt het bedrijf doelen en termijnen en beschrijft hoe zijn beleid en duurzaamheidsprestaties zich in de loop van de tijd ontwikkelen. Het bedrijf rapporteert volgens de G4-richtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI).

- **Mensenrechten**
In de sector waarin Unibail-Rodamco actief is, zijn vooral de risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid hoog. Hiervoor heeft Unibail-Rodamco goed beleid. Daarmee voldoet het aan onze criteria.
- **Klimaat**
Unibail-Rodamco wil in 2020 in zijn bedrijfsvoering alleen nog hernieuwbare energie gebruiken. Ook heeft het doelstellingen om onder meer BREEAM-certificeringen te behalen. BREEAM (Building Research Establishment Environmental Assessment Method) is een methode om de duurzaamheidsprestatie van gebouwen te beoordelen. BREEAM-certificeringen stellen onder andere eisen op het gebied van milieu, biodiversiteit en het gebruik van FSC-gecertificeerd hout. Voor elk nieuwbouwproject wordt een ecooloog geraadpleegd die beoordeelt wat de impact op de biodiversiteit is en welke maatregelen genomen moeten worden.

Unilever

(juni 2016)

- **Activiteiten**
Unilever maakt een breed scala aan producten, van voedingsmiddelen tot producten voor de dagelijkse en huishoudelijke verzorging. Het voert meer dan 400 merken, waaronder Lipton, Knorr, Unox, Dove, Axe, OMO, Andrélon, Blue Band, Ben & Jerry's en Conimex. Het bedrijf brengt zijn producten op de markt in meer dan 190 landen.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)**
Unilever wordt terecht aangemerkt als koploper in zijn sector. Het bedrijf heeft uitdagende doelen gesteld waarmee het de markt in beweging zet. De doelen zijn om 1) meer dan een miljard mensen te helpen hun gezondheid en welzijn te verbeteren, 2) de milieubelasting van de producten te halveren en 3) alle landbouwgrondstoffen te betrekken uit duurzame landbouw en de levensstandaard van mensen in de gehele waardeketen te verhogen.
- **Mensen- en arbeidsrechten**
Unilever is sinds 2000 aangesloten bij het Global Compact van de VN. Het bedrijf commiteert zich aan de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Ook leveranciers moeten zich aan deze fundamentele mensenrechten houden.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Unilever heeft uitgebreid ketenbeleid. Leveranciers moeten zich houden aan internationale mensenrechtenstandaarden. Onderwerpen die Unilever behandelt, zijn onder andere kinderarbeid, gedwongen arbeid, vakbondsvrijheid, anti-discriminatie en landrechten, evenals bestuur en milieu. Daarnaast heeft Unilever extra standaarden voor leveranciers om zich verder te verbeteren. Het monitort leveranciers om te zien of ze zich aan het beleid houden. Unilever rapporteert over de voortgang.

- **Milieu**
Een van de drie belangrijke doelen van Unilever is dat het zijn milieubelasting in 2020 wil hebben gehalveerd, terwijl het wel blijft groeien. Het bedrijf heeft dit praktisch uitgewerkt. Zo is 60% van het productievolume van Unilever ISO 14001-gecertificeerd. De overige locaties voldoen aan de Environmental Care Framework Standard (gebaseerd op ISO 14001) van Unilever. Het bedrijf heeft duidelijke, ambitieuze doelen om zijn milieubelasting te verminderen, onder andere op het gebied van CO₂-uitstoot en watergebruik. Unilever rapporteert over de voortgang.

[Terug naar boven](#)

Uponor

(oktober 2015)

- *Activiteiten*
Uponor Oyj is een Fins bedrijf met ruim 3.900 werknemers. Het levert infrastructuur- en milieusystemen voor huizen, infrastructuur en milieutechnologie, bijvoorbeeld klimaatsystemen, watersystemen en drinkwaterinstallaties.
- *Mensen- en arbeidsrechten*
Uponor ondersteunt gelijke behandeling van zijn werknemers. Uponor streeft ernaar zijn werknemers eerlijk te belonen en een veilige, gezonde arbeidsplek te bieden. Iedere fabriek heeft eigen veiligheidsinstructies. Ongelukken worden lokaal gerapporteerd. Alle productiefaciliteiten zijn opgenomen in de rapportageprocedure op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- *Milieu*
Meer dan 80 procent van de productiefaciliteiten is ISO 14001-gecertificeerd. Uponor heeft een milieuprogramma met verschillende doelstellingen. Het wil het verbruik van natuurlijke grondstoffen in productieprocessen minimaliseren door herbruikbare materialen toe te passen. Voorts wil het milieuvervuiling verminderen, milieudoelstellingen formuleren en de voortgang hiervan regelmatig monitoren, voldoen aan milieuwetgeving en een systeem opstellen dat voldoet aan de voorwaarden van ISO 14001. Ook wil Uponor in 2015 zijn CO₂-uitstoot met 15% verminderen ten opzichte van 2009. Het bedrijf geeft milieuoopleidingen. Uponor produceert duurzame producten van herbruikbare grondstoffen, die energie en water besparen. Het is lid van de Stockholm Water Prize.

[Terug naar boven](#)

Vanguard International Semiconductor Corporation

(juni 2018)

- *Activiteiten*
Vanguard International Semiconductor Corporation (VIS) maakt en verkoopt

industriële elektronische producten, zoals machines voor de productie van halfgeleiders, platte beeldschermen en zonnepanelen, en elektronische onderdelen.

- **Bestuur**
VIS heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechtenrechten, gezonde en veilige werkomstandigheden, discriminatie en milieu. Verder heeft het bedrijf een klokkenluidersregeling en beleid tegen represailles. Overtredingen worden voorkomen en gecorrigeerd.
- **Mensenrechten**
VIS rapporteert volgens de uitgangspunten van de internationale AA 1000-standaard (een instrument voor sociale verantwoordelijkheid) en het Global Reporting Initiative (GRI). Het bedrijf heeft uitgebreid beleid voor onder meer discriminatie, kinderarbeid, dwangarbeid en vakbondsvrijheid. Verder volgt het bedrijf de OHSAS 18001-standaard voor veilige arbeidsomstandigheden.
- **Milieu**
VIS heeft een uitgebreid milieubeleid. Dit is in lijn met verschillende standaarden, waaronder ISO 14067 (koolstof), ISO 14046 (water), ISO 50001 (energie) en QC 080000 (gevaarlijk afval). Verder voldoet het bedrijf aan de REACH-richtlijnen (Registration, Evaluation, Authorization and restriction of CHEmicals) en de RoHS (Europese richtlijn over de beperking van gevaarlijke stoffen).
- **Ketenverantwoordelijkheid**
VIS vindt het belangrijk om zijn toeleveranciers aan te moedigen om te voldoen aan het beleid voor andere milieu, kinderarbeid, werkuren en veilige werkomstandigheden. Verder is het bedrijf aangesloten bij de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC).

[Terug naar boven](#)

Vestas Wind Systems

(juni 2015)

- **Activiteiten**
Vestas Wind Systems A/S is een Deense fabrikant van windturbines waarmee elektriciteit wordt opgewekt. Vestas ontwikkelt, produceert, verkoopt en onderhoudt wereldwijd windenergiesystemen. Vestas heeft fabrieken in de risicolanden China, India, Brazilië, en de Verenigde Staten.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Vestas heeft gedragsregels voor het ethische handelen van zijn werknemers. Daarin staat duidelijk wat Vestas verstaat onder omkoping en corruptie. Er is een klokkenluidersregeling en er worden maatregelen genomen als misstanden ontdekt worden. Vestas heeft het Partnering Against Corruption Initiative van het World Economic Forum getekend. Vestas heeft richtlijnen waaraan leveranciers moeten voldoen. Deze richtlijnen gaan onder meer over wetgeving, dwangarbeid,

kinderarbeid, vrijheid van vereniging, discriminatie, gezondheid en veiligheid, en milieuvoorschriften.

- **Arbeids- en mensenrechten**
Vestas heeft sinds 2009 het Global Compact ondertekend. Het zet zich in voor mensenrechten en rechten van werknemers zoals beschreven in het Internationale Statuut van de Rechten van de Mens en de acht kernconventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Ook wil Vestas due diligence-processen invoeren om eventuele negatieve effecten van zijn activiteiten op mensenrechten te herkennen, voorkomen, beperken en verantwoorden. Daarnaast zijn alle fabrieken van Vestas OHSAS 18001-gecertificeerd (gezonde en veilige arbeidsomstandigheden) en ISO 9001-gecertificeerd (kwaliteit).
- **Milieu**
Vestas' milieustrategie wordt ondersteund door een ISO 14001-gecertificeerd milieubeheersysteem. Vestas rapporteert over zijn prestaties op het gebied van afval, recycling, watergebruik, energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen. Voor het eco-ontwerp analyseert het de levenscyclus van zijn producten. Vestas verbetert voortdurend de mate waarin zijn producten gerecycled kunnen worden. Het doel is dat ze in 2020 85% meer recyclebaar zijn dan in 2010.

[Terug naar boven](#)

Vodafone

(april 2015)

- **Activiteiten**
Vodafone werd opgericht in 1984. Het hoofdkantoor is gevestigd in Newbury in het Verenigd Koninkrijk. Vodafone levert wereldwijd voorzieningen voor mobiele telecommunicatie en internet. Het heeft ongeveer 370 miljoen klanten. Vodafone verkoopt ook alle elektronica-producten die daarbij horen, zoals tablets, laptops en mobiele telefoons.
- **Maatschappelijk verantwoord ondernemen**
Het bedrijf heeft een goed privacybeleid. In 2011 heeft Vodafone dit beleid geactualiseerd nadat het in opspraak was geraakt door het versturen van sms'jes naar klanten in Egypte. Volgens Vodafone moet de verplichting om mee te werken met overheden in het belang van de nationale veiligheid, zorgvuldig worden afgewogen tegen de verplichting van telecombedrijven om de privacy en mensenrechten van hun klanten te waarborgen en te beschermen.
- **Mensenrechten**
Het bedrijf heeft een goed mensenrechtenbeleid. Het onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) voor het gehele bedrijf.
- **Milieu**
Vodafone heeft een goed milieubeleid. Het stelt duidelijke doelstellingen. Ook

rapporteert het over zijn CO₂-uitstoot, elektronisch afval, en energie- en waterverbruik. Alleen over de CO₂-uitstoot en het elektronische afval publiceert Vodafone kwantitatieve cijfers. Het gehele bedrijf heeft een milieumanagementsysteem. Verscheidene bedrijfsonderdelen zijn ook ISO 14001-gecertificeerd.

- **Ketenverantwoordelijkheid**
Vodafone heeft een goed en uitgebreid ketenbeleid. Het besteedt aandacht aan vakbondsvrijheid, kinderarbeid, dwangarbeid, gezondheid van werknemers en milieu. Daarbij heeft Vodafone een managementsysteem voor zijn leveranciers ontwikkeld. Vodafone heeft indirect beleid over het gebruik van conflictgrondstoffen nu het is aangesloten bij de Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC) and het Global e-Sustainability Initiative (GeSI).

[Terug naar boven](#)

WH Smith

(april 2015)

- **Activiteiten**
WH Smith is een Britse boekhandelsketen die boeken, tijdschriften, kranten en kantoorartikelen verkoopt in voornamelijk het Verenigd Koninkrijk (VK). Het bedrijf bestaat uit twee segmenten: Travel en High Street. Travel richt zich op de reizende klant; deze winkels bevinden zich vooral op vliegvelden en stations op verschillende continenten. Het segment High Street bestaat uit winkels in Britse hoofdstraten.
- **Bestuur en ketenverantwoordelijkheid**
Het bedrijf heeft een gedetailleerd corruptiebeleid. Hierin geeft het aan wat acceptabel is en wat niet. Een klokkenluidersregeling neemt klokkenluiders in bescherming. WH Smith stelt eisen aan zijn leveranciers op het gebied van gezondheid en veiligheid, minimumloon, maximale werkuren, vakbondsvrijheid, kinderarbeid, goede leefomstandigheden, non-discriminatie en dwangarbeid. Minstens elke twee jaar controleert het de leveranciers. Tijdens deze controles bespreekt WH Smith met het management van de leveranciers de arbeidsprestaties en stelt een verbeterplan op. Alle papier- en houtproducten die worden aangeboden onder het WH Smith-logo moeten van legaal gekapt hout komen. WH Smith wil uiteindelijk alleen nog maar FSC-gecertificeerd inkopen. In 2016 komt het bedrijf met concrete doelen om dit te bewerkstelligen.
- **Arbeids- en mensenrechten**
WH Smith discrimineert niet. Het waarborgt de vakbondsvrijheid van alle medewerkers, ook buiten het VK. Omdat het bedrijf voornamelijk in het VK actief is, dekt de lokale wetgeving de meeste risico's op gebied van mensenrechten.
- **Milieu**
Het bedrijf heeft beleid om zijn milieubelasting te verkleinen, energie te besparen, te recyclen, afval te verminderen en grondstoffen efficiënt te gebruiken. Het stelt

doelen en heeft programma's om deze doelen te realiseren. Het beleid wordt extern geverifieerd. In 2014 heeft WH Smith ruim 150.000 bomen geplant.

[Terug naar boven](#)

William Demant Holding

(augustus 2017)

- **Activiteiten**
William Demant Holding ontwikkelt, produceert en verkoopt producten om het gehoor te ondersteunen. Het bedrijf is actief in drie segmenten: gehoorapparaten, diagnostische instrumenten en persoonlijke communicatie. Wereldwijd werken er ruim 11.000 mensen bij William Demant Holding.
- **Mensenrechten**
William Demant Holding onderschrijft de beginselen van het Global Compact van de Verenigde Naties en rapporteert hier ook jaarlijks aan. Daarnaast verwijst het naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). William Demant heeft zich daarnaast verplicht een gezonde, veilige werkomgeving te garanderen voor zijn werknemers.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Om betrokkenheid bij mensenrechtenschendingen te voorkomen heeft het bedrijf beleid voor zijn leveranciers. Daarin beschrijft het duidelijk wat het van leveranciers verwacht. William Demant Holding controleert of de leveranciers dit beleid uitvoeren.
- **Milieu**
William Demant Holding wil bewuster met het milieu omgaan. Het heeft de afgelopen jaren zijn energieverbruik en de hoeveelheid chemisch afval verminderd. Het bedrijf is sinds 2008 aangesloten bij het Carbon Disclosure Project.

[Terug naar boven](#)

Wolters Kluwer

(oktober 2016)

- **Activiteiten**
Wolters Kluwer is een Nederlandse uitgeverij van online media. Het voorziet professionals op verschillende gebieden van informatie, zoals recht, financiën en accountancy. Wolters Kluwer geeft bijvoorbeeld de Nederlandse wettenbundels uit.
- **Bestuur**
Wolters Kluwer heeft gedragsregels voor ethisch handelen. Ook heeft het een klokkenluidersregeling en gedragsregels voor handel met voorkennis.
- **Mensenrechten**
In zijn mensenrechtenbeleid onderschrijft Wolters Kluwer de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de richtlijnen van de Internationale

Arbeidsorganisatie (ILO). Het bedrijf is aangesloten bij het VN Global Compact en rapporteert volgende de GRI-richtlijnen over mensenrechten.

- **Klimaat**
Wolters Kluwer rapporteert eveneens volgens de GRI-richtlijnen over zijn klimaatbelasting. Het probeert zijn invloed op het klimaat te minimaliseren. Door zoveel mogelijk producten en diensten online aan te bieden wil Wolters Kluwe klimaatverandering, ontbossing en waterverbruik verminderen. Het bedrijf heeft beleid over water-, energie- en papiergebruik en afval en rapporteert over de vooruitgang. In 2015 was twee derde van het gebruikte papier gecertificeerd door FSC, PEFC, SFI of een ander initiatief.

[Terug naar boven](#)

WPP

(oktober 2016)

- **Activiteiten**
Het Britse WPP is wereldwijd een toonaangevend mediabedrijf en een van de best presterende adviesbureaus voor marketing en communicatie. De grootste, bekendste reclamebureaus behoren tot de groep. WPP is actief via 2400 kantoren, verspreid over meer dan honderd landen.
- **Bestuur**
WPP heeft heldere gedragsregels waarin duidelijk wordt omschreven wat het van zijn werknemers verwacht als het aankomt op ethisch gedrag. In de gedragsregels is specifiek aandacht voor omkoping en corruptie.
- **Mensenrechten**
WPP onderschrijft de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de fundamentele arbeidsrechten van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Het bedrijf erkent deze rechten voor al zijn werknemers, hun familieleden en de werknemers in de hele keten. WPP besteedt extra aandacht aan privacy kwesties en werkt samen met andere mediabedrijven om de privacy te verbeteren.
- **Milieu**
WPP heeft een goed milieubeleid. Het streeft naar zo efficiënt mogelijk gebruik van alle middelen. WPP heeft een speciaal programma voor recycling, waarmee het in zijn eigen bedrijfsvoering ook rekening houdt.
- **Ketenverantwoordelijkheid**
Het risico voor WPP in de keten is relatief laag doordat het bedrijf diensten aanbiedt. Op het gebied van de inkoop loopt het bedrijf wel enig risico. Hiervoor heeft het inkoopbeleid. Daarin zijn sociale, ethische en milieuvorwaarden opgenomen. Zo is er beleid tegen kinderarbeid en dwangarbeid en voor gezonde, veilige arbeidsomstandigheden in de keten. WPP wilde vervuiling en CO₂-uitstoot in de keten terugdringen; leveranciers moeten voldoen aan (milieu)wetten en regels. Op basis van dit beleid selecteert en screent WPP leveranciers.

[Terug naar boven](#)

Xinyi Solar Holdings

(juni 2018)

- **Activiteiten**
Het Chinese Xinyi Solar Holdings Ltd (Xinyi Solar) verkoopt wereldwijd zonnepanelen. Het bedrijf levert verschillende onderdelen en typen zonnepanelen. De productie vindt plaats in China. Xinyi Solar levert ook diensten om zonnepanelen te installeren en te onderhouden. Dankzij deze activiteiten bevordert Xinyi Solar duurzame energie.
- **Bestuur**
Xinyi Solar heeft een uitgebreide gedragscode. Deze behandelt onder meer corruptie, respect voor de lokale rechtsorde, mensen- en arbeidsrechtenrechten, gezonde en veilige werkomstandigheden, en milieu. Verder heeft het bedrijf een klokkenluidersregeling en beleid tegen represailles. Overtredingen worden voorkomen en gecorrigeerd.
- **Mensenrechten**
Xinyi Solar staat geen kinderarbeid en dwangarbeid toe. Het maakt geen onderscheid tussen mensen op basis van discriminatie. Verder geeft het bedrijf trainingen om de bedrijfsveiligheid te maximaliseren; het bedrijf volgt hiervoor de OHSAS 18001-standaard.
- **Milieu**
Xinyi Solar heeft een milieubeleid met beheersystemen die zijn gebaseerd op de ISO 14001-standaard. Verder streeft het bedrijf ernaar om het gebruik van water en energie te verminderen en minder te vervuilen.

[Terug naar boven](#)

Yaskawa Electric Corporation

(april 2018)

- **Activiteiten**
Yaskawa is al honderd jaar een van de grootste en bekendste merken ter wereld op het gebied van drives en motion control. Het bedrijf produceert onder andere robots, robotonderdelen en omvormers voor zonnepanelen. Er zijn geen ernstige misstanden bekend bij de bedrijfsvoering of de toeleveranciers van Yaskawa.
- **Bestuur**
Het bedrijf heeft voldoende beleid tegen corruptie en er is een klokkenluidersregeling. Daarnaast heeft Yaskawa beleid opgesteld om belastingontduiking tegen te gaan en is het transparant in zijn rapportage op het gebied van belasting.
- **Mensenrechten**
Sinds het vorige onderzoek uit 2014 heeft Yaskawa zich verbeterd op het gebied van mensenrechten. Het bedrijf heeft beleid ontwikkeld tegen kinder- en dwangarbeid.

Ook heeft Yaskawa ons via e-mail laten weten dat het een vakbond heeft voor hun werknemers. Yaskawa heeft een ISO 9001-gecertificeerd kwaliteitsmanagementsysteem. Dit houdt in dat de kwaliteit en veiligheid van de producten zijn gewaarborgd.

- Milieu
Yaskawa heeft een milieumanagementsysteem geïmplementeerd dat gecertificeerd is volgens de richtlijnen van ISO 14001 (milieubeheer). Het bedrijf heeft doelen en termijnen gesteld om de CO₂-uitstoot en het energieverbruik te verminderen. Daarnaast is Yaskawa transparant over zijn processen en resultaten. Om vervuiling door chemische stoffen tegen te gaan, houdt het bedrijf zich aan REACH-richtlijnen (Registration, Evaluation, Authorization and restriction of Chemicals).
- Verbeterpunt
Wij voeren engagement met Yaskawa om het bedrijf aan te sporen ketenbeleid te ontwikkelen dat aan onze criteria voldoet.

[Terug naar boven](#)

Zumtobel

(september 2016)

- Activiteiten
Zumtobel is een Oostenrijks bedrijf dat wereldwijd actief is in de verlichtingsbranche. Het biedt een volledig scala aan integrale oplossingen voor professionele verlichting, armaturen, lichtbeheersingssystemen en lichtcomponenten voor binnen en buiten. Door ledverlichting te ontwikkelen helpt Zumtobel de CO₂-uitstoot van verlichting terug te dringen. De ledproducten leveren meer dan 65% van de winst op. Zumtobel is in vele landen actief: het geeft productiefaciliteiten op vier continenten en verkoopkantoren in honderd landen.
- Ketenverantwoordelijkheid
Zumtobel heeft sterk duurzaamheids- en ketenbeleid. In een gedragscode zijn alle relevante standaarden vastgelegd waaraan werknemers en leveranciers zich moeten houden als het gaat om mensenrechten en klimaat. Het bedrijf refereert aan alle relevante verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Zumtobel heeft een systeem om te waarborgen dat leveranciers zich houden aan de standaarden.
- Mensen- en arbeidsrechten
Zumtobel respecteert mensenrechten zoals beschreven door de ILO. Dit stelt het bedrijf expliciet in zijn gedragsregels. Het noemt gelijke behandeling en gezonde, veilige arbeidsomstandigheden en heeft beleid tegen kinderarbeid en gedwongen arbeid. Het heeft ook programma's om discriminatie tegen te gaan.
- Milieu
Zumtobel heeft een sterk milieubeleid. Bijna alle fabrieken zijn ISO 14001-gecertificeerd. Voor de resterende locaties zijn voorbereidingen getroffen voor de certificering. Voorts heeft Zumtobel maatregelen genomen die hebben geleid tot wezenlijke besparingen, effectief materiaal- en energiegebruik en effectief gebruik van natuurlijke hulpbronnen, en optimalisering van milieutechnologie. Het onderzoek

en de ontwikkeling richten zich volledig op energiebesparing. Daarnaast zet het bedrijf zich in om duurzame materialen te gebruiken op een zo efficiënt mogelijke manier.

[Terug naar boven](#)